

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

J/18203. számú

beszámoló

A 100 LÉPÉS PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁRÓL

Előadó: Kiss Péter
Miniszterelnöki Hivatal
vezető miniszter

Budapest, 2005. november

TARTALOMJEGYZÉK

A 100 LÉPÉS PROGRAMJA	2
1. 21 LÉPÉS A MAGYAR EGÉSZSÉGÜGY MEGÚJÍTÁSÁÉRT	4
2. A MUNKA ÉRTÉKÉNEK, BECSÜLETÉNEK, BIZTONSÁGÁNAK MEGTEREMTÉSE.....	19
3. AZ IGAZSÁGOS CSALÁDTÁMOGATÁSI RENDSZER MEGTEREMTÉSE.....	34
4. ÖTÉVES ADÓCSÖKKENTÉSI PROGRAM	41
5. IGAZSÁGOS NYUGDÍJRENDSZER.....	49
6. OKTATÁS – IGAZSÁGOS ÉS MODERN ISKOLÁK	53
7. SZAKKÉPZÉS – A PIACKÉPES TUDÁS MEGSZERZÉSE	58
8. MEZŐGAZDASÁG	66
9. LAKÓTELEP PROGRAM.....	75
10. TŐZSDEÉLÉNKÍTÉS.....	80
11. KORTÁRS MŰVÉSZET TÁMOGATÁSA	84

A MODERN, IGAZSÁGOS MAGYARORSZÁG MEGTEREMTÉSE ÉRDEKÉBEN ELINDÍTOTT REFORMÉRTÉKŰ VÁLTOZÁSOK – A 100 LÉPÉS PROGRAMJA

A Gyurcsány-kormány 2005 áprilisában hirdette meg a 100 lépés programját. A program keretében nap mint nap újabb és újabb lépéseket teszünk az örökölt társadalmi igazságtalanságok megszüntetéséért, a vállalkozások előtt álló akadályok lebontásáért, a versenyképes, biztonságos, gyarapodó Magyarorszáért.

Az elmúlt fél évben a Kormány összesen 110 lépést hirdetett meg. Természetesen nem lehet minden fontos célunkat megvalósítani, de ezekkel a lépésekkel nekiláttunk közös javaink ésszerűbb, igazságosabb elosztásának, az adócsökkentésnek, az egészségügy korszerűsítésének, a foglalkoztatás bővítésének, a családtámogatás átalakításának, a bürokrácia leépítésének.

1. Megkezdjük az **egészségügyi ellátás és biztosítási rendszer korszerűsítését**. Megindítottuk azokat a változásokat, amelyek színvonalasabbá teszik a gyógyítást, javítják az ellátás minőségét, tiszta és átlátható viszonyokat teremtenek az egészségügyben, egyenlőbb hozzáférést, vagyis több egészséget és nagyobb igazságosságot biztosítanak az embereknek.
2. Intézkedések sorát hoztuk a **foglalkoztatás**, az álláskeresőknél a lehetőségeinek bővítésére, a fekete és szürke foglalkoztatás visszaszorítására. Átfogó jelentést készítettünk a foglalkoztatás helyzetéről, az eddig megtett lépésekről és széleskörű társadalmi és szakmai egyeztetéssel újabb és újabb eszközökkel kívánjuk előmozdítani, hogy minél több embernek legyen biztos, legális munkája. Harcot indítottunk a **fekete munka ellen**, intézkedések sorát dolgoztuk ki a legális foglalkoztatás ösztönzésére.
3. A társadalom igazságérzetével összhangban átalakítjuk a **családtámogatás** rendszerét, a valamennyi gyermeket nevelő családnak azonos összegben járó emelt összegű családi pótlék mellett a jövőben többlettámogatást azok kaphatnak, akiknek erre valóban szükségük van.
4. 2006-ban megkezdjük annak az ötéves **adócsökkentési programnak** a megvalósítását, amely előre látható, kiszámítható módon évről évre több pénzt hagy az embereknél és a vállalkozásoknál.
5. A nyugdíjak elmúlt évtizedekben kialakult igazságtalanságainak enyhítésére olyan ötéves programot dolgoztunk ki, amely a törvény szerint járó nyugdíjemelésen felül mintegy 7%-os többlet emeléssel jelentősen hozzájárul a **nyugdíjak felzárkóztatásához** is.

6. Korszerűsítjük az **oktatás** teljes rendszerét, hogy gyermekeink piacképes tudással hagyják el az iskolát. Új ösztöndíjprogram (Útravaló), iskolakorszerűsítések, a kistérségi összefogás ösztönzése, a megkülönböztetés elleni fellépés együttesen szolgálja a közoktatás színvonalának javítását, az esélykülönbségek mérséklését.
7. Programot fogadtunk el a **szakképzés** rendszerének korszerűsítésére, hogy a fiatalok a munkaerőpiac változó igényeihez rugalmasan alkalmazkodni képes, magas színvonalú tudással hagyják el az iskolát, és felnőttkorban is legyen lehetőség új szakma elsajátítására. Magyarország a jövőben már nem az olcsó, hanem a jól képzett munkaerő miatt lesz továbbra is vonzó befektetési célpont a világban.
8. Intézkedések sora szolgálja, hogy a magyar **mezőgazdaság** állja a versenyt az unió piacán, a magyar gazdák nyertesei legyenek az uniós csatlakozásnak.
9. Intézkedéseket dolgoztunk ki a lakótelepeken élők életkörülményeinek javítására, és megkezdtük a **panellakások tömeges felújítását**.
10. A Budapesti Értéktőzsde szakértőivel együtt kidolgoztuk a **tőzsde élénkítését** szolgáló intézkedéscsomagot.
11. Javaslatot dolgoztunk ki és építettünk be az adócsomagba a **kortárs képző- és iparművészeti alkotások** forgalmazásának ösztönzésére.

1. 21 LÉPÉS A MAGYAR EGÉSZSÉGÜGY MEGÚJÍTÁSÁÉRT

Olyan országot akarunk, ahol az emberek testi-lelki egészségben megélt életkora növekszik, ahol mindenkinek azonos esélye van a magas szintű egészségügyi ellátásra, és ahol az egészség megőrzéséért egyaránt felelősséget visel az egyén és a közösség.

Ma a magyar egészségügyi ellátással sokkal elégedetlenebb egészséges és beteg, gyógyító és páciens. Az elmúlt 15 évben szinte átláthatatlan viszonyok jöttek létre az intézmények működésében és finanszírozásában. Igazságtalan az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés. Hatalmas különbségek vannak az ellátás színvonalában attól függően, hogy ki hol született, milyenek az anyagi lehetőségei, hogy külön utak, kiskapuk révén ki mennyire képes megkülönböztetett ellátást biztosítani saját maga és családja számára, de mások kárára.

Hosszú évek mulasztásait nem lehet egy csapásra pótolni, ezért **lépések sorozatával megindítjuk azokat a változásokat, amelyek színvonalasabbá teszik a gyógyítást, javítják az ellátás minőségét, tiszta és átlátható viszonyokat teremtenek az egészségügyben**, egyenlőbb hozzáférést, vagyis több egészséget és nagyobb igazságosságot biztosítanak az embereknek.

Az egészségügyben megindított változások alapvető célja, hogy azonos, magas színvonalú ellátást biztosítson az ország bármely pontján. A szűrővizsgálatok további kiterjesztésével folytatjuk a Nemzeti Rákellenes Programot, az onkológiai centrumok korszerűsítését. Folytatódik a sürgősségi betegellátás országos hálózatának kiépítése, hogy az orvosi segítség mindenhol 15 percen belül megérkezzen. Új sürgősségi osztályok jönnek létre, s a tervek szerint a jövő év végéig már 5 új helikopter áll szolgálatba, továbbá a beteg ellátására felkészült egészségügyi intézményeknél kialakítandó új leszállópályák szolgálják majd a gyors légimentést az ország minden pontján. A mentőszolgálat új állomásokkal gazdagodik, a közelmúltban átadott dunaujvárosi, őriszentpéteri, záhonyi és budaörsi mentőállomásokon felül a tervek szerint a jövő év végéig további 18 településen épül új állomás. A 2003-ban megkezdett nagy volumenű mentőgépkocsi-csereprogram keretén belül a szolgálat további 120 új mentőkocsival gyarapodik.

Külön praxisalap létrehozásával segítjük a tartósan üres praxisok betöltését és a nyugdíjba vonuló orvosok praxisának tőkével nem rendelkező orvosok által történő megvásárlását, hogy sehol se maradjanak helyben ellátatlanul a betegek. A finanszírozásban, a fejkvóta kialakításában jobban elismerjük az egyes körzetekben élők egészségi állapotából fakadó különbségeket, a háziorvosra nehezedő terheket. Létrejönnek a háziorvosi központi ügyeletek, növelve a gyors orvosi ellátás biztonságát az ország minden településén.

Folytatódik a kórházak és egészségügyi intézmények korszerűsítése. 2006-ban újabb 12 kórház és rendelőintézet átfogó rekonstrukciója kezdődik meg.

Az egészségüggyel összefüggő lépések egy részének megvalósítása hosszabb folyamatot igényel. Ilyen a sürgősségi ellátórendszer erősítése (sürgősségi betegellátó centrumok, kistérségi alapellátási ügyelet kialakítása, fejlesztése, a légimentés fejlesztése, mentőgépjárművek cseréje, mentőállomások építése, felújítása), illetve a Nemzeti Rákellenes Program megvalósítása. Ezekben az ügyekben ütemezett program szerint folyamatos az előrehaladás. Más területeken a szükséges jogszabály-módosítások már megtörténtek, az intézkedések egy része már hatályba is lépett.

Biztosítjuk, hogy az orvosi segítség mindenhol 15 percen belül megérkezzen

1. lépés: Sürgősségi osztályokat, központi ügyeket létesítünk azokon a területeken, ahol ezek az intézmények hiányoznak

Új sürgősségi osztály létesül Győrben, Zalaegerszegen, Miskolcon és Szolnokon. Biztosítjuk, hogy ezek alkalmassá váljanak gyermekek ellátására, illetve külön gyermek-sürgősségi osztályokat hozunk létre.

A Kormány elfogadta az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) kormányrendelet módosításáról szóló előterjesztést, és a módosítás szerint a kistérségi központi alapellátási ügyeletek kiépítésének, illetve kialakításának további ösztönzése céljából **a 20 000 fő alatti településeken 2005. július 1-jétől az eddigi 20%-ról 30%-ra növeltük a kiegészítő díjazás nagyságát.**

A sürgősségi ellátás fejlesztése céljából 2005. augusztus 30-án négy pályázatot hirdettünk meg (a pályázatok az Egészségügyi Közlönyben jelentek meg):

- **Pályázat központi ügyeletek létrehozására, illetve az ügyeletek központosítására.** A 2005. október 19-ei beadási határidővel meghirdetett pályázat keretében a költségek 60%-ának megtérítésére lehet pályázni. A 90 beérkezett pályázat elbírálása rövidesen megtörténik, a program végső megvalósítási határideje: 2006. május 31.
- **Pályázat sürgősségi centrumok (SO1), sürgősségi betegellátó osztályok (SO2) létrehozására, fejlesztésére.** A 2005. október 31-ei beadási határidővel meghirdetett pályázat keretében a pályázati cél megvalósítását szolgáló költségek 80%-a finanszírozható állami támogatásból. A 43 beérkezett pályázat elbírálása rövidesen megtörténik, a program végső megvalósítási határideje: 2006. május 31.

- **Pályázat a meglévő sürgősségi centrumok (SO1), sürgősségi betegellátó osztályok (SO2) gép-műszer fejlesztésére.** A pályázattal elnyert összeg a pályázati cél megvalósításához szükséges költségek 60%-a lehet. A beérkezett 29 pályázat elbírálása folyamatban van, a program végső megvalósítási határideje: 2006. március 31.
- **Pályázat helikopter fel- és leszállóhely létrehozására.** A pályázat keretében a pályázati cél megvalósítását szolgáló költségek 80%-a finanszírozható állami támogatásból. A program végső megvalósítási határideje: 2006. május 31.

2. lépés: Új helikopter bázisok létrehozásával az ország minden pontja elérhetővé válik a légimentés számára

Annak érdekében, hogy a nagy forgalmú traumatológiai és kardiológiai osztállyal rendelkező intézmények minél nagyobb számban rendelkezzenek helikopter leszállópályákkal, a Kormány 2005. július 13-ai ülésén elfogadta a magyarországi légimentés középtávú fejlesztéséről szóló EüM-GKM közös előterjesztést.

A magyarországi légimentés középtávú fejlesztéséről szóló 2147/2005. (VII. 22.) kormányhatározat alapján **az Országos Mentőszolgálat 2005. augusztus 31-én nemzetközi közbeszerzéses pályázatot írt ki a hazai légimentés részleges szolgáltatás vásárlására.** A pályázati kiírás szerint a nyertes pályázónak kell biztosítania a modern, kiváló műszaki állapotú helikoptereket, és ezek rendszeres javítását, karbantartását, míg az OMSZ a mentés-irányítás megtartása mellett a szakszemélyzetet is biztosítani fogja. A pályázat eredményhirdetése és a szerződéskötés még ebben az évben várható.

A tervek szerint még ebben az évben 1 új helikopter, 2006 I. negyedévében további 2 új helikopter, 2006 III. negyedévében további 2 új helikopter üzembe helyezésére kerülhet sor.

A jelenlegi 5 légimentő bázis mellett a dél-alföldi régióban tervezzük a 6. bázis beindítását, várhatóan 2006 I. negyedévében.

A helikopterek beszerzése a költségvetést kímélő operatív lízing formában valósul meg.

A 2005. évi fejezeti előirányzatból 250 millió Ft összértékben 1 db, valamint a 2244/2004. (IX. 29.) kormányhatározat alapján biztosított keretből 250 millió Ft összértékben további 1 db Ecureuil AS 350B típusú **mentőhelikopter felújítására** kerül sor. Az eredményes közbeszerzési pályázat alapján a nyertes pályázóval a szerződés megkötésre került, a helikopterek felújítása jelenleg folyik. **A tervek szerint a gépek ez év végére ismét üzemeltethetők lesznek.**

2005. augusztus 30-án kórházi mentőhelikopter leszállópálya kiépítésére pályázat jelent meg, melynek beadási határideje 2005. november vége. A pályázat keretében 100 millió Ft összértékben nyílik lehetőség arra, hogy a jelenleg országosan csak 10 kórházban meglévő helikopter leszállási lehetőségek jelentősen bővüljenek. Célunk az, hogy legalább 25-30 helyen biztosítsuk a leszállási lehetőségeket. Ennek érdekében a kórházak egyenként maximum 7 millió Ft támogatási összegre pályázhatnak.

3. lépés: 40 darab új rohamkocsi és 80 darab mentőkocsi beszerzésével, a mentőkocsik új, korszerű műszerekkel való ellátásával még az idén jelentősen javítjuk a mentőszolgálat felszereltségét

A mentőszolgálat új állomásokkal gazdagodik, a közelmúltban átadott dunaújvárosi, őriszentpéteri, záhonyi és budaörsi mentőállomásokon felül a tervek szerint a jövő év végéig további 18 településen épül új állomás: **Kazinbarcikán, Nyíregyházán, Túrkevéen, Hajdúszoboszlón, Pétervásárán, Pápán, Zalalövön, Dunaföldváron Zalakaroson, Sopronban, Balatonfüreden, Sümegen, Enyingen, Nagyvázsonyban, Túskeváron, Ibrányban, Héhalmon és Ercsiben.**

A 2005-2006 folyamán lépcsőzetesen megvalósításra kerülő program keretében gépjárművek beszerzésére, eszközfejlesztésre, hívásfogadó központok cseréjére is sor kerül.

Új mentőgépkocsik beszerzése

A 2005. évi fejezeti előirányzatból 450 millió Ft összértékben **15 db Mercedes Sprinter és 25 db Ford Transit mentőgépkocsi beszerzésére került sor.** A járműveket leszállították, az Országos Mentőszolgálat mind a 40 db mentőgépkocsit forgalomba helyezte.

Az ingatlanhasznosítási programból 1,31 milliárd Ft összértékben **40 db Mercedes Sprinter és 80 db Ford Transit mentőgépkocsi megrendelésére került sor** 2005. augusztusában. A megrendeléseket a márkaképviseltek visszaigazolták, az év végén megkezdik a járművek leszállítását.

Eszközfejlesztés

Rövidesen kiírásra kerül az a közbeszerzési pályázat, melynek keretében közel 600 millió Ft értékben lesz lehetőség **a mentőgépkocsik eszközfejlesztésére.** E beruházás a tervek szerint lélegeztetőgépek, EKG-defibrillátor-pacemaker-monitor készülékek, illetve félautomata defibrillátorok beszerzését öleli fel. A beszerzésekre várhatóan 2006. I. negyedév végéig sor kerül.

Hívásfogadó központok cseréje

Rövidesen megjelenik a közbeszerzési pályázat, melynek alapján lehetőség nyílik arra, hogy 26 állandó + 1 tartalék helyen korszerű, minden igényt

kielégítő műszaki színvonalú hívásfogadó központok jöhessenek létre. A megvalósítás I. üteme a közép-magyarországi régióban lesz, várható befejezése 2006. I. negyedév vége.

Mentőállomás felújítás, építés

Új mentőállomások létesültek **Szombathelyen (2004. április 15-én került átadásra), Dunaújvárosban (2005. február 4.); Óriszentpéteren (2005. szeptember 3.); Záhonyban (2005. október 1.); Budaörsön (2005. november 4.).**

Folyamatban van a mentőállomások felújítása, és **várhatóan még ebben az évben be is fejeződik Kecskeméten, Kiskunhalason és Debrecenben. A felújítási munkák jövő évi befejezésére lehet számítani Celldömölkön és Veszprémben.**

<i>4. lépés: Programot indítunk annak érdekében, hogy 10 év alatt 15 százalékkal csökkenjen a daganatos betegek száma</i>
--

A 2005. szeptember 23-án meghirdetett és társadalmi vitára bocsátott Nemzeti Rákellenes Program keretében szűrőbuszokkal, szervezett utazással év végéig 65%-ra növeljük az emlőszűrésen résztvevők arányát. A méhnyakrák szűrés kiterjesztésével, ingyenes szűrőszettek biztosításával, személygépkocsik rendszerbe állításával több száz nő idő előtti halálát akadályozhatjuk meg. A férfiakat fenyegető rákbetegségek időben történő felismerése érdekében kísérleti jelleggel elindítjuk a prosztatatarák szűrést és kiterjesztjük a vastagbélrák szűrési programot.

A Nemzeti Rákellenes Program keretében a **mobil mammográfiás szűrőállomások** üzembe helyezése folyamatosan történik:

- két héten belül megkezdte működését a váci mobil szűrőállomás, a Jávorszky Ödön kórház szatellita állomásaként;
- 2005. november 30-án a Fejér megyei mobil szűrőállomás, a MammAlba Kft. működtetésében;
- a Johnson & Johnson Kft. által támogatott szűrőbusz: 2006. I. negyedévben,
- a Lilly Kft. által támogatott szűrőbusz pedig 2006. folyamán.

A méhnyakszűrésen való megjelenés növelése érdekében

- az Egészségügyi Minisztérium és az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium közös projektjében elkészült a HIV/AIDS szűrőbusz szervezett méhnyak szűrésbe való bekapcsolására vonatkozó javaslat. 2005. november, december és 2006. január hónapban maximális kapacitással történik a szűrőbusz kihasználása a prostituáltak szűrésére, ezt követi egy hatékonysági elemzés. Az elemzés eredményeinek tudatában

döntünk arra vonatkozóan, hogy heti 2 napban prostituáltak szűrésére, és heti 3 napban méhnyak szűrésre kerül használatba a busz.

- Kidolgozásra került az alapellátás eddigi kihasználatlan részvételének fokozására egy cselekvési terv.

A Nemzeti Rákellenes Program megvalósítása 10 éves program. Végrehajtására a 2006. évi költségvetés több jogcímen tartalmaz forrásokat (a végrehajtás indítására 100 millió Ft, a népegészségügyi szűrővizsgálatokra 450 millió Ft, a népegészségügyi, egészségfejlesztési képzésre 82 millió Ft, a színtér programokra 85 millió Ft, a Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogramra 18 millió Ft, az egészség-kommunikációra 95 millió Ft, valamint ezen programok monitorozására, programmenedzsmentjére 270 millió Ft került betervezésre).

5. lépés: Felújítjuk és korszerűsítjük a regionális és megyei onkológiai centrumok sugárterápiás berendezéseit.

Megkezdjük a közép-dunántúli onkológiai központ építését.

6. lépés: Egy éven belül biztosítjuk, hogy a daganatos betegeket mindenhol az országban megfelelően minősített, a szakmai követelményeknek mindenben megfelelő gyógyító intézményekben lássák el.

Az onkológiai, sugárterápiás ellátás 2006. január 1-jétől protokollok alapján történik, amelyhez az új finanszírozási rendszer alkalmazkodik.

Korszerűsítjük a háziorvosi és járóbeteg szakellátást

7. lépés: Megteremtjük annak a feltételeit, hogy a szakmai szabályok szabják meg a gyógyítás helyét és ne a finanszírozási szempontok

A finanszírozási rend rugalmasabbá tétele érdekében **sor került a korábban elkülönült fekvő és járóbeteg kasszák összenyitására.** A Kormány 2005. június 8-ai ülésén elfogadta az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) kormányrendelet módosítására irányuló javaslatot. A 2005. július 1-jén hatályba lépett módosítással **egységes gyógyító-megelőző kasszát hoztunk létre.** Az új szabályozás célja, hogy a betegek nagyobb arányban kaphassák meg a lakóhelyükhöz közeli korszerű járóbeteg ellátásban a számukra szükséges kezeléseket.

A járóbeteg- és az aktív fekvőbeteg-szakellátási kassza összenyitása a két szakterületre vonatkozó alapidíj forintértéke közötti **egyenérték (váltószám)** meghatározásával 2005. július 1-jétől megtörtént, **egyidejűleg több olyan ösztönző és szabály került bevezetésre**, amelyek rugalmasabbá teszik az ellátás szervezését és nyújtását, illetve a járóbeteg-szakellátás felé terelik a betegforgalmat. 2006. január 1-jétől pedig a költségvetési törvény szintjén is egybenyithatóvá válnak a szakellátási kasszák.

A 2005. év során több lépcsőben díjharmonizációs célú módosításokra is sor került.

A 2006. évi költségvetési törvény elfogadását követően – **2006. január 1-jétől** – megvalósulhat a teljes járóbeteg- és fekvőbeteg szakellátási kassza összevonása, ezzel együtt **a teljes díjharmonizáció**, illetve az ahhoz kapcsolódó jogszabályi változtatások (a tervezett feladatokhoz rendelt előirányzatok, prevenció díj kiterjesztése, progresszív-díj megszüntetése stb.).

A háziiorvosi szolgálatok szintjén a finanszírozási rend rugalmasabbá tételének a célját szolgálja a definitív ellátás és a csoportpraxisok, praxis közösségek kialakítása, háziiorvosi ügyeleti rendszer kifejlesztése.

A finanszírozási kasszák összenyitásával a finanszírozás folyamatossága jobban biztosítható.

8. lépés: A háziiorvosi munka színvonalának emelése érdekében a praxisközösségek létrejöttének támogatásával, a mai fejkvóta mellett a teljesítményt is elismerő finanszírozással ösztönözzük, hogy a háziiorvosok egyre több betegség teljes kezelésére váljanak helyben alkalmassá

E felzárkóztatást elősegítő programmal a praxisokban a háziorvos-megtartó képességet és a praxis fenntarthatóságát kívánjuk elősegíteni, az ott élők esélyegyenlőségének biztosítása érdekében.

A Kormány célja az, hogy kistérségi összefogással létrehozzuk a háziiorvosok központi ügyeletének egységes rendszerét, javítva ezzel a helyben élők biztonságos ellátását a nap mind a 24 órájában.

Külön praxisalap létrehozásával segítjük a tartósan üres praxisok betöltését és a nyugdíjba vonuló orvosok praxisának tőkével nem rendelkező orvosok által történő megvásárlását, hogy sehol se maradjanak helyben ellátatlanul a betegek. A finanszírozásban, a fejkvóta kialakításában jobban elismerjük az egyes körzetekben élők egészségi állapotából fakadó különbségeket, a háziiorvosra nehezedő terheket.

Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III.3.) kormányrendelet módosításával 2005. július 1-jétől sor került a **halmozottan hátrányos helyzetű**

településeken működő praxisok díjazásának növelésére. Ennek eredményeként 266 halmozottan hátrányos helyzetű háziiorvosi **praxis fixdíja megnőtt**, ami havonta praxisonként 96-98 ezer Ft többletbevételt jelent. A tartósan betöltetlen háziiorvosi körzetekben **kiemelt finanszírozási konstrukcióval** segítjük az orvosi ellátás biztosításának megoldását.

Megszületett a háziiorvosi ellátás minőségbiztosításának alappillére, a **háziiorvosi ellátási standardok (HES) összefoglalása.** Ehhez kapcsolódik a háziiorvosi tevékenység minőségi mutatóinak, az indikátoroknak a kidolgozása, melyben a HES szakértői mellett gyakorló háziiorvosok vesznek részt a tárca és az OALI együttműködésével. Év végére az indikátorok publikálható szintre kerülnek.

Folyamatosan készülnek a vizsgálati és terápiás protokollok, a már megjelentetteken kívül további protokollok készülnek az illetékes szakmai kollégiumok és országos Intézetek együttműködésével. A munka folyamatos, a következő szakasz (kb. 50 új protokoll) lezárása a 2006. év elejére várható.

Annak érdekében, hogy a tartósan betöltetlen háziiorvosi praxisok betöltését ösztönözzük, illetve a helyi struktúra átrendezésével az adott terület orvosmegtartó képessége javuljon, **a praxis program keretében pályázat (100 millió forint forrással) kiírására került sor.** Ezt indokolja, hogy az elemzések szerint az üres körzetek kicsiny hányada van csak olyan településen, amely halmozottan hátrányosnak minősül, sok viszont közöttük az alacsony lélekszámmal bíró körzet, ahol a körzethatárok módosítása indokoltnak látszik. E pályázat is támogatja a központi ügyeletek fejlesztését, hiszen sok esetben annak hiánya hátráltatja az orvos letelepedését.

A gyógyszerfogyasztásban vigyázunk az emberek és a biztosító pénzére

9. lépés: Ösztönözzük, hogy az azonos hatóanyagú és hatású gyógyszerek közül az orvosok a beteg számára kisebb terhet jelentő, olcsóbb gyógyszereket írják fel

Annak érdekében, hogy közép- és hosszútávon tartósan csökkenjen a gyógyszerek fogyasztói ára, mérséklődjön a lakossági és biztosítói kiadások növekedése, és a relatív megtakarításokból felszabaduló források új gyógyszeres technológiák befogadására és finanszírozására teremtsenek lehetőséget, a Kormány több párhuzamos intézkedést hozott.

2005. július elsejével kihirdetésre kerültek a hatóanyag alapú fix támogatások, és közzétettük az egyenértékű, helyettesíthető gyógyszerek módosított listáját.

A gyógyszerrendelés orvosi gyakorlatának megváltoztatása érdekében módosítottuk az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerek rendeléséről és kiadásáról szóló 44/2004. (IV. 28.) ESzCsM rendeletet. **A gyógyszertörvény új szabályai 2005. október 30-ával léptek hatályba.**

2006. január 1-jén lép hatályba a társadalombiztosítási támogatással rendelhető gyógyszerekről és a támogatás összegéről szóló 1/2003. (I. 21.) ESzCsM rendelet módosítása.

Kiegészítésre került a Kormány és a gyógyszergyártók között létrejött megállapodás, és ez alapján az egyes gyártókkal kötött szerződés, amely meghatározza a gyártók által 2005-ben és 2006-ban a gyógyszerkassza túllépés esetén befizetésre kerülő összeget (20 illetőleg 22,5 Mrd Ft), tovább folyik a generikus program lépéseinek alapos szakmai előkészítése. A bevezetésére 2006 végén kerül sor.

10. lépés: A promóció és a reklám szigorúbb szabályozásával mérsékeljük az indokolatlan gyógyszerfogyasztást és az orvosok érdekeltségét az azonos hatású gyógyszerek közül egy bizonyos gyártó termékének felírásában

Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló **2005. évi XCV. törvény 2005. október 30-án lépett hatályba.**

A korábbi miniszteri rendeleti szintű szabályozás helyett törvényi szinten kerültek a gyógyszerismertetéssel kapcsolatos garanciális jellegű követelmények megállapításra. A törvényi szabályozás alapján a jövőben elkülönül a szakembereknek szóló reklámozás (promóció) a laikusoknak szóló reklámtól, szigorodik a követelményrendszer, illetve bővül az ellenőrzési, szankcionálási lehetőség.

Az indokolatlan gyógyszerfogyasztás mérséklődése és az orvosok érdekeltségét csökkentő szabályozás a gyógyszer támogatás volumenére kedvezően hat.

11.lépés: Átalakítjuk a legnehezebb helyzetben lévők közgyógyellátásának rendszerét. A mai rendszertől eltérően számukra is biztosítjuk az új, korszerű gyógyszereket, de a betegségüktől függő költségkeret meghatározásával gátat vetünk az ingyen gyógyszerek másodlagos piacának

A Kormány augusztus 24-ei ülésén elfogadta a közgyógyellátás átalakításáról szóló előterjesztést, és jóváhagyta a közgyógyellátás rendszerének átalakítására vonatkozóan a szociális törvény módosítását célzó törvénytervezetet. **A közgyógyellátásra vonatkozó módosítások 2006. július 1-jén lépnek hatályba.**

A törvénytervezet szerint a közgyógyellátásra jogosultak köre változatlan marad, ugyanakkor az ún. méltányossági jogcím gyakorlása a jövőben az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint a jegyző hatásköre lesz.

Bevezetésre kerül az ún. szükségletekhez igazodó gyógyszerkeret, ennek mértékéig lehet térítésmentesen szolgáltatást igénybe venni. Az egyéni gyógyszerkeret a külön jogszabályban meghatározásra kerülő napi legalacsonyabb terápiás költségű gyógyszerek térítési díja alapján kerül kiszámításra.

A gyógyító ellátások (gyógyszer, gyógyászati segédeszköz stb.) összes költségéről, valamint a gyógyszerkeretről – az orvos által dokumentált betegségek kezelésére alkalmazott terápia alapján – a megyei egészségbiztosítási pénztár (továbbiakban MEP) szakhatóságként nyilatkozik.

A jelenlegi gyógyszerlista megszűnik, bármely, a társadalombiztosítás által támogatott gyógyszer hozzáférhetővé válik a gyógyszerkeret erejéig.

Az egyéni gyógyszerkeret havi alsó korlátja 1000 Ft, felső korlátja 12 000 Ft. Akut megbetegedésekhez kapcsolódó gyógyszerkiadások kompenzálását szolgálja az évi **6 000 Ft-os ún. eseti keret**.

A jogosultsági feltételek fennállása és a MEP által kiadott szakhatósági vélemény alapján a jegyző megállapítja a jogosultságot és a gyógyszerkeret összegét, illetve a jogosultság kezdő időpontját. E határozat alapján a MEP állítja ki a **B biztonsági típusú igazolványt**.

Lehetőség van az egyéni gyógyszerkeret év közben történő módosítására, amennyiben legalább havi 1 000 Ft-ot elérő összegben változik a közgyógyellátásra jogosult gyógyszerelése.

Az éves gyógyszerkeret és annak naprakész összege az Országos Egészségbiztosítási Pénztár nyilvántartásában jelenik meg. Az OEP biztosítja, hogy a gyógyszerkeret három havonta a jogosult számára rendelkezésre álljon (a három havi keret rugalmas és ütemezett felhasználást tesz lehetővé).

2006-tól folyamatos az on-line kapcsolat az OEP és a gyógyszertárak között.

Az önkormányzatok érdekeltsége az új szabályozás alapján növekszik, mivel nem általány jellegű lesz a méltányossági jogcímen megállapított közgyógyellátottak után történő befizetési kötelezettségük, hanem a gyógyszerkeret összegéhez igazodva, annak 40%-ában kerül meghatározásra.

A közgyógyellátás rendszerének átalakítására fokozatosan – egy év alatt – kerül sor, ezt egyfelől a végrehajthatóság indokolja, másfelől a szerzett jogok védelme érdekében **az érintettek számára az egy év alatt választási lehetőséget biztosítunk** azzal, hogy ezen időszak alatt kötelezően csak azok

kerülnek át az új rendszerbe, akiknek a közgyógyellátási igazolványa lejár. **Így a teljes igazolványcserére és átállásra 2007. július 1-jéig kerül sor.**

Csökkentjük az egészségügyi ellátásban és az ellátáshoz való hozzáférésben ma meglévő hatalmas különbségeket

12. lépés: Kialakítjuk az egészségügyi ellátás szabványait, amelyek garantálják, hogy a biztosított mindenhol, az ország bármely pontján minőségi szolgáltatást kapjon. Olyan szakmai követelményeket érvényesítünk, amelyek alapján az egészségbiztosító a legjobb ellátást nyújtó szolgáltatóval köthet szerződést, és folyamatosan ellenőrizheti ezek betartását.

A szakmai irányelvek, protokollok kidolgozásának a célja, hogy a hazai irányelvet, protokollt fejlesztő vagy nemzetközi irányelvek hazai adaptálását végző munkacsoportok számára egységesen meghatározza a fejlesztés/adaptálás folyamatának lépéseit, a résztvevők hatás- és felelősségi körét, illetve a közzététel kritériumait. **A szakmai irányelvek, a diagnosztikus és terápiás protokollok** meghatározott egészségügyi problémával kapcsolatos rendszerezett, tudományos módszertannal kifejlesztett, és a lehető legjobb tudományos bizonyítékokon alapuló ajánlások, melyek **célja, hogy segítse a gyógyító orvost, a beteget, és a szakmapolitikai döntéshozókat** a legmagasabb színvonalú és leghatékonyabb ellátások kiválasztásában.

Az Egészségügyi Közlöny 2005. júliusi különszámában 73 db szakmai protokoll jelent meg. Az irányelvek, protokollok megjelentetésének eredményeképpen értékelhetővé válik az egészségügyi ellátás minősége, csökkennek a területi és intézményenkénti különbségek.

A 2006. évi költségvetésben a minőségügyi rendszer fejlesztésére 150 millió Ft került tervezésre.

13. lépés: Pontosán meghatározzuk a különböző szintű egészségügyi ellátások igénybevételi rendjét. A házi orvosok szabad megválasztása mellett biztosítjuk, hogy az orvosával való konzultáció alapján mindenki a számára legjobb ellátást nyújtó intézményt vehesse igénybe, ha szakorvosi, kórházi kezelésre szorul. Azok azonban, akik különleges igényeik alapján orvosilag nem indokolható vizsgálatot kívánnak végeztetni, vagy a számukra javasolttól eltérő szakorvost, kórházat akarnak igénybe venni, a jövőben kötelesek lesznek az ellátási költségek egy részének megtérítésére.

A beutalási rendet érintő leglényegesebb változások, hogy **2006. július 1-jétől szűkül a biztosítottak által beutaló nélkül igénybe vehető ellátások köre,** valamint a beutalásra jogosult orvosok köre.

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) kormányrendelet módosításáról szóló előterjesztést a Kormány 2005. június 15-ei ülésén elfogadta [113/2005. (VI. 25.) kormányrendelet]. **Hatályba lépés: 2006. július 1.**

Az egészségügyi **ellátási szintek meghatározásának kérdéseiről szóló vitaindító anyag egyeztetése jelenleg folyik.**

Rendbe tesszük a járulékfizetés rendszerét

Ma az ország tízmillió lakójából kevesebb, mint négymilliónak van biztosítása, és hozzávetőleg 500 ezer olyan ember van, aki ma aktív, minden bizonnyal van munkája, nem nyugdíjas, nem gyermek, nem munkanélküli, nem részesül szociális ellátásban, hanem dolgozik, de nem fizet járulékot, vagy csak a minimálbér után fizet.

Az egészségügy látszólag a kötelező biztosítás elvén működik. Akinek van jövedelme – elsősorban munkajövedelme –, az kötelezően előírt mértékű járulékot fizet, amiért táppénzt és egészségügyi szolgáltatást kap. A biztosítás kiterjed a biztosítottal egy háztartásban élő felnőttekre, állampolgári jogon biztosítottak a gyermekek, a nyugdíjasok, a szociális vagy munkanélküli ellátásban részesülők, a szabadságvesztésüket töltő elítéltek. A szabályozást így vagy úgy megkerülve azok is megkapják a szükséges orvosi ellátást és a gyógyszer támogatást, akik – bár aktív korúak és vélhetően rendelkeznek valamilyen jövedelemmel – nem fizetnek járulékot, mivel a gazdaság szürke vagy fekete zónájában dolgoznak. A jelenlegi nyilvántartási rendszer nem teszi lehetővé az egészségbiztosítási ellátások jogszerű igénybevételének hatékony ellenőrzését.

Mindezek alapján döntöttünk úgy, hogy biztosítás alapúvá kívánjuk tenni a magyar egészségügyi rendszert, melyet két pillérre építünk.

Az első pillér a mindenkinek állampolgári jogon járó ellátás. Ez az alapszint, e körben a legalapvetőbb szolgáltatás jár mindenkinek, függetlenül attól, hogy biztosított-e vagy sem. Ilyen szolgáltatás például a gyermek-, a csecsemő- és az anyavédelem, a sürgősségi ellátás, a mentés, a vérellátás vagy a járványügyi teendők.

A második pillér a kötelező társadalombiztosítás. Ez a biztosítási csomag az alapsomagnál több szolgáltatást nyújt, tartalma nagy vonalakban a jelenlegi szolgáltatásoknak felel meg. Fontos feltétel, hogy a biztosító előre meghatározott szolgáltatás nyújtására kötelezett, azaz ebben a csomagban csak olyan szolgáltatás lehet, amelyet lakóhelytől vagy más jellemzőtől függetlenül mindenkinek nyújtani tudunk. A biztosítási jogviszonyt a jövedelemmel rendelkező biztosított, illetve meghatározott társadalmi csoportok esetén –

például gyermekek, nyugdíjasok – az állam kötelező díjfizetése alapozza meg. Minden biztosítottnak egyéni számlája van, a díjfizetést folyamatosan nyilvántartják.

Egyidejűleg több lépést is kell tenni annak érdekében, hogy a járulékfizetés és az egészségügyi szolgáltatások igénybevétele közötti összhangot megteremtjük.

14. lépés: Megteremtjük a járulékbefizetések ma hiányzó, nyomon követhető egyéni nyilvántartási rendszerét.

Az első teendő, hogy pontosan tudjuk, kik azok, akik eleget tesznek kötelezettségeiknek és kik azok, akik potyautasként nem, vagy a tényleges jövedelmüknél kevesebbet fizetnek. Ennek érdekében meg kell teremteni a járulékbefizetések nyilvántartási rendszerét, az ellenőrzési jogosultságokat, és a járulékbeszédés és behajtás szabályozását.

Az új rendszer kialakítására egy sor törvény módosítására került sor, ezeket a Parlament június 4-én fogadta el, **2006. január 1-jével lépnek hatályba.** Módosításra került a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.); a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.); a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.); az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.).

A havi adatszolgáltatáson alapuló egyéni adó- és járulék-nyilvántartás, valamint a kötelezettségcsoportonkénti számlákra történő adófizetés megvalósításáról szóló 1102/2005. (X. 25.) kormányhatározat alapján az egyéni adó- és járulék nyilvántartási rendszer fokozatosan kerül bevezetésre, az első ütem 2006. május 12-ig valósul meg. Ennek **előkészítése folyamatban van,** a fokozatos regisztráció alapján 2007. január 1-jétől lesz teljes körű a havi adatszolgáltatás, így az egyéni adó- és járulék nyilvántartás.

Az intézkedés részeként kiépítjük a számítástechnikai hátteret.

15. lépés: Bevezetésre kerül az Európai Unió belüli ellátásokra jogosító EU-kártya. Elkezdjük egy olyan rendszer kialakítását, amely alkalmas lesz a jogosultság és a befizetések ellenőrzésére.

A megvalósítás egyes elemei jogszabály-módosítási javaslatként már megjelentek. Módosításra kerül az Art.; a Tbj.; az Ebtv., **hatályba lépésük 2006. január 1.,** a teljes rendszer 2007-től működik.

16. lépés: Hatékonyabbá tesszük a járulékbefizetés rendszerét és a felhalmozott tartozások behajtását. Véget vetünk annak, hogy egyes munkáltatók rendre nem, vagy csak nagy késedelemmel tesznek eleget a dolgozóik utáni befizetési kötelezettségüknek.

A megvalósítás egyes elemei jogszabály módosítási javaslatként már megjelentek. Módosításra kerül az Art.; a Tbj.; az Ebtv., hatályba lépésük 2006. január 1.

17. lépés: A fekete és a szürke munkavégzés kifehérítésével bővítjük a járulékfizetők körét. Ez teremtheti meg a lehetőségét annak, hogy mérsékelhessük a tisztességesen fizetők ma túlságosan magas járulékkerheit.

A megvalósítás egyes elemei jogszabály módosítási javaslatként már megjelentek. Módosításra kerül az Art.; a Tbj.; az Ebtv., hatályba lépésük 2006. január 1., a szürke gazdaság kifehérítését célzó lépések már 2005. szeptember 1-jével hatályba léptek.

18. lépés: Minden jogosult mögött tényleges járulékfizetés legyen, a járulékfizetésre képtelen személyek helyett az állam teljesíti a befizetéseket.

Elérjük, hogy minden biztosításra jogosult mögött tényleges járulékbefizetés álljon. A jogosultságok és a járulékbefizetések pontos számbavételével válik egyértelművé és világossá, hogy kinek mi a feladata a közös terhek vállalásában:

- A munkavállalók, vállalkozók, önálló tevékenységet folytatók jogosultságát saját és munkáltatójuk befizetése teremti meg.
- A közterhekhez való igazságosabb hozzájárulást szolgálja, hogy a tőkejövedelemből élőknek is legalább olyan mértékben hozzá kell járulni a jövőben az egészségügyi kiadásokhoz, mint egy átlagos bérből és fizetésből élőknek. Ennek érdekében azok, akik eddig csupán a minimálbér után fizették meg a járulékaikat, a jövőben a tőkejövedelmeik után is 4% egészségügyi hozzájárulást fizetnek, addig a határig, amíg összes egészségügyi hozzájárulásuk összege nem éri el az egy főre jutó egészségügyi kiadás átlagos szintjét. (Ma egy havi 200 ezer forintot kereső munkavállaló bérét évente 400 ezer forint egészségügyi hozzájárulás terheli, míg a sok millió forintos osztalékjövedelemből élő legfeljebb a minimálbér után járó összeget, ennek a negyedét fizeti a közös kasszába.)
- A nyugdíjasok, a GYED-en, GYES-en, GYET-en lévők, a különböző szociális ellátásokban részesülők, a gyermekek és a továbbtanuló fiatalok után az állam teljesít majd – a folyósított ellátás, illetve a mindenkori

minimálbér 11%-ában meghatározott – befizetést.

A lépés részleges megvalósítását szolgálják egyes törvénymódosítási, illetve törvényalkotási javaslatok. Módosításra kerül a Tbj., a 2006. évi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyes intézkedések 2006. január 1-jén lépnek hatályba.

Igazságossá tesszük az egészségügyi ellátást, egyenlő jogokat adó valódi biztosítóvá a kötelező egészségbiztosítást

Az egészségügyi tárca elkészített egy vitaindító anyagot az egészségügyi ellátási szintek meghatározásának fő kérdéseiről, amelyről a társadalmi vita most kezdődik és várhatóan 2006. tavaszán fejeződik be. Így lehetővé válik, hogy az egyéni nyilvántartás teljes körűvé válásával egy időben bevezetésre kerüljenek az ellátási szintekkel kapcsolatos lépések.

19. lépés: Kialakítjuk az állam által garantált ellátások rendszerét

A biztosítási elv megerősítése mellett az állam felelőssége, hogy azok számára is biztosítsa a legszükségesebb egészségügyi ellátásokat, akik akár önhibájukból, akár önhibájukon kívül nem rendelkeznek biztosítással. Számukra kialakítjuk az egészségügyi szolgáltatási alapsomagot (sürgősségi ellátás, közegészségügyi szolgáltatások, anya- és csecsemővédelem).

20. lépés: Biztosítási jogviszony keretében igénybe vehető ellátások

Pontosan meghatározzuk a biztosítási csomagot, azokat az egészségügyi szolgáltatásokat, amelyek mindenkit megilletnek, aki biztosítottként jogosulttá vált az ellátásra. (Házi-, szakorvosi ellátás, kórházi kezelés, gyógyszer és gyógyászati segédeszköz ellátás.) Az igénybe vehető ellátások, a szakmai követelmények és a beutalási rend meghatározásával biztosítjuk, hogy az ország bármely pontján élő, biztosítással rendelkező ember hasonló színvonalú ellátást kapjon, és bezáródjanak azok a kiskapuk, amelyeken keresztül ma egy szűk réteg a közös pénzből finanszírozott szolgáltatásokból extra ellátást biztosít magának.

21. lépés: Térítési díj fizetése melletti extra szolgáltatások

A biztosítási csomagba nem tartozó extra szolgáltatások – egészségügyi okokból nem szükséges plasztikai műtétek, a kórházi kiemelt hotelszolgálat igénybevétele – a jövőben csak kiegészítő, vagy piaci biztosítás, vagy teljes térítés mellett lesznek igénybe vehetők.

2. A MUNKA ÉRTÉKÉNEK, BECSÜLETÉNEK, BIZTONSÁGÁNAK MEGTEREMTÉSE

Olyan országot akarunk, ahol lehet és érdemes dolgozni. Ahol mindenki, aki képes és akar, munkát talál. Ahol a munkának becsülete van, mert tisztességes megélhetést és biztonságot nyújt a családoknak, a dolgozó embereknek.

Hosszú évek mulasztásait nem lehet egy csapásra pótolni, de lépések sorozatával megindítjuk azokat a változásokat, amelyek érdekeltséget, lehetőséget és esélyt teremtenek a munkavégzésre, a passzív segélyezés helyett az aktív álláskereséshez nyújtanak támogatást, érvényt szereznek a munkaügyi szabályoknak és büntetik azok megsértőit, bezárják az adómegkerülés kiskapuit.

Harcot indítottunk az emberek kiszolgáltatottságát kihasználó **fekete és szürke foglalkoztatás** ellen. A dolgozó embereket kemény munkájuk után nem csak a napi megélhetést biztosító bér, de a társadalombiztosítás nyújtotta szociális biztonság is megilleti betegségük, a gyermekvállalásuk idején, és időskorukban.

1. lépés: Álláskeresési támogatás

Az Országgyűlés 2005. június 27-én elfogadta a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosítását. **Az intézkedések 2005. november 1-jén léptek hatályba.**

A törvény módosításával átalakult a munkanélküliségi ellátás korábbi rendszere. Munkanélküli segély helyett álláskeresési támogatást és hatékony szolgáltatást biztosítunk a munkájukat elvesztőknek. A bevezetett intézkedésekkel a Kormány célja, hogy a munkájukat elvesztők a korábbinál intenzívebb állami támogatással és nagyobb személyes érdekeltséggel a lehető legrövidebb időn belül megtalálhassák új munkahelyüket.

A munkanélküli ellátás helyébe lépő álláskeresési támogatást csak az kaphat, aki intenzíven együttműködik a munkaügyi szervezettel, és maga is aktívan keres állást.

A támogatás összege a lényegesen kisebb nyugdíjminimum helyett a magasabb – minden évben emelkedő – **minimálbérhez igazodik. A járadék folyósítása a jelenlegi egyről két szakaszra tagolódik.** Felső határa a folyósítás első szakaszában – legfeljebb 91 napig – a minimálbér 120%-a (ebben az évben a munkanélküli járadék 44 000 Ft-os felső határával szemben 68 000 forint). A második szakaszban az álláskeresési járadék egységesen a minimálbér 60%-a. A rövidebb munkaviszonnyal rendelkező, a járadékfolyósítást kimerítő és a nyugdíj előtt álló álláskeresők fix összegű álláskeresési segélyt kapnak. A segély összege a minimálbér 40%-a.

2006-ban egy átlagos hónapban a számítások szerint 145 ezer fő részesül munkanélküli ellátásban. Az összes érintett személy, azaz azok száma, akik legalább egy napig pénzübeni ellátásban részesülnek az év során, meghaladja a **félmillió** főt. Közülük mintegy 70 ezren még a régi ellátórendszer alapján kapják juttatásukat, **440 ezer fő már az új szabályok** szerint. A változás a magasabb korábbi keresettel és hosszabb munkaviszonnyal rendelkezőknek kedvez: számukra a járadék első szakaszában (legfeljebb 3 hónapig) lényegesen magasabb ellátást biztosít. Ezáltal a biztosítási elv jobban érvényesül.

A bruttó támogatási összeg éves szinten közel azonos a jelenlegi paraméterekkel számítottal, így számottevő többletkiadás vagy megtakarítás nem mutatkozik.

2. lépés: A kék munka lehetőségével megteremtjük a magánszemélyeknél alkalmi munkát (háztartási munkát, gyermekfelügyeletet, javítási-karbantartási munkát, kertgondozást) végzők foglalkoztatási biztonságát

A Kormány szándéka a be nem jelentett foglalkoztatás – beleértve a háztartási és ház körüli munkavégzést is – minél szélesebb körben történő láthatóvá tétele, ezáltal az atipikus munkát végzők helyzetének javítása, továbbá az, hogy a különböző munkatevékenységek legalizálására nyújtson megfizethető lehetőséget a foglalkoztatók számára.

A foglalkoztatottak számára lehetőséget teremtünk arra, hogy „életmódszerűen” **alkalmi munkavállalói könyvvel dolgozhassanak** (több helyen, akár évi 200 napot), illetve tartós biztosítási jogviszonyt szerezhessenek a munkanélküli-, az egészségügyi-, illetve nyugdíjellátásokra.

Az Országgyűlés 2005. június 27-én elfogadta az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről szóló 1997. évi LXXIV. törvény módosítását, a végrehajtásához kapcsolódó 10/2005. (VII. 25.) FMM rendelettel együtt **2005. augusztus 1-jével hatályba lépett.**

A kékmunka legalizálását, bővülését szolgálja, hogy a magánszemély **munkáltató a közteherjegy összegének 75%-át 2005. augusztus 1-jétől leírhatja a személyi jövedelemadójából**, és ezzel ténylegesen csak a közteher 25%-a terheli.

Egységessé válik a fizetendő közteherjegy, és egyidejűleg csökken az összege.

3. lépés: Rugalmasabbá válik az alkalmi munkavállalás a mezőgazdaságban, a mezőgazdasági szezonális idénymunkák esetében az alkalmi kék könyvvel való munkavállalás lehetőségét az eddigi havi 15-ről 60 napra emeljük

A mezőgazdaság **speciális helyzetére tekintettel** a havi 15 napos foglalkoztatási korlát eltörlésével az **ágazatban jelentősen megkönnyítjük az alkalmi foglalkoztatást.**

A 2. lépésnél is említett törvénymódosítást (az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről szóló 1997. évi LXXIV. törvény) és a végrehajtásához kapcsolódó 10/2005. (VII. 25.) FMM rendeletet elfogadásával **az intézkedés 2005. augusztus 1-jével hatályba lépett.**

A törvénymódosítás fontos elemeként **lehetővé teszi a harmadik országbeli munkavállalók 60 napos szezonális mezőgazdasági alkalmi foglalkoztatását.**

A 2. és 3. lépésben jelzett intézkedések első hatásai már látszanak. Ugrásszerűen növekszik az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatás, szeptember végéig közel 220 ezer AM könyvet váltottak ki a munkavállalók (2004. év egészében 131 ezret váltottak ki).

Ugyancsak erőteljes növekedésnek indult **az eladott közteherjegyek értéke, szeptember végére meghaladta az 1 milliárd Ft-ot** (1,042 Mrd Ft), míg 2004. év egészében 773 millió Ft volt az értéke.

Az intézkedések 2005. évi **foglalkoztatást növelő hatása havi 2-3 ezer főre becsülhető,** a költségvetés többletbevétellel számolhat, melyet természetesen csökkent a személyi jövedelemadóból történő visszaigénylés lehetősége. A többletbevétel várhatóan 3-400 millió Ft.

A **külföldi alkalmi munkavállalók esetében** a bevezetett jó szándékú intézkedések ellenére a **munkavállalói „zöld könyv”** kiadása kapcsán társadalmi és politikai igény merült fel az eljárási rend egyszerűsítése és racionalizálása tekintetében.

Megoldási lehetőségként kínálkozik, hogy valamennyi okmányt (egyablakos rendszerben) a konzulátus állítaná ki. Erről még folynak az egyeztetések.

4. lépés: Alkalmi és szezonális munkákat közvetítő tevékenység szervezetének kialakítása

A program keretében – pályázati úton – kerülnek kiválasztásra azok a szakmai tapasztalatokkal rendelkező non-profit szervezetek, amelyek alkalmasak az alkalmi és szezonális munkákat közvetítő tevékenység megvalósítására. A cél, hogy az alkalmi és szezonális munkákat igénybevevők, illetve ilyen munkákra vállalkozók könnyebben egymásra találhassanak.

A program eredményeinek függvényében kívánjuk meghatározni a továbblépés pontos irányait, illetve az országos hálózat kialakítását. Az országos intézményrendszer kiépítéséhez – a modellkísérlet, program tapasztalatait felhasználva – a Nemzeti Fejlesztési Terv keretei közötti EU-s források is igénybe vehetővé válnak.

Az alkalmi és szezonális munkákat közvetítő tevékenység szervezeti rendszerének kialakításáról tájékoztató előterjesztés készült 2005. májusában. A bemutatott elképzelés a tárca hatáskörében, valamint az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány bevonásával valósul meg. Az előkészítő munkálatokat követően, 2006 elején kerül meghirdetésre (2006 közepétől indításra) egy speciális modellkísérlet.

A program finanszírozására a 2006. évben mintegy 100 millió forint áll rendelkezésre a Munkaerő-piaci Alapból.

5. lépés: Munkaügyi-, gyermeknevelési-, szociális támogatásokban részesülők legális munkavégzését akadályozó korlátok lebontása

Kapcsolódva az egyes családtámogatási ellátások alatt teljes munkaidőben történő munkavégzés lehetővé tételére irányuló kormányzati szándékhoz, a munkajogi szabályok vonatkozásában **biztosítani kívánjuk, hogy a munkavállaló ezen időszak alatt felmondási tilalom alatt álljon.** Mivel ekkor csak családtámogatásban részesül, de a gyermek gondozása, ápolása céljából kapott fizetés nélküli szabadságot nem veszi igénybe, az ellátásban részesüléshez kell kötni a felmondási védelem fennállását.

Egyidejűleg rendezni kell a GYES melletti munkavállalás munkajogi kérdéseit, a gyermeknevelés céljából távollévők számára a jogbiztonság növelése biztonságosabbá és kiszámíthatóbbá teszi a foglalkoztatásukat, ami kedvező társadalmi hatással jár. A hatálybalépés a szükséges jogszabály-módosításokat követően 2006 áprilisában várható.

6. lépés: A szociális és munkaügyi szolgáltatások együttműködésével a szociális segélyből élő emberek aktív álláskeresővéneked ösztönzése

Célunk, hogy a munkanélküliként megjelenők mellett **azokat is visszavezessük a munkaerőpiacra, akik szociális segélyekből és szociális ellátásokból (GYES) élnek és lemondtak az álláskeresővéneked.**

A további cél, hogy a szociális segélyezettek is kapcsolatba kerüljenek a munkapiacra, a munkaügyi központokkal, és ezt a szociális ellátások átalakítása is segítse, a segélyezetteket a munkavállalás felé terelje. Az intézkedéscsomag előkészítése folyamatban van.

Az első lépés, amely a munkanélküliek aktív álláskeresésének hatékony ösztönzését jelenti, megtörtént, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításával, a munkanélküli ellátás átalakításával. **Az álláskeresők az új ellátással és a foglalkoztatási szolgálattal való együttműködés révén nagyobb eséllyel találhatnak új munkahelyet.**

Módosítottuk a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényt, **hatálybalépése 2005. november elsejével megtörtént.** A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény módosításáról szóló törvényt a Parlament elfogadta, a szociális ellátásról és a szociális igazgatásról szóló 1993. évi III. törvény módosítását már benyújtottuk az Országgyűlés elé.

A lépés részének tekinthető a gyermekgondozási rendszer átalakítása, mely a teljes munkaidőben való foglalkoztatást teszi lehetővé a GYES folyósításának fennmaradása mellett, és amelynek szabályozása az 1998. évi LXXXIV. törvény folyamatban lévő módosításával valósul meg.

A Munka Törvénykönyvének módosításával felmondási tilalom kerül bevezetésre a GYES-en lévő kismamák fokozott védelme érdekében.

7. lépés: Prémium Évek Programot indítunk a versenyszférában is

Az Országgyűlés 2005. június 27-én elfogadta a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény módosítását, amely **október 1-jétől hatályos.**

A törvénymódosítással lehetővé vált, hogy a Prémium Évek Program a versenyszférában is alkalmazható legyen. Itt azonban **nem bértámogatásról van szó, hanem szűkebb körű járuléktámogatásról,** amelynek a feltételei a munkáltató számára a foglalkoztatási típusú támogatásokhoz hasonlóak.

Azok a vállalatok, amelyek nagyobb struktúraváltást hajtanak végre, létszámukat bővítik, amennyiben a nyugdíj előtt álló munkavállalók vállalják a részmunkaidős foglalkoztatást, és ezzel az alacsonyabb fizetést, akkor a **nyugdíjjárulékok összege állami támogatásként a teljes munkaidősnek megfelelően kerül kiegészítésre,** hogy ez ne jelentsen hátrányt a nyugdíjuk megállapításakor.

A programba 2006. december 31-éig lehet belépni, és a programban való részvétel legfeljebb 3 évig tarthat.

Az érintettek számára a nyugdíj eléréséig foglalkoztatási biztonságot teremt, a nyugdíj megállapításánál pedig kiküszöböli a részmunkaidős foglalkoztatásból adódó hátrányokat.

A forrásigény – figyelembe véve a fokozatos finanszírozásról szóló kormánydöntést – 2006-tól jelentkezik. A modellszámítások szerint a program forrásszükséglete 2006-ban 114; 2007-ben 560; 2008-ban 1059; 2009-ben 3 025 millió Ft, összesen 4 758 millió Ft.

8. lépés: Átalakítjuk a felnőttképzés támogatási rendszerét

Magyarországon ma egyszerre van alul- és túlképzés. Az álláskereső szempontjából mindegy, hogy azért nem dolgozhat, mert nincs szükség arra a szakképzettségre, ami neki van, vagy azért nem, mert nincs olyan szakképzettsége, amire a munkaerőpiacnak szüksége van. **A Kormány célja a szakképzés átalakítása, a képzés közelítése a munkaerő-piaci igényekhez.**

Ezt a célt szolgálja **a felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvénynek az Országgyűlés által 2005. június 27-én elfogadott módosítása**, amely szerint 2006. január 1-jét követően a felnőttképzési intézményeknek kötelezettséget kell vállalniuk a képzés befejezésére, a vizsga letételének biztosítására, a foglalkoztatásra, a továbbfoglalkoztatásra. Csak azok az intézmények kaphatnak támogatást, amelyeknél bizonyított, hogy a képzésben résztvevők megfelelő arányban tudnak új képességeik birtokában állást találni.

Az intézkedés következtében a szakképesítéssel nem rendelkezők szélesebb köre vehet részt támogatott tanulásban.

A szakképesítéssel nem rendelkezők számára az első, az 50 év felettiékné számára pedig a második szakképesítés megszerzése is ingyenes lesz, a megszerzett tudás munkaerő-piaci hasznosításának garanciája jelentősen nő. Az intézkedések együttesen több mint tízezer embert érintenek.

9. lépés: Közmunka, közhasznú munka, közcélú munka

A Kormány célja, hogy célzottabbá és a munkába való visszatérést hatékonyabban segítővé tegyük a legnehezebb munkaerő-piaci helyzetben lévőknek munkalehetőséget biztosító közmunkákra, közhasznú és közcélú munkára rendelkezésre álló források felhasználását.

A fenti célok elérése érdekében a Kormány szeptemberben hozott 1093/2005. (IX. 17.) számú kormányhatározata alapján a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter, a belügyminiszter, valamint az ifjúsági, családügyi, szociális és esélyegyenlőségi miniszter közösen **pályázatot írt ki a 2005-2006. évekre.**

A **„Közmunka-program indítása a szezonális foglalkoztatási gondok enyhítésére”** címmel 2005-ről 2006-ra is áthúzódó új modell értékű közmunka programot indítottunk el. A modell érték abban rejlik, hogy a közcélú források egy része és a közmunka-források összevonásra kerültek. További új

kezdeményezés, hogy a program a költségvetési éven áthúzódik, valamint nagyságában és méretében is teljesen eltérő az eddig meghirdetettektől. A program keretében az önkormányzatok minden olyan feladatra pályázhattak, amely a feladatkörükbe tartozik.

A pályázat első fordulójában 1 003 település 332 pályázatot adott be. A második ütem 2005. november 7-én zárult, melyre további 22 pályázat érkezett, 22 településre vonatkozóan. A kiírás – az eddigiektől eltérően – lehetőséget nyújtott a nagyvárosoknak és Budapest kerületi önkormányzatainak is pályázásra (a III., a VIII., a X. és a XIX. kerület élt is ezzel a lehetőséggel). **Összeségében 24 ezer regisztrált munkanélküli, illetve szociális segélyezett részére nyújt a program munkalehetőséget.**

Az intézkedésre 2005-ben 800 millió forintot biztosítottunk. A 2006. évi 6 254 millió forint forrásszükségletet a 2006. évi költségvetési törvény tervezete tartalmazza.

10. lépés: Elindítjuk a Pályakezdők Start programját

A pályakezdő fiatalok első munkahelyének megszerzése érdekében már idén januártól 9 hónapig 50%-os járulékkedvezményt kaptak a pályakezdőt foglalkoztató munkáltatók. **Most októbertől azonban még tovább lépünk, és újtjára indítjuk a Start programot.**

Az Országgyűlés 2005. június 27-én elfogadta a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló **2004. évi CXXIII. törvény** módosítását. **Az október 1-jén hatályba lépett törvénymódosítás alapján a korábbi járulékkedvezmény rendszert egy rövidebb távon ható, rugalmasabb, nagyobb mérvű járulékkedvezményt tartalmazó rendszer egészíti ki.**

Mostantól a pályakezdőt foglalkoztató munkáltatók a fiatal első két munkában töltött évében alacsonyabb közterhet fizetnek. A START Program két éven át biztosít lehetőséget a pályakezdőknek a munkatapasztalat szerzésre, a munkáltatóknak pedig a fiatalok foglalkoztatásához kötődő járulékkedvezmény érvényesítésére.

A programban való részvétel feltétele a „**START-kártya**”, melynek kiváltására azok a pályakezdők jogosultak, akik a huszonötödik életévüket, felsőfokú végzettségük esetén a harmincadik életévüket még nem töltötték be, és a tanulmányaik befejezését követően **első alkalommal helyezkednek el**, vagy pályájukat ösztöndíjasként kezdik.

A munkáltatóknak az egyébként 33,5%-ot kitevő bérjárulékok helyett az **első évben mindössze a bruttó kereset 15%-át, míg a második évben a 25%-át**

kell közteherként leróniuk. A fiatalok munkabérének nincs felső határa, azonban a kedvezményt csak a minimálbér másfélszeresének, felsőfokú végzettségük foglalkoztatásánál pedig a kétszeresének megfelelő összeghatárig lehet érvényesíteni.

Azzal számolunk, hogy a START Program ösztönző ereje mintegy **45-46 ezer pályakezdő fiatalnak ad lehetőséget** a munkatapasztalat szerzésre és könnyíti meg az elhelyezkedésüket. Eddig hetente átlagosan mintegy ezer kártyát váltottak ki, a számuk október 26-án már megközelítette a 4 200-at.

A START Program 2005-2006-os költségvetést érintő hatása kb. 4,2 milliárd forint, melyet a Munkaerő-piaci Alap „Normatív járulékkedvezmények” alcíme tartalmaz.

11. lépés: Átalakítjuk a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatások feltételeit

A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásához az állam jelentős támogatást nyújt. Annak érdekében, hogy e jelentős összeg valóban a rászorultak munkavállalását szolgálja, és ne adjon lehetőséget a súlyos visszaélésekre, átalakítottuk a támogatások feltételeit. Ezek a feltételek kormányrendeletben kerültek meghatározásra.

A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló 176/ 2005. (IX. 2.) **kormányrendelet 2005. november 1-jén hatályba lépett**, a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásról szóló 177/2005. (IX. 2.) kormányrendelet és a miniszteri végrehajtási rendeletek pedig 2005. november 1-jétől 2007. július 1-jéig több lépcsőben lépnek hatályba.

Megalkottuk az akkreditációs eljárást, melynek célja a foglalkozási rehabilitáció szabályainak, valamint a személyi és tárgyi feltételeknek a meghatározása, amelyek teljesítését az állam elvárja a foglalkoztatáshoz nyújtott támogatás fejében.

Az **új EU-konform támogatási szabályoktól** a jelenlegi homogén foglalkoztatási szerkezet új foglalkoztatási formáknak megfelelő átalakulása várható (munkarehabilitáció, fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás, védett foglalkoztatás). Az egységes bértámogatási mértékek hatására növekedhet az integrált foglalkoztatásban résztvevők aránya.

A támogatás hatályának a non-profit szektorra történt kiterjesztésétől a foglalkoztatottak számának növekedése várható, melynek dinamikáját azonban mérsékelhetik a rehabilitációs foglalkoztatással szemben támasztott minőségi követelmények.

A rehabilitációs foglalkoztatáshoz nyújtható új támogatás három elemből áll. A **bértámogatás** a munkabér és járulékai 40-100%-áig terjedhet, a munkába helyezés és a munkahely megtartása mellett a foglalkozási rehabilitációhoz és a munkahelyi segítő személy foglalkoztatásához nyújtható. A pályázatos formában védett foglalkoztatóknak nyújtható **költségkompenzációs támogatás** azoknak a – megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásához közvetlenül kapcsolódó – elismert és igazolt költségeknek a részleges megtérítésére irányul, amelyek egészséges munkavállalók foglalkoztatása esetén nem merülnének fel. A **rehabilitációs költségtámogatás** ugyancsak pályázati keretek között azon közhasznú szervezetnek nyújtható, amely hatósági (védett szervezeti) szerződésben olyan megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására vállal kötelezettséget, akiknek a munkavállalási esélyei rendkívül korlátozottak.

A foglalkoztatott megváltozott munkaképességű munkavállalók létszáma mára elérte az 55-60 ezer főt. Az új szabályozás számukra differenciáltabb, színvonalasabb foglalkoztatási feltételeket teremt.

A rehabilitációs foglalkozást segítő támogatás PM fejezetben kezelt 2005. évi, ÁFA kompenzációval együtt számított előirányzata 55 000 millió forint, a várható idei felhasználás elérheti az 58-60 000 millió forintot.

A 2006. évi, ugyancsak 55 000 millió forint összegű előirányzat három fejezet (PM, FMM, ICsSZEM) között oszlik meg. Ebből 38 000 millió forint a PM fejezetben kezelt „dotációs” előirányzat, 2 000 millió forint az FMM fejezetben kezelt bértámogatási előirányzat, 11 000 millió forint az ugyanitt kezelt költségkompenzációs támogatási és rehabilitációs költségtámogatási előirányzat és 4000 millió forint az ICsSZEM fejezetben kezelt munkarehabilitáció és fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás előirányzata.

12. lépés: Új szabályok a munkaerő-kölcsönzésnél

A Kormány az Országgyűlés elé terjesztette a munkaerő-kölcsönzés szabályainak módosítására irányuló javaslatát, annak érdekében, hogy **a munkaerő-kölcsönzés ne jelenthessen kikaput a közterhek megfizetésének kötelezettsége alól**, a munkáltatók ne alkalmazhassák ezen intézményt visszaélészerűen a munkavállalókkal szemben.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény módosítására irányuló javaslat az Országgyűlés előtt van. Az új szabályok **hatályba lépésének tervezett időpontja 2006. január 1.**

13. lépés: Létrehozzuk a munkavállalói jogok biztosa intézményt

A Kormány fontosnak tartja, hogy a munkavállalók fokozott védelmet élvezzenek. A jogbiztonság erősítése céljából 2005 júniusában döntött a

Kormány a munkaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 143/2002. (VI. 28.) kormányrendelet módosításáról.

A miniszteri biztos feladata az, hogy a sérelmet szenvedett munkavállalók számára megfelelő tájékoztatást nyújtson, elősegítve ezzel a munkaügyi szabályok rendelkezései alapján a munkavállalókat megillető jogok érvényesülését, és ezzel ösztönözze a munkáltatókat a munkaügyi szabályok betartására.

14. lépés: A munkavállalók biztonságának erősítése érdekében megteremtjük annak a garanciáját, hogy a munkáltatók irreálisan magas teljesítménykövetelmények előírásával ne fizethessenek a minimálbérnél kisebb összeget a tisztességesen végzett munka után.

A munkavállalók biztonságának erősítése érdekében megteremtjük annak a garanciáját, hogy a munkáltatók irreálisan magas teljesítménykövetelmények előírásával ne fizethessenek a minimálbérnél kisebb összeget a tisztességesen végzett munka után. **A teljesítménybérezésnél alkalmazott normával ne lehessen visszaélni**, azaz olyan normát megállapítani, amelyet az adott szakmában egy átlagosan képzett, átlagos begyakorlottságú munkavállaló ne legyen képes teljesíteni, és így akár a minimálbérnél is rendszeresen kevesebb bért kapjon. Ez azt is jelenti, hogy a munkaidő száz százalékos teljesítése esetén a kifizetett bérek átlagának legalább a minimálbért el kell érnie.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény módosítása az Országgyűlés előtt van, hatálybalépés 2006. január 1.

Az intézkedés elsősorban a jellemzően jól normázható, teljesítménybéres területeken, alacsony kereseti szintű ágazatokban, így pl. a könnyűiparban (textil-, ruházati-, bőr-, cipő- stb. ipar) dolgozók biztonságát javítja.

15. lépés: Közbeszerzési pályázatok csak tisztán működő cégekkel

Annak érdekében, hogy az állami támogatások hatékony felhasználását, valamint a munkáltatóknak a munkavállalókkal szembeni jogszerű magatartását elősegítsük, továbbá ösztönözzük a rendezett munkaügyi kapcsolatoknak az egyes munkáltatók szintjén történő kialakítását, az állami támogatások igénybevételére vonatkozó jogi szabályozást olyan irányban módosítottuk, hogy az egyes állami támogatásokra való jogosultság, valamint **az állami megrendelések elnyerésének feltételei között megjelenjen a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelménye is.**

Az Országgyűlés 2005. június 27-én elfogadta a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény módosítását, mely 2005. augusztus 4-én hatályba lépett. A módosítással **a törvénybe beépült az a kizáró rendelkezés (60.§ (1) bekezdés**

g) pont), amely szerint közbeszerzési eljárásban nem lehet ajánlattevő az, aki a megelőző 5 éven belül jogszabálysértést követett el a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítése, bejelentésre vonatkozó, valamint külföldiek foglalkoztatásával összefüggő kötelezettségével kapcsolatban.

Elkészült az Államháztartási törvény módosítására irányuló javaslat, amely tartalmazza a rendezett munkaügyi kapcsolatok általános feltételeit, valamint felhatalmazást ad a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszternek további feltételek meghatározására. Elkészült a kapcsolódó miniszteri rendelet tervezete is, amely a feltételek részletes szabályait határozza meg. Hatályba lépésének tervezett időpontja 2006. január 1.

A miniszteri rendelet tervezetét megvitatta az **OÉT Bér- és Kollektív Megállapodások Bizottsága munkacsoportja**, maga a Bizottság a Jogi Bizottsággal együtt, valamint az OÉT plenáris ülése. A Plenáris Ülés úgy határozott, hogy a rendelet-tervezet kapcsán fennmaradt vitás kérdést a Bér- és Kollektív Megállapodások Bizottsága a Jogi Bizottsággal együtt tisztázza. Érdemi nézeteltérés abban a kérdésben volt, hogy a rendelet-tervezetben meghatározott különös feltételeket minden munkáltató esetén vizsgálni kell-e, vagy csak a 15 főnél többet foglalkoztatók esetében.

Az intézkedés a maga nemében teljességgel új, várható hatása a munkaerőpiac tisztulása, a jogkövető magatartás terjedése.

Az intézkedés által érintett lehet minden olyan vállalkozás, amely valamely állami támogatást szeretne elnyerni, illetve közbeszerzési pályázaton részt venni, a gyakorlatban persze csak azokat a cégeket sújtja, amelyek nem jogkövetőek és amelyeknél ezt a hatóságok jogerős határozata igazolja is.

16. lépés: Speciális szabályok az építőiparban a munka kifehérítése érdekében

A munkaügyi ellenőrzések tapasztalatai alapján az építőiparban nagyon elterjedt az illegális munkavégzés. Becslések szerint az építőiparban dolgozó kb. 300-400 ezer ember mintegy 20%-a illegálisan van foglalkoztatva (alkalmazottak száma 2004-ben 130 ezer).

A Kormány az illegális munkavégzés visszaszorítása érdekében összehangolt intézkedéseket dolgozott ki **az építésügyről, a munkaügyi ellenőrzésről és a közbeszerzésekről szóló törvények módosításával, továbbá az építőipari kivitelezési tevékenységgel kapcsolatos adatszolgáltatásról és az építés-felügyeleti bírságról szóló kormányrendelettel.** A törvényi módosítások, illetve a végrehajtásukat biztosító kormányrendelet a foglalkoztatás minden területén fokozottabb ellenőrzést, a szabályszegőkkel szemben pedig határozott intézkedéseket irányoznak elő.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény, a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény és a közbeszerzésről szóló 2003. évi CXXIX. törvény módosítását az Országgyűlés 2005. június 27-én elfogadta, rendelkezéseik **2005. július 15-ével hatályba léptek.**

A Kormány 2005. július 6-án elfogadta az **építőipari kivitelezési tevékenységgel kapcsolatos adatszolgáltatásról szóló 135/2005. (VII. 14.) Korm. rendeletet**, amely 2005. július 15-ével hatályba lépett.

Az építető az Étv.-ben **meghatározott személyes adatokat köteles** az építési engedély kiadására hatáskörrel rendelkező első fokú **építésügyi hatóság részére megadni**, az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóság az így megkapott adatokat a használatba vételi engedély jogerőre emelkedését követően 3 évig kezelheti, ennek keretében a meghatározott hatóságok (APEH, Munkaügyi Felügyelet) részére továbbíthatja.

A kormányrendelet kiterjed minden olyan építési engedélyhez kötött építmény építőipari kivitelezési tevékenységére, amely a közbeszerzési törvény hatálya alá tartozik, illetve nettó kivitelezési értéke meghaladja a 10 millió Ft értéket. Az új szabályozás szerint az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdését a kivitelezés tervezett megkezdése előtt 8 munkanappal az építetőnek be kell jelentenie az engedélyezésre hatáskörrel rendelkező építésügyi hatóságnak, amit az építésügyi hatóság megküld az építésfelügyeleti hatóságnak, az APEH-nek, továbbá az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőségnek. Amennyiben az adott építményre vonatkozó építési tevékenységet a fentiekben meghatározott bejelentés nélkül, illetőleg a kezdés megtiltása ellenére kezdik meg, vagy végzik, akkor az építésügyi, építés-felügyeleti hatóság azonnali intézkedés keretében megtiltja az építési tevékenységet. Az ezen eljárás keretében hozott határozat azonnali végrehajtása a fellebbezésre tekintet nélkül elrendelhető.

A módosuló jogszabályi feltételek reményeink szerint jelentős visszatartó erőt jelentenek majd a szabálytalanságokkal, törvényteleniségekkel szemben, és az intézkedések nyomán **csökken a feketegazdaság** versenytorzító hatása. Az építési költségek ugyanakkor közelítenek a reális költségszinthez, amely – a szakmai szervezetek megítélése szerint – mintegy 10-15%-kal magasabb lehet a jelenleginél.

A **munkavállalók kiszolgáltatottsága csökken**, az építés pénzügyi morálja erősödik, a korrekt, megbízható cégek kedvezőbb helyzetbe kerülnek, mivel igazságosabbá válik a közteherviselés, amelynek ezáltal versenyt szabályozó hatása is erősödik. A fogyasztók számára is megbízhatóbbá válik az építési piac. Várhatóan javul az építmények műszaki minősége, nő az építetők elégedettsége. Növekszik a verseny tisztasága.

A bejelentési kötelezettség az építetők jelentős részét, kb. 95 000 építési vállalkozást érint.

Az építési vállalkozások minősítési rendszerének kialakítása

Az építés-minőség színvonalának hathatós emelése, az építési piac versenytisztaságának elősegítése érdekében az Országos Lakás- és Építésügyi Hivatal megbízására az Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Kht. – a hazai szakmai szervezetek és az építési piac további szereplőinek támogatásával – **kidolgozta az építési vállalkozók minősítési rendszerét.**

A minősítési rendszer célja a minősítést önkéntesen vállaló építőipari vállalkozások felkészültségének és referencia-képességének szakszerű, objektív és mérhető bemutatása az építetők igények teljes körű kielégítése érdekében.

A minősítés önkéntes, alapelemei kiterjednek az adott vállalkozások jogi, adminisztratív, szervezeti és pénzügyi felkészültségére, továbbá műszaki képességük, felszereltségük és kapacitásuk egyidejű értékelésére.

A feketemunka visszaszorítása nyomán a költségvetés várhatóan többletbevételekhez jut. Az ellenőrzések során feltárt szabálytalanságokkal kapcsolatban kivetett bírságok emelkedése várható, többek között az építésfelügyeleti bírság bevezetésével (becslések szerint évi 300-400 millió forint).

17.A feketén foglalkoztató munkáltatók számonkérése

A szabálytalan (építési engedély nélküli vagy attól eltérő) építés jogkövetkezményei mindezideig kizárólag az építetőt érintették, az építés többi szereplőjére nézve a kivitelezési tevékenység során elkövetett szabályszegésért büntetés nem létezett.

Az építésfelügyeleti bírságról szóló 238/2005. (X. 25.) kormányrendeletet a Kormány 2005. október 19-én elfogadta, 2005. december 9-én lép hatályba.

A szabályozás módosításával egy **új bírságfajta, az építésfelügyeleti bírság bevezetésére került sor**, melyet azzal a szándékkal fogalmaztunk meg, hogy ezen intézkedések valódi visszatartó erőt képviseljenek úgy, hogy a szabályszegés következményei a vállalkozásokat a központi vagy uniós támogatással megvalósuló, illetve a közbeszerzési törvény hatálya alá tartozó építési beruházásokból is kizárja. A bírság összege ötvenezer forinttól tízmillió forintig terjedhet. Az összeg nagysága függ az építés helyétől, az építmény jellegétől, a szabálytalanság mértékétől stb.

A bírság kiszabásával a hatóság az építés többi szereplőjével (tervező, vállalkozó, felelős műszaki vezető, építési műszaki ellenőr) szemben is

fellepethet, így szükségszerűen őket is a jogszabályok betartására kényszeríti. Ez elősegítheti az építőiparban a „fekete munka” jelentős visszaszorulását.

A 2005. évi XCI. törvény, amely a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényt módosította, 22. §-ában **a munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalásra vonatkozóan állapít meg szankciókat**, amennyiben a munkáltató munkaszerződés nélkül, vagy színlelt szerződéssel alkalmazott munkavállalója közteher-fizetési kötelezettség teljesítését elmulasztja (az elvont adók összegétől függően kettő-nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő).

18. lépés: Speciális szabályok az idegenforgalomban, a vendéglátásban a munka kifehérítése érdekében

Megalkottuk a felszolgálati díj, mint **új jogintézmény** bevezetéséhez szükséges jogszabályokat, mellyel a Kormány célja az **átláthatóság** megteremtése olyan szabályozással, amely egyidejűleg **a vendéglátásban dolgozók (közreműködők) érdekeit is szolgálja.**

A felszolgálati díjat **a hagyományos rendszerben működő** vendéglátó üzletekben lehet alkalmazni. Ilyen rendszerben kb. 20 000 üzlet működik, kb. 150 000 fő dolgozói létszámmal.

2005. október 1. napján hatályba lépett a felszolgálati díj mértékének megállapításáról, valamint a felszolgálati díj alkalmazásának és felhasználásának szabályairól szóló 71/2005. (IX. 27.) GKM rendelet. Ezzel egyidejűleg a témához kapcsolódó egyéb jogszabályok is módosításra kerültek.

Az egyes pénzügyi törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXII. törvény a felszolgálati díjjal összefüggésben módosította

- az árak megállapításáról szóló **1990. évi LXXXVII. törvényt,**
- a személyi jövedelemadóról szóló **1995. évi CXVII. törvényt,**
- a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló **1997. évi LXXX. törvényt,** továbbá
- a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló **1997. évi LXXXI. törvényt.**

A **72/2005. (IX. 27.) GKM rendelet** pedig módosította a vendéglátó üzletek kategóriába sorolásáról, valamint ártájékoztatásáról szóló **43/1998. (VI. 24.) IKIM rendeletet.**

Az új szabályozás a vendéglátásban foglalkoztatottak részére kedvezményeket biztosít, nem kell a bevallás adminisztrációjával bajlódniuk, az ilyen címen juttatott **jövedelem beleszámít a nyugdíj alapba,** megfelelő alapot teremthet a jogintézmény alkalmazásához fűződő dolgozói érdekeltség

létrejöttéhez, még akkor is, ha esetleg ennek következtében valamivel kevesebb lesz a magánszemély (a fogyasztó, a vendég) által közvetlenül juttatott jövedelem (a borralaló).

A vendéglátó üzletek üzemeltetőinek érdekeltségét a jogintézmény alkalmazásában viszont az teremti meg, hogy a szabályozás **nem korlátozza az üzemeltető mozgásterét**, az üzemeltetőnek szabad döntési lehetősége van a felszolgálati díj alkalmazását illetően, tehát **tág tere marad az üzletpolitikai elképzelések érvényesítésének**.

Jelenleg még nem mérhető, hogy az érintett üzemeltetők milyen hányada fog élni az új szabályozás által megteremtett lehetőséggel. A Magyar Vendéglátók Ipartestülete folyamatosan tájékozódik, a tapasztalata szerint a szakma kivár, elmozdulás a jövő évben várható.

A felszolgálati díj bevezetése költségvetési kiadással nem jár, viszont az érintettek érdekeltségének megteremtésével valószínűsíthetően növeli a költségvetési bevételeket.

19. lépés: Szigorúbb munkaügyi ellenőrzés

A munkaügyi ellenőrzések hatékonyságának javítása céljából **megerősítettük az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség (OMMF) állományát**. A 2168/2005. (VIII. 2.) kormányhatározat alapján engedélyezett 100 fős létszámbővülés lehetőséget teremt a munkaügyi ellenőrzések számának növelésére, ezáltal a jogkövető magatartás szélesebb elterjedésére, kikényszerítésére.

2005. június 1-jétől a „fekete foglalkoztatás” felderítésére **országos célvizsgálatot rendeltünk el**. A vizsgálat célja a súlyos munkaügyi jogsértések felderítése és a „fekete foglalkoztatás” visszaszorítása.

Az országos célvizsgálat eddig az ellenőrzött munkáltatók $\frac{3}{4}$ -énél, kb. **5 062 foglalkoztatónál** tárt fel **18 352 munkavállalót** érintő, feketemunkával kapcsolatos jogsértést. A munkaügyi ellenőrzést végző közigazgatási szervek a szabályszegések miatt eddig összesen **több mint 1 milliárd forint munkaügyi bírságot** szabtak ki, míg a munkavállalási **engedély nélküli foglalkoztatás 275 millió forint** Munkaerőpiaci Alap javára történő befizetésre kötelezést vont maga után.

A létszámbővítés költségvetési kihatása 2005-ben 200 millió forint. Várhatóan növekednek a Munkaerőpiaci Alap bevételei.

A „fekete foglalkoztatás” feltárását követően több száz áttételre került sor az APEH felé annak érdekében, hogy a feketén foglalkoztatók költségvetési befizetésének elszámoltatása megtörténjen. A két szervezetet egyre javuló munkakapcsolat jellemzi.

3. AZ IGAZSÁGOS CSALÁDTÁMOGATÁSI RENDSZER MEGTEREMTÉSE

Az elmúlt években a családi pótlék emelésével, a legnehezebb helyzetben lévő gyermekek ingyenes tankönyvellátásának, ingyenes és kedvezményes étkezésének biztosításával sokat tettünk a nehéz helyzetben lévőkért. Alapvetően mégsem változtattunk azon az igazságtalanságon, hogy az előző kormánytól örökölt családi adókedvezmény ma is azoknak ad többet, akiknek erre kevésbé van szüksége, és semmit, vagy csak nagyon keveset ad a kisjövedelműeknek. A pénzbeli rendszeres gyermekvédelmi támogatás is csak enyhíteni tud ezen a helyzeten, mivel sokszázezer kis fizetésért dolgozó szülő erre már nem jogosult, de az adókedvezményt sem tudja igénybe venni. Ennek a következménye, hogy ma egy három gyermekes minimálbérért dolgozó házaspár gyermekei felneveléséhez csupán a 23 400 Ft-os családi pótlékot kapja, míg egy havi több százezer forintot kereső szülő a családi pótlék mellé még 30 000 forint adókedvezményt is igénybe tud venni havonta, így összesen 53 400 Ft-hoz jut a közös kasszából.

Számos intézkedéssel próbáltuk segíteni a kisgyermekes édesanyák munkavállalását. A nagymama-GYES bevezetésén túl a GYES melletti részmunkaidős munkavégzés engedélyezése sem teremtett azonban új helyzetet, hiszen ma részmunkaidős munkaalkalmak híján csak kevesen tudnak élni ezzel a lehetőséggel.

A Kormány a lassú korrekciók helyett ezért határozott lépésekre szánta el magát, amelyek ha nem is tudnak orvosolni minden gondot, de alapvetően változtatják meg a családtámogatás mai rendszerét, **átláthatóbb és igazságosabb támogatást nyújtanak a gyermeket nevelő családoknak.**

Olyan országot akarunk, ahol a társadalom minden családnak egyenlően és igazságosan nyújt támogatást gyermekei felneveléséhez, ahol nem a gazdagok, hanem a nehéz helyzetben lévők kapnak többet a közös kasszából. Olyan országot akarunk, ahol a gyermekvállalás a nők számára nem jelenti munkájuk végleges feladását.

Kialakítottuk a családi segélyezés új rendszerét, amely biztonságosabb, az eltartottak számát is figyelembe vevő magasabb ellátást biztosít, továbbá minden munkanélkülit arra ösztönöz, hogy önmaga is törekedjen munkát találni magának.

1. lépés: Közel kétszeresére emeljük a családi pótlék összegét

A Kormány 2005. augusztus 25-én döntött a családtámogatás rendszerének átalakításáról. Szakítunk a korábbi rendszer igazságtalanságával, amely

különbséget tett gyermek és gyermek között, és a családi adókedvezmény révén a magasabb jövedelmű családoknak juttatott több támogatást.

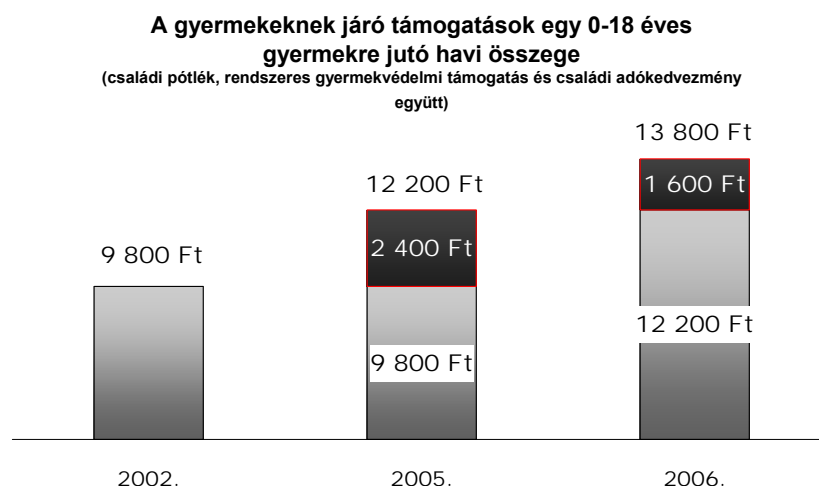
A ma három forrásból – családi pótlékként, adókedvezményként és pénzbeli rendszeres gyermekvédelmi támogatásként – egyenlőtlenül elosztott támogatások helyett **2006 januártól minden gyermeket nevelő család azonos és lényegesen magasabb összegű családi pótlékot fog kapni.** Az eddig 13. haviként folyósított családi pótlék is beépül a havi támogatás összegébe, így egyenletesebb segítséget ad a gyermeket nevelő családoknak.

Átlagosan 84%-kal emelkedik a családi pótlék, részévé válik a rendszeres gyermekvédelmi támogatás és a családi adókedvezmény, új ellátásként jelenik meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.

Az intézkedés révén 1,2 millió gyermekes család több mint 90%-ánál közel kétszeresére nő a családi pótlék összege. Mindez a gyermeket nevelő családok megélhetését teszi könnyebbé, mivel az emelkedő családi pótlék mindenkire eljut. **Az új rendszer vezérelve: minden gyermek egyenlő.**

2006-tól gyökeresen *átalakul a gyermekek után járó támogatások rendszere.*

A rendszeres gyermekvédelmi támogatás és az adókedvezmény helyébe is az új egységes, kétszeresére növekvő családi pótlék lép. A társadalom számára minden gyermek egyforma, ezért a közös adóforintokból a gyermekneveléshez azonos összegű támogatást kap minden család, függetlenül attól, hogy gazdag vagy szegény. Az új támogatás nem csak igazságosabb, de több is.

Jövőre a gyermekek után járó támogatás összege több mint 30 milliárd Ft-tal, 338 milliárdra emelkedik.

Családi támogatások összegének alakulása

	2002. előirányzat	2005. előirányzat	2006. javaslat
Családi pótlék	135	196	322
Családi adókedvezmény	83	63	11
Rendszeres gyermekvédelmi támogatás	38	46	5
Gyermekek pénzbeni támogatása	256	305	338
GYES	38	55	62
GYET	14	15	15
GYED	41	58	63
Anyasági támogatás	3	5	6
Apák távolléti díja		2	1
Szülői támogatások	96	134	147
Családi támogatás összesen	352	439	485

2. lépés: Emelt összegű családi pótlékot kapnak a gyermekeiket egyedül nevelő szülők, és a tartósan beteg, fogyatékos gyermeket nevelők

Gyermekenként 1 000 Ft-tal magasabb ellátást kap a gyermekét egyedül nevelő szülő, a súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló szülő pedig kétezer forinttal kap magasabb ellátást, mint amikor két szülő neveli a gyermeket.

425 ezer gyermek nevelkedik egyedülálló szülőnél, az ő ellátásuk a jelenlegi 6 000 Ft-ról 12 000 Ft-ra emelkedik, a 20 ezer súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló szülő pedig a jelenlegi 15 700 Ft-tal szemben 2006 januártól 23 000 Ft családi pótlékot kap havonta.

3. lépés: Az egy- és kétgyermekes családoknál megszűnik a családi adókedvezmény

Eddig a szülők egy gyermek után havi 3 000 Ft, két gyermek után gyermekenként havi 4 000 Ft adókedvezményt vehettek igénybe. **2006 januárjától a korábbi adókedvezmény beépül a családi pótlékba.**

Az adókedvezmény megszűnik, de a családi pótlékon keresztül sokkal igazságosabban kerül elosztásra. Az adókedvezményt eddig kizárólag azok vehették igénybe, akiknek magasabb jövedelmük volt.

A Kormány célja, hogy az új támogatás a kispénzű családokhoz is azonos összegben jusson el, a munkanélküli, vagy a minimálbérért dolgozó szülő gyermeke is azonos összegű támogatást kapjon.

A változás közel 1,5 millió gyermeket érint kedvezően. Tény, hogy kb. 17 ezer család ugyanakkor rosszabbul jár, mert a szülők fejenkénti havi jövedelme meghaladja a 330 ezer Ft-ot és nem vehetik igénybe a gyermekenkénti 4 000 Ft adókedvezményt.

4. lépés: Korlátozott mértékben megmarad a három és több gyermekes családok adókedvezménye

Az új családtámogatási rendszer bevezetésével az adókedvezmény megszűnése a három és többgyermekeseket nem érinti. Ők 2006 január után is csökkenthetik személyi jövedelemadójukat, az adókedvezmény náluk megmarad. Eddig minden gyermek után havi 10 ezer Ft adókedvezmény volt érvényesíthető évi 8 millió Ft jövedelemhatárig, majd fokozatosan csökkent a kedvezmény összege.

2006-tól a három gyermekeseknél 6 millió Ft éves jövedelemig az érvényesíthető adókedvezmény gyermekenként havonta maximum 4 000 Ft. A többgyermekeseknél a jövedelemhatár gyermekenként 500 ezer Ft-tal magasabb, és a kedvezmény 8 millió forint jövedelemhatárig érvényesíthető, ha az eltartottak száma az adóévben meghaladta a hat főt. A mintegy 535 ezer gyermeket érintő változás költségvetési hatása kb. 11 milliárd Ft.

A megemelt összegű, gyermekenként 14 000 Ft-os családi pótlék a három gyermekeseknél jelentősen növeli azok támogatását, akik eddig nem, vagy csak részben jutottak hozzá a gyermekenkénti 10 ezer Ft-os adókedvezményhez. Gyermekenként 3 800 Ft-tal alacsonyabb azonban annál, mint amit azok kaptak, akik teljes egészében igénybe tudták venni az adókedvezményt. (Ők eddig a gyermekenként 7 800 Ft-os családi pótlék mellett még 10 000 Ft adókedvezményt is kaptak).

A legmagasabb jövedelműek esetén indokolt, hogy az eddigi kiugróan magas támogatásuk ha nem is jelentős mértékben, de mérséklődjön. Nem indokolt azonban, hogy ez az átlagos, illetve azt alig meghaladó keresetű több gyermeket nevelő családoknál is jövedelemcsökkenést okozzon. **Ezért a jövőben is havi 4 000 Ft adókedvezményt érvényesíthetnek azok, akiknek jövedelme nem haladja meg az évi 6 millió, havi 500 ezer Ft-ot,** e felett fokozatosan csökkenve havi 550 ezer Ft-nál szűnik meg. A Nagycsaládosok Országos Egyesületével kötött megállapodás alapján a háromnál több gyermeket nevelőknél a jövedelemhatár gyermekenként 500 ezer Ft-tal emelkedik.

5. lépés: A rendszeres gyermekvédelmi támogatás beépül az új, egységes családtámogatásba

A rendszeres gyermekvédelmi támogatás 2006 januártól beépül az új, megemelt családi pótlékba, **egyidejűleg megjelenik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,** azért, hogy a rászoruló családok gyermekei a természetbeni juttatásoktól (étkeztetés, tankönyv, beiskolázási támogatás) ne essenek el.

Az intézkedés várhatóan mintegy 700 ezer főt érint. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesült nagykorú, 25.

életévét be nem töltött egyetemisták, vagy főiskolások – akik eddig a jogszabály szerint a rendszeres gyermekvédelmi támogatást „kaphatták” és a gyakorlatban szinte mindig meg is kapták – a 2005/2006-os tanévre változatlanul igényelhesék a rendszeres gyermekvédelmi támogatás összegét.

Azok a szegényebb családok, akiknél a korábbi rendszerben a családi pótlék összege mellett a rendszeres gyermekvédelmi támogatás (és esetleg szerény adókedvezmény is) járt, csak kivételes jövedelmi viszonyok mellett kerülhetnek olyan helyzetbe, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatás és a mai családi pótlék összege kedvezőbb, mint az új családi támogatás összege. **Ezen családok számára biztosítja a törvény átmenetileg a rendszeres gyermekvédelmi támogatás és a családi pótlék igénylésével a továbbfolyósítást.**

Az ellátási jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg, aki erről **hatósági bizonyítványt állít ki.**

6. lépés: A szociális segélyezési rendszer átalakításával a leginkább rászorultak felzárkóztatását szolgáljuk

A Kormány célja, hogy a szociális segélyezés rendszere igazságosabb legyen. **A 2006 januártól új alapokra helyezett egységes segélyezési rendszer figyelembe veszi az eltartottak számát.**

Az új rendszerben a támogatás arányosabb lesz, a szociális segélyezés helyére családi segélyezés lép. Új fogalomként vezeti be a **fogyasztási egységet**. **Az új segélyezési rendszer filozófiája, hogy egy meghatározott szintű jövedelemre minden család jogosult.** A jogosultsági jövedelemhatár 2006-tól a nyugdíjminimum 90%-a, eddig a mértékig egészíti ki a segély a család jövedelmét.

Az intézkedés a mélyszegénységben élő kb. 80 ezer gyermekes családot, közvetve 200 ezer gyermeket érint. A mélyszegénységben élő gyermekek segélyezése megmarad. A gyerektámogatáshoz csak úgy juthat hozzá a szülő, ha vállalja az együttműködést foglalkoztatásának megoldásában.

Az új rendszer bevezetése mintegy 7,1 milliárd Ft többletforrást igényel a korábbi évekhez képest, ennek fedezetét a 2006. évi költségvetés tartalmazza.

Az **alacsony jövedelmű, nehéz helyzetben élő családok gyermekei kedvezmények** sokaságán keresztül kapnak többlettámogatást és lehetőséget hátrányaik leküzdéséhez.

2005 szeptemberétől a közoktatás mind a 13 évfolyamán **ingyen** jutnak a **tankönyvekhez**, a bölcsőde és az óvoda után ingyen kapják az **étkezést** az általános iskola 1-4. osztályában is.

Az új egységes családi pótlék magában foglalja a mai 13. havi ellátás összegét is. Azokban a családokban azonban, ahol az egy főre jutó jövedelem alacsony, ott a jövőben is minden ősszel gyermekenként 5 000 Ft-os támogatás segíti az őszi nagyobb kiadásokat.

A legsúlyosabb emberi-anyagi problémákkal küzdők helyzetén segít, hogy szeptembertől a súlyosan fogyatékos, fokozott ápolást igénylő gyermekek, hozzátartozók utáni **ápolási díj** összege 30%-kal emelkedett (a nyugdíjminimum jelenlegi 24 700 Ft-os összegéről – annak 130%-ára, 32 100 Ft-ra).

2006. január 1-jétől a legrászorultabb idősök számára bevezetésre kerül az emelt összegű időskorúak járadéka. Ez azt jelenti, hogy a nyugdíjminimum eddigi 100%-a helyett annak 130%-ában kerül megállapításra a járadék a 75 éven felüli egyedülállók számára.

7. lépés: A gyermek egy éves korától az édesanya a GYES megtartása mellett is teljes munkaidős állást vállalhat.

Idén és jövőre is emelkedik a különböző szülői támogatások összege. Jövőre a GYES-re fordított kiadások mintegy 7 milliárd Ft-tal emelkednek, mert ezen ellátás akkor is jár majd az édesanyának, ha a gyermeke egy éves korától teljes munkaidőben dolgozik.

A GYES melletti munkavállalás lehetőségének megteremtése nagy jelentőségű lépés. Nem avul el az anya szaktudása, megmarad a munkahelye, nem esik ki hosszú időre a munkából (ha akarja, természetesen maradhat GYES-en). Ezzel az intézkedéssel megszüntetjük azt a mai méltatlan helyzetet, amelyben a kisgyermekes anyák csak feketén, vagy szürkén vállalhatnak munkát. A Kormány olyan országot akar, amelyben nem az állam mondja meg egy kisgyermekes anyának, hogy dolgozhat-e, hanem maga az anya döntheti el.

Javulnak a nők munkaerőpiaci esélyei, az intézkedés elősegítheti az alacsony női foglalkoztatottsági arány növekedését. Nő a családok választási lehetősége, így a **munkaerőpiactól való távolmaradás idejét az anya igényei és lehetőségei szerint határozhatja meg.**

Kérelemre azok számára is meg kell állapítani gyermekgondozási segélyt, akiknek a jogosultsága az intézkedést megelőzően munkába állás miatt megszűnt, vagy korábban emiatt nem vehették az ellátást igénybe.

Mintegy 25 ezer főre tehető az ellátástól eddig eleső édesanyák száma. Azzal számolunk, hogy legalább 15 ezren élnek a lehetőséggel, ebben az esetben a költségvetési többletkiadást az adó- és járulékbévételek ellensúlyozzák. Forrásigénye 15 ezer fő esetén kb. 7,7 milliárd Ft-ra becsülhető.

8. lépés: A teljes munkaidőben munkát vállaló édesanyák munkajövedelmének adóztatása során a GYES-t – a mai szabályoknak megfelelően – adóterhet nem viselő járandóságként kell figyelembe venni.

Az 1998. évi LXXXIV. törvény és az 1995. évi CXVII. törvény módosításával lehetővé tesszük, hogy a GYES 2006 januártól adóterhet nem viselő járandóságként kerüljön figyelembe vételre.

Ez a korábban a nyugdíjasok foglalkoztatásánál is alkalmazott adózási módszer lényegesen kisebb elvonást jelent, mintha a munkát vállalók esetében adóköteles jövedelem lenne a GYES.

A teljes munkaidőben munkát vállalók létszámától függ az érintett kör nagysága, az adómegtakarítás pedig a munkaviszonyból származó jövedelem nagyságától.

4. ÖTÉVES ADÓ- ÉS MUNKÁLTATÓI JÁRULÉK CSÖKKENTÉSI PROGRAM

A Kormány 100 lépés programja keretében már 2006-ban megkezdődik az emberek, a vállalkozások adóterheinek csökkentése, intézkedések sora szolgálja az állam olcsóbb és hatékonyabb működését, a közszolgáltatások színvonalának emelését, a közpénzek igazságosabb felhasználását. Növekvő, versenyképes gazdaság, csökkenő adók, hatékonyabb, olcsóbb állam, igazságosabb elosztás – ezek a 2006. évi költségvetés fő célkitűzései.

Nem csupán folytatjuk a 2002-ben megkezdett adócsökkentési politikát, hanem **2006-tól egy ötéves, előre meghirdetett és a Parlament által is elfogadott program keretében radikálisan csökkentjük a vállalkozások, az állampolgárok, a családok adóterheit.** Több pénz marad a vállalkozásoknál, amit fejlesztésre, munkahelyteremtésre fordíthatnak, és több pénz marad az embereknél, hogy bérükből, nyugdíjukból többet fordíthassanak a családjukra, és kevesebbet fizessenek az államkasszába.

Az elkövetkező években az állam a vállalkozások, az emberek által megtermelt jövedelem évről évre kisebb hányadát vonja el, csak annyit, amennyi egy hatékonyan működő állam működéséhez és a társadalmi igazságot szolgáló közösségi szolgáltatások, támogatások nyújtásához szükséges.

Az ötéves adócsökkentési programban szereplő intézkedések célja az arányosság és igazságosság elvének következetesebb érvényesítésével méltányosabb közteherviselés megteremtése. A Kormány az emberekre kívánja bízni, hogy mire költik pénzüket, ezért jövedelmük nagyobb részét hagyja meg náluk.

A 13 lépés mindegyike beépült abba a jogszabálycsomagba, amelynek vitája már hetekkel ezelőtt megkezdődött a Parlamentben. **A Parlament által elfogadott adótörvény** a korábbiakkal ellentétben ezúttal nem csak a következő évi változtatásokat tartalmazza, hanem **jogszabályba foglalta az ötéves periódus valamennyi esztendejére tervezett lépéseket.**

A **végszavazásra november 7-én sor került**, így az elfogadott törvényeket november 15-én ki lehet hirdetni. Ez szükséges ahhoz, hogy végrehajtásuk január elsején megkezdődhessen.

Az említett csomagból a Kormány kiemelte a jövő évi áfacsökkentést. Ennek benyújtására és megszavazására gyorsított ütemben már korábban került sor, hogy október elsejétől hatályba is lépessen. Az október elsejei hatályba lépést követően **az üzemanyagokban felszámított általános forgalmi adó azonnal 25 százalékról 20 százalékra csökkent**, és ez a benzinnél, illetve a gázolajnál 10-12 forintos ármérséklést eredményezett. Az általános áfakulcs által érintett többi termék esetében az október elsejei hatályba lépés ellenére, az

adócsökkenés csak január elsején következik be. Hatása azonban már előtte is érzékelhetővé válhat, hiszen a jelentős verseny miatt a kereskedelem egy része már az év végi ünnepi bevásárlások idején is érvényesíteni fogja az alacsonyabb árat.

1. lépés: 2006 januárjától a forgalmi adó felső kulcsa 25%-ról 20%-ra csökken.

Az általános forgalmi adó felső kulcsának csökkentésével a legtöbb termék adótartalma mérséklődik, amely révén a lakosság számára az árak csökkenése, a vállalatok számára a versenyképesség javulása várható.

A közügyekkel kapcsolatos információhoz jutás megkönnyítése érdekében a napilapok, illetve az előfizetéses újságok, folyóiratok ÁFÁ-ja 2006-tól 5%-ra csökken.

Az intézkedés lényegében az egész lakosságot érinti, az árak csökkenése (emelkedésük mérséklődése) várható. A lakosság fogyasztásának több mint felét kitevő termékek és szolgáltatások fogyasztói árát az ÁFA csökkentése 4%-kal mérsékli. Az árcsökkentés érinti többek között: a villanyáramot, az élelmiszerek közel harmadát (kávé, édesség, üdítők, ásványvíz stb.), a lakásárakat, az építőipari szolgáltatások árait, a tartós fogyasztási cikkeket, a lakás berendezését, a háztartási felszereléseket, a mosó-tisztító szereket, a testápolási termékeket, a telefon és távközlési díjakat.

Az általános forgalmi adó felső kulcsának csökkentése 277 milliárd Ft adóbevétel kieséssel jár, amit 30 milliárd Ft-tal kisebb kiadás (visszautalás stb.), valamint a jövedéki adó (22,2 milliárd Ft-tal) és a regisztrációs adó (18,8 milliárd Ft-tal) emelése részben kompenzál. Az újságok adókulcsának mérséklése további 12 milliárd Ft bevételcsökkenéssel jár.

A változtatások eredményeképpen 218 milliárd Ft-tal kevesebb adót von el az állam a gazdasági szereplőktől.

2. lépés: 2006-ban a személyi jövedelemadó felső kulcsa 38%-ról 36%-ra csökken, a 18%-os kulcs határa 1 millió 500 ezer forintról 1 millió 550 ezer forintra emelkedik.

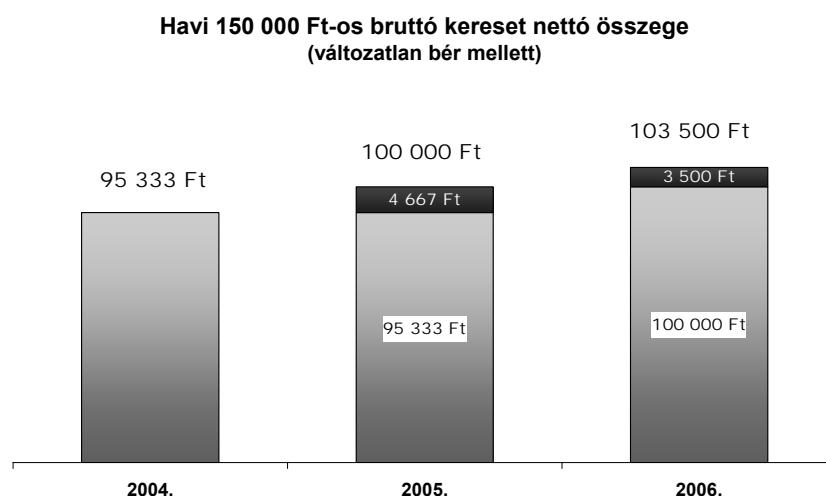
2006-ban tovább csökken az átlagos és az átlag alatti keresetek adóterhelése, de mérséklődik a magasabb jövedelmek terhe is.

Átalakul az önkéntes kölcsönös biztosító pénztári kedvezmény, miután a jövőben az adókedvezmény összege az állampolgárok megtakarítását növeli, az APEH az éves adóbevallást követően az állampolgárok pénztári számlájára utalja. A munkáltató által jellemzően adható, a törvényben tételesen nevesített

adómentes juttatások együttes összege maximum évi 400 ezer Ft lehet. A családi adókedvezmény átalakítása családi pótlékká növeli a családok jövedelmét.

A személyi jövedelemadó felső kulcsának csökkenése mindenkit érint, akinek a havi jövedelme jövőre eléri a 125 ezer Ft-ot. E kritériumnak kb. 1,5 millió fő felel meg.

A **személyi jövedelemadó csökkentésének** hatására változatlan bér mellett is nő a dolgozók nettó keresete. Ha valaki 150 ezer forintot keresett tavaly, és sem idén, sem jövőre nem emelkedik a bruttó bére, az adócsökkentés hatására mégis havi 8 200 Ft-tal többet vihet haza a családjának, mint két évvel korábban. (2005-ben 4 667 Ft-tal, 2006-ban 3 500 Ft-tal nő a nettó keresete).

Növekvő bérek mellett is az átlagkereset minden 100 Ft-jából jövőre már csak 20 Ft 80 fillért kell adóként befizetni, pontosan 5 Ft-tal, 20%-kal kevesebbet, mint 2002. szeptember 1-je előtt.

Az átlagos adóterhelés valamennyi jövedelemszintnél csökken. A terhelés mérséklődése a legnagyobb mértékben az átlagkeresetnél jelentkezik, 2,3-2,4 százalékponttal. A javasolt adócsökkentés hatására az átlagkeresettel rendelkező alkalmazott 2006-ban havi 3 600 forinttal több jövedelmet „vihet haza”.

A komplex intézkedéscsomag eredményeként a csökkenő adóbevételek és az emelkedő családtámogatási kiadások hatására kb. 61 milliárd Ft-tal nagyobb forrásigény merül fel 2006-ban.

3. lépés: 2007-ben újabb 150 ezer forinttal emelkedik az adótábla sávhatára.

Az adótábla sávhatárának 2007-től történő újabb emelésével tovább csökken az átlagos keresetek adóterhelése, de mérséklődik a magasabb jövedelmek adóterhe is.

4. lépés: 2008-ban 200 ezer forinttal emelkedik az adótábla sávhatára.

Az adótábla sávhatárának 2008-tól történő újabb emelésével tovább csökken az átlagos keresetek adóterhelése, és mérséklődik a magasabb jövedelmek terhe.

5. lépés: 2009-ben 400 ezer forinttal emelkedik az adótábla sávhatára.

2009-ben tovább csökken az átlagos keresetek adóterhelése, de mérséklődik a magasabb jövedelmek terhe is. A várható béremeléseket is figyelembe véve, az akkori átlagkeresetnek már egyetlen forintja sem fog a felső kulcs alapján adózni.

6. lépés: 2010-ben 700 ezer forinttal emelkedik az adótábla sávhatára.

2010-ben egységessé válik valamennyi jövedelem adóterhe. Az elkülönülten adózó jövedelmek mai 25%-os kulcsa 18%-ra csökken, a kamat és a tőzsdei árfolyamnyereség adója 18%-ra emelkedik.

Az intézkedés eredményeként tovább csökken az adóterhelés. A várható béremeléseket is figyelembe véve már az átlagkeresetet 25%-kal meghaladó jövedelmeknek egyetlen forintja sem fog a felső kulcs alapján adózni.

7. lépés: 2006-ban 5 millió forint adóalapig 10%-ra csökken a társasági adókulcs.

Az alacsonyabb társasági adóval a vállalkozások – a régióban amúgy is a legalacsonyabbak közé tartozó – terhét tovább csökkenti a Kormány a versenyképesség növelése érdekében.

Azon vállalkozásokra vonatkozik, amelyek nem vesznek igénybe adókedvezményt, van legalább 1 alkalmazottjuk és minden alkalmazott után legalább a minimálbér másfélszeresének (ha a székhely a leghátrányosabb helyzetű kistérségek valamelyikében van, akkor a minimálbérnek) megfelelő alap után fizetik meg a járulékokat. A lépés kb. 40 ezer vállalkozást érint.

5 millió Ft-os adóalapot feltételezve a kedvezményrel élő vállalkozásnak 300 ezer Ft-tal kevesebb társasági adót kell befizetnie jövőre.

8. lépés: 2006-tól az iparűzési adó 100%-a lesz levonható a társasági adó alapjából.

Az iparűzési adó teljes leírhatóságával a vállalkozások terhei tovább mérséklődnek, amihez hozzájárul, hogy a külföldi telephelyen végzett

tevékenységükből származó bevételüket is kivehetik az iparüzési adó alapjukból, ha utána a külföldi önkormányzatnak már fizetniük kellett adót.

Mindezek a versenyképesség javulásához vezethetnek.

A mai 50% helyett a 100%-os levonás lehetősége azt jelenti, hogy a vállalkozásokat **a kivetett 2%-os iparüzési adóból ténylegesen már csak 1,68% terheli**, 0,32%-ot a költségvetés vállal magára. Ez több mint 70 ezer vállalkozást érint, a külföldi telephelyen végzett és adózott tevékenység mentesítése további 3 ezer vállalkozás számára jelent kedvező változást.

Az iparüzési adó 100%-ának leírhatósága révén kb. 13 milliárd Ft-tal, a külföldi telephelyen végzett és adózott tevékenység mentesítése révén további 5 milliárd Ft-tal kevesebb adót kell a vállalkozásoknak fizetniük.

9. lépés: 2008-ban megszűnik az iparüzési adó.

2008-tól átalakul a vállalkozások helyi adója, az iparüzési adó megszűnik. A mai 2%-os iparüzési adót – az önkormányzati finanszírozási reform részeként – kiváltó új rendszert a Kormány 2006 végére dolgozza ki.

Az Országgyűlés 2005. november 7-én döntött arról, hogy **2006-ban a Kormánynak meg kell alkotnia az iparüzési adót kiváltó új helyi adóbevételi formát**, ami 2008. január 1-jétől lép hatályba.

Az intézkedés mind az önkormányzatokat, mind a vállalkozókat kedvezően érinti. Az önkormányzatok számára az új bevételi forrás sokkal kiszámíthatóbb lesz, mint a nemzetközi gazdasági folyamatok (pl. a multinacionális cégek termelésáthelyezése) által is nagyban befolyásolt mértékű iparüzési adó, azaz sokkal inkább megvalósul az önkormányzatok önállósága, bevételeik tervezhetősége, mint eddig.

A sokat támadott közteher helyett bevezetésre kerülő új adóforma a vállalkozások számára is elfogadható lesz.

10. lépés: 2006 novemberében megszűnik a tételes egészségügyi hozzájárulás.

2005 novemberében a 3 450 Ft-os tételes egészségügyi hozzájárulás összege 1 950 Ft-ra csökkent, és 2006 novemberében teljesen megszűnik.

Egyidejűleg szélesedik a járulékalap, mindazon járulékköteles jövedelmek után is meg kell fizetni a 4%-os egyéni egészségbiztosítási járulékot, amelyek jelenleg mentesek e kötelezettség alól (mellékfoglalkozás, másodállás). Létrejön a nemzeti kockázatközösség, ami azt jelenti, hogy a saját jövedelemmel nem rendelkezők után a költségvetés fizeti meg a 11%-os egészségügyi járulékot.

Az intézkedések alapvető célja a méltányosság és igazságosság fokozott érvényesítése az egészségügy finanszírozása területén is.

Az intézkedés mintegy 6,4 millió főt érint. A tételes egészségügyi hozzájárulás megszüntetése jelentősen csökkenti a vállalkozások terheit, fix mértéke miatt különösen azon ágazatokban tevékenykedőket, ahol az átlagos jövedelem alacsony. Az intézkedések ezen kívül hozzájárulnak az egészségügy finanszírozásának átláthatóságához is.

11. lépés: 2007-ben 3 százalékponttal csökken a munkáltatók által fizetett társadalombiztosítási járulék mértéke.

A munkáltatók számára előírt nyugdíjbiztosítási járulék 1 százalékponttal, az egészségbiztosítási járulék 2 százalékponttal csökken.

A lépés célja elsősorban a munkaerő-kereslet ösztönzése, ezáltal a legális foglalkoztatás bővítése, illetve a gazdaság kifehéritése. A költségek csökkenése a versenyképesség javulásához is hozzájárul.

A munkáltatók számára csökken az élőköltség, amint a társadalombiztosítási járulék 29%-ról 26%-ra mérséklődik: a jelenleg 11%-os munkáltatói egészségbiztosítási járulék 9%, a 18%-os munkáltatói nyugdíjbiztosítási járulék 17% lesz.

A tételes egészségügyi hozzájárulás 2006. év végi megszüntetésének hatása is nagyobb részt áthúzódik 2007-re.

12. lépés: 2009-ben 2 százalékponttal csökken a munkáltatók által fizetett társadalombiztosítási járulék mértéke.

A munkáltatók számára előírt nyugdíjbiztosítási és egészségbiztosítási járulék további 1-1 százalékponttal csökken.

A lépés célja elsősorban a munkaerő-kereslet további ösztönzése, ezáltal a legális foglalkoztatás bővítése, illetve a gazdaság kifehéritése. A költségek csökkenése a versenyképesség javulásához is hozzájárul.

A munkáltatók számára csökken az élőköltség, amint a társadalombiztosítási járulék 26%-ról 24%-ra mérséklődik: a munkáltatói egészségbiztosítási járulék 8%, a munkáltatói nyugdíjbiztosítási járulék 16% lesz. Ezzel a béreket terhelő összes teher mértéke (társadalombiztosítási és munkaadói járulék, szakképzési hozzájárulás) a mai 33,5%-ról 28,5%-ra csökken.

13. lépés: 2006-tól külön adó terheli a nagy értékű, luxus ingatlanokat.

A lépés célja a társadalmi igazságosság, valamint a vagyonarányos közteherviselés fokozottabb érvényre juttatása.

Az átlagosnál lényegesen jobb életkörülmények között élők nagyobb mértékben járulnak hozzá a társadalmi közös feladatok ellátásának költségeihez, mivel 100 millió forint forgalmi érték feletti ingatlanok után adót kötelesek fizetni.

A 100 millió Ft-nál magasabb forgalmi értékű ingatlanok után a 100 millió Ft feletti rész 0,5%-ának megfelelő összegű éves adót kell fizetni. Az ingatlanállomány érték szerinti megoszlására nézve nyilvántartással nem rendelkezünk, az illetékezés alá kerülő ingatlanok száma alapján kb. 10 ezer lakás és mintegy ezer üdülőépület lehet, amelynek értéke a 100 millió Ft-ot eléri, így az adóalanyok száma kb. 30 ezer lehet. Több tulajdonos esetén tulajdoni hányaduknak megfelelő arányban kell az adót megfizetni.

Az ötéves adó- és munkáltatói járulék csökkentési program eredményeként a lakosság és a vállalkozók terhei egyaránt jelentősen mérséklődnek.

A legnagyobb hatása a hazai lakosságra az áfacsökkentésnek van, ez mindenkit érint, aki naponta vásárol.

Több mint 300 ezer vállalkozást érint az áfa mérséklése, a tételes egészségügyi hozzájárulás megszüntetése.

A másik igazán nagy lépés az iparüzési adó megszüntetése lesz 2008-ban, illetve 2007-től két lépcsőben **a társadalombiztosítási járulék 3, illetve 2 százalékpontos csökkentése. Ez minden hazai és Magyarországon működő vállalkozást érint.** A vállalkozók bérterheinek mérséklésével is ösztönözzük a munkahelyek számának bővülését. A személyi jövedelemadó terhek mérséklése mellett idén novembertől 1 950 Ft-ra csökken a tételes egészségügyi hozzájárulás összege, majd 2006 novemberében megszűnik a tételes egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség.

Mind a társasági adóban, mind az iparüzési adóban **számos kedvezményt kapnak a foglalkoztatottak számát bővítő vállalkozások.** 2005-től a létszámukat bővítő mikro-vállalkozások a minimálbér éves összegével csökkenthetik az adóalapjukat, és valamennyi létszámát növelő vállalkozás többlet-foglalkoztatottanként 1 millió forinttal csökkentheti az iparüzési adó alapját.

Új kedvezmény az is, hogy a létszámukat 30-15 fővel bővítő kisvállalkozások és a 150-75 fővel bővítő középvállalkozások is igényt tarthatnak a **fejlesztési adókedvezményre** (10 évig a társasági adó 80%-áig).

5. IGAZSÁGOS NYUGDÍJRENDSZER

Olyan országot akarunk, ahol egy élet munkája után a nyugdíj biztonságos megélhetést nyújt az idős embereknek, ahol az igazságosság jegyében a nyugdíjak a befizetett járulékok és szolgálati idő alapján kiszámítható, értékálló, sőt a gazdaság növekedésével értéküket növelő jövedelmet biztosítanak, és ahol a legnehezebb helyzetben lévők számíthatnak a társadalom segítségére.

Az elmúlt években sokat törlesztettünk a nyugdíjasokkal szembeni adósságból. A 2002 novemberi 1%-os nyugdíjemeléssel és a négy naptári évvel számolva 23,2%-kal nőtt a nyugdíjak vásárlóereje, bevezettük a 13. havi nyugdíjat, 50%-kal emeltük a sajátjogú nyugdíj mellett özvegyi nyugdíjra jogosultak özvegyi nyugdíját, a nehéz helyzetben lévők ismét kérhetik nyugdíjuk méltányossági emelését. 2006 januárjától a **75 éven felüli egyedülálló idősök időskorú járadéka** a nyugdíjminimum jelenlegi 95%-áról 130%-ára emelkedik. Ez a legnehezebb körülmények között élő mintegy 25 ezer idős ember számára havi 9 000 Ft-tal több jövedelmet biztosít.

A nyugdíjjogosultságot nem szerzett **agrár-gazdálkodók** számára a biztos megélhetés érdekében 2006 januárjától 10 ezer gazdálkodó vehet igénybe korai nyugdíjat. A földért életjáradék program keretében 2006-ra már 25 ezer gazdálkodó élhet azzal a lehetőséggel, hogy biztos megélhetést adó életjáradékra váltja birtokát.

Tartozunk azonban még az elmúlt évtizedekben a nyugdíjas társadalmon belül felhalmozódott feszültségek enyhítésével. Mert igazságtalan, hogy ma azonos jövedelemmel, szolgálati idővel nyugdíjba ment idősorúak nyugdíja pusztán azért eltérő, mert más és más szabályok szerint állapították meg ellátásukat. Igazságtalan, hogy a rokkantnyugdíjak összege alig veszi figyelembe, hogy az adott életkorig mennyi lehetett a ledogozott évek száma. És igazságtalan lenne az is, ha a sajátjogú ellátással is rendelkezők özvegyi nyugdíjának emelését követően nem javítanánk azoknak az özvegyeknek a helyzetén, akiknek nincs más jövedelmük, mint elhunyt élettársuk nyugdíjának 50%-a.

2006-ban befejeződik a 13. havi nyugdíj bevezetése és egyben elkezdődik **a nyugdíjak újabb 5 éves felzárkóztatási programja**. Ez a program – az elmúlt évtizedekben eltorzult nyugdíjarányok korrekcióján keresztül – hasonlóan a 13. havi nyugdíjhoz az elkövetkező években összesen a törvény szerinti nyugdíjemelésen felül mintegy 7%-os emelést biztosít a nyugdíjasoknak. A program kiterjed valamennyi 1998-ig megállapított sajátjogú nyugdíj és az özvegyi nyugdíjak emelésére.

Az 5 éves nyugdíjprogram *első lépései a legnehezebb élethelyzetben lévők, az alacsony összegű özvegyi nyugdíjban részesülők vagy már nagyon idős emberek életkörülményeit javítják.*

A Kormány 2006-2010 között 5 éves programot indít a nyugdíjak összegében meglévő igazságtalanságok enyhítésére, a nyugellátások differenciált, az éves rendszeres nyugdíjemelésen felüli növelésére. A program 5 év alatt 100-105 milliárd Ft – a nyugdíjasok túlnyomó többségét érintő – többlet nyugdíjemeléssel igazságosabbá teszi a nyugdíjarányokat és biztonságosabbá több millió idős ember életét.

A Kormány 2005. november 9-én döntött arról, hogy az igazságos nyugdíjrendszer megvalósítását célzó program lépéseit önálló törvény fogja tartalmazni. A törvény tervezetét a Kormány a közeli napokban nyújtja be az Országgyűlés elé.

Az igazságos nyugdíjrendszer megteremtése érdekében a törvény tervezete szerint az alábbi lépéseket tesszük.

1. lépés: 2006-ban 50%-ról 55%-ra emelkedik a sajátjogú nyugdíjjal nem rendelkező özvegyek nyugdíjának mértéke

Jelenleg a saját jogú nyugdíjjal nem rendelkezők az elhunyt házastársuk nyugdíjának 50%-ára jogosultak. 2006-tól ez a mérték 55%-ra emelkedik és érinti a már megállapított és a jövőben megállapítandó nyugdíjakat is.

A Kormány 2005. szeptember 28-án döntött arról, hogy 2006. január 1-jétől 55%-ra emelkedik a sajátjogú nyugdíjjal nem rendelkező özvegyek nyugdíja.

Az intézkedés a nyugdíjas házastársat elveszítő, de még aktív korú özvegyeket érinti, 180-190 ezer, többségében idős, egyedülálló özvegyi nyugdíjast, akik jövedelme átlagosan havi 3 600 Ft-tal, azaz 10%-kal emelkedik január elsejétől.

Az intézkedés várhatóan 8 milliárd Ft többletkiadással jár, amelynek forrását a 2006. évi költségvetési törvény tervezetében szerepeltetjük.

2. lépés: 2007-ben 55%-ról 60%-ra emelkedik a saját jogú nyugdíjjal nem rendelkező özvegyek nyugdíjának mértéke

2007. január 1-jétől a saját jogú nyugdíjjal nem rendelkező özvegyek nyugdíjának újabb 10%-os, átlagosan havi 3 600 Ft-os emelésére kerül sor.

A 2006-ban és 2007-ben tervezett két kiigazítás eredményeként mintegy 180-190 ezer, többségében idős, egyedülálló özvegyi nyugdíjas helyzetén kívánunk javítani, akiknek nincs más jövedelmük, mint elhunyt házastársuk nyugdíja.

Az intézkedés 2007-től 8 milliárd Ft többletkiadással jár.

3. lépés: 2007-ben a szolgálati idő hossza szerint differenciáltan emelkedik az 1987. év végéig megállapított saját jogú nyugdíjak összege

A Kormány 2005. szeptember 28-án döntött arról, hogy a legidősebb, és éppen ezért jövedelmük kiegészítésére semmilyen más módon vállalkozni nem tudó nyugdíjasok életkörülményeinek javítása érdekében 2007. január 1-jétől az érintettek nyugdíja átlagosan 4%-kal emelkedik.

A nyugdíjak emelése differenciált lesz a szolgálati idő hossza szerint, a 29 évnél több szolgálati idővel rendelkezők (nők esetében 27 év) többletévénként további 0,5%-os, de legfeljebb 10%-os emelésben részesülnek. A legidősebb 670-680 ezer nyugdíjast érintő emelés átlagosan havi 3 400 Ft lesz, amelynek költségvetési kihatása várhatóan 27 milliárd Ft.

4. lépés: 2008-ban a szolgálati idő hossza szerint differenciáltan emelkedik az 1991-1996 között megállapított sajátjogú nyugdíjak összege

A Kormány 2005. szeptember 28-án döntött arról, hogy a készülő új nyugdíjtörvényben 2008. január 1-jei hatálybalépéssel az 1991-1996 között nyugdíjba vonultak 4%-os emelésben részesülnek.

A nyugdíjak emelése differenciált lesz a szolgálati idő hossza szerint. Az intézkedés 760 ezer nyugdíjast érint. Az emelés átlagos mértéke 7,4%, azaz több mint havi 4 000 Ft.

Az intézkedés költségvetési többletkiadása a belépéskor várhatóan 37 milliárd forint.

5. lépés: 2009-ben egységesen 2%-kal emelkedik az 1988-1990 között megállapított sajátjogú nyugdíjak összege

A Kormány 2005. szeptember 28-án döntött arról, hogy 2009-ben az 1988-1990 között nyugdíjba vonultak nyugdíja egységesen 2%-kal emelkedik. Ezekben az években viszonylag kedvező feltételekkel került sor a nyugdíjak megállapítására, ezért nyugdíjuk a más években megállapított nyugdíjakhoz képest viszonylag magas. Ez indokolja, hogy az emelés mértéke kisebb, mint más nyugdíjas csoportok esetében.

Az intézkedés eredményeként mintegy 320 ezer nyugdíjas járandósága emelkedik átlagosan havi 1 200 forinttal.

A költségvetést érintő többletkiadás a belépéskor várhatóan 4,5 milliárd forint.

6. lépés: 2009-ben újabb 4%-kal emelkedik az 1992-1995 között megállapított sajátjogú nyugdíjak összege

A Kormány 2005. szeptember 28-ai döntése alapján a 2008. évi átlagosan 7,4%-os, az 1991-1996 között sajátjogon nyugdíjazottak teljes körét magában foglaló emelést követően **az 1992-1995 között megállapított nyugdíjak további 4%-kal emelkednek**, mivel ezekben az években voltak a legkedvezőtlenebbek a nyugdíjba vonulás feltételei.

Az 1992-1995 között nyugdíjba vonult 490 ezer nyugdíjast érintő nyugdíjemelés mértéke havi 2 200 forint. Az intézkedés költségvetési hatása a belépéskor 13 milliárd forint.

7. lépés: 2009-ben egységesen 4%-kal emelkedik az 1997-1998-ban megállapított sajátjogú nyugdíjak összege

A Kormány 2005. szeptember 28-ai döntése alapján az 1997-1998-ban nyugdíjba vonult mintegy 160 ezer nyugdíjas nyugdíja 4%-kal emelkedik.

Az átlagosan havi 2 300 forintos nyugdíjemelés költségvetési hatása a belépéskor mintegy 4,5 milliárd forint.

8. lépés: 2010-ben már új szabály szerint kerül sor a rokkantsági nyugdíjak megállapításakor a szolgálati idő figyelembevételére, és ennek megfelelően emelkedik az 1991-től megállapított rokkantsági nyugdíjak összege

Jelenleg a rokkantsági nyugdíjak megállapításakor – különösen a fiatalabb életkorban megrokkantak esetében – a szabályok a szükségesnél kevésbé veszik figyelembe, hogy a megrokkánásig megszerezhető szolgálati idő erősen függ a megrokkánáskor betöltött életkortól. Szükségesnek tartjuk, hogy a rokkantsági nyugdíjknál az életkor szerint arányosítva, a mostaninál erőteljesebben jelenjen meg a nyugdíj megállapítása során az, hogy valaki az aktív életszakaszához viszonyítva mennyi időt töltött munkában.

Az új szabály **a 2010-től megállapítandó nyugdíjakra** vonatkozik, ezen túlmenően visszamenőleg átlagosan **6-7 év szolgálati idő kiegészítést is kapnak az 1991-től megállapított rokkantsági nyugdíjban részesülők.**

Az intézkedés 540 ezer főt érint, és átlagosan 9-10%-os emelést, azaz havi 5 000 forint növekményt jelent. Költségvetési hatása a belépéskor 32 milliárd forint.

6. OKTATÁS – IGAZSÁGOS ÉS MODERN ISKOLÁK

Az Európai Unióban Magyarországon van a legnagyobb különbség az alacsony és a magas iskolai végzettségűek keresete között, vagyis a jövedelem szempontjából nálunk meghatározó az iskolai végzettség.

Az EU-n belül sajnos sereghajtók vagyunk az írás- és olvasáskészségek terén, és **a magyar iskolarendszer nem csupán újratermeli, hanem növeli is a társadalmi különbségeket.** A társadalmi különbségek újratermelődését jelzi, hogy míg a diplomás szülők gyermekeinek kétharmada maga is diplomát szerez, addig az alacsonyabb iskolai végzettségű szülők gyermekeinél ez az arány alig éri el a 20 százalékot, és míg a nem roma fiatalok 70 százaléka érettségihez jut, addig a roma fiatalok körében a 10 százalékot sem éri el ez az arány. A roma gyermekeknek ötvyszer kisebb az esélye a felsőfokú végzettség megszerzésére, mint nem roma társaiknak.

A hátrányok leküzdéséhez a tudás megszerzésén keresztül vezet az út. Olyan országot akarunk, ahol a szakmai tudásnak becsülete van, ahol minden életkorban lehet és érdemes tanulni, ahol a szakképzési rendszer alkalmazkodik az egyén és a gazdaság elvárásaihoz. Olyan országot akarunk, ahol mindenkinek esélye van tudáshoz, piacképes szakmához jutni.

Olyan országot akarunk, ahol a munka világába kikerülve a fiatalok támaszkodhatnak az iskolapadban megszerzett ismereteikre. Ma már szinte lehetetlen versenyképes tudás, idegennyelvi- és számítógépes ismeretek nélkül munkába állni. De sokszor ez sem elég, az önismeret, önmagunk menedzselésének képessége is sokat számít. Az, hogy képesek vagyunk-e megújítani tudásunkat, újra és újra alkalmazkodni a változó körülményekhez.

Az elmúlt években az eddigieknél is nagyobb lépéseket tettünk annak érdekében, hogy minél több fiatal vehessen jó startot az életben. Elindítottuk a Világ-Nyelv programot és a nyelvi előkészítő osztályokat, kiterjesztettük a Sulinetet, bevezettük a kétszintű érettségit. De nem állunk meg itt. Idén az új Nemzeti Alaptanterv alkalmazásával még inkább egyensúlyba hozzuk a lexikális ismereteket és a képességfejlesztő oktatást.

Most az esélykülönbségek mérséklésén a sor. A gyermekek esélykülönbségeinek csökkentése érdekében korszerűsítjük az oktatás teljes rendszerét. Új ösztöndíjprogramot indítottunk, amely esélyt kíván teremteni a hátrányos helyzetű fiatalok tehetségének kibontakoztatására az általános iskolában, a szakiskolákban, középiskolákban és a felsőoktatásban. 2006-tól minden szakiskolában előkészítő képzés indul azon fiatalok számára, akik nem tudták eredményesen befejezni az általános iskolát.

Tudjuk, hogy minden tehetséges gyerek elkallódásával szegényebbé válik egy család. Minden iskolából kimaradó gyerekekkel egy lehetséges orvost, feltalálót, mérnököt, tanítót veszít el az ország. Néha pedig egészen kevésen múlik, hogy egy gyerek sikeres lesz, vagy menthetetlenül leszakad. **Ezért azt akarjuk, hogy minden gyerek egyenlő eséllyel álljon oda a rajtvonalhoz, egyforma eséllyel indulhasson az életben.** Hogy az oktatási rendszer ne termelje újra a társadalmi egyenlőtlenségeket. Hogy ne a földrajzi helyzet vagy az anyagi háttér, hanem a tudás és tehetség határozza meg, meddig juthat egy fiatal.

1. lépés: Egyenlő esélyt a jó oktatásra

Az iskolának fontos szerepe van a tudás átadásában, de emellett **az iskolai helyi közösség lehetőséget biztosít az otthonról hozott különbségek enyhítésére is.** A szabad iskolaválasztás nem eredményezhet szegregációt.

Az egyenlő esélyek érdekében **átalakítjuk a beiskolázási szabályokat. A kötelező beiskolázást ellátó iskoláknak gondoskodniuk kell a saját beiskolázási körzetükben élő tanulók felvételéről, előnyben részesítve a hátrányos helyzetű tanulókat.**

A Kormány 2005 szeptemberében ezt a koncepciót elfogadta, ennek megfelelően **folyik a közoktatási törvény módosítására irányuló javaslat kidolgozása** annak érdekében, hogy az új beiskolázási szabályok a kötelező felvételt biztosító iskolák tekintetében **2007. szeptember 1-jétől hatályba léphessenek.**

A képességek fejlődésének minden iskolára kiterjedő mérésével valódi képet kell adni az iskolák teljesítményéről, minőségéről. Ennek érdekében folyik a kompetenciamérés, a mérési- és értékelési programok továbbfejlesztése, **az intézkedések 2006. január 1-jével hatályba lépnek.** A mérési-értékelési rendszer fejlesztésére a 2006. évi költségvetési törvény tervezete 155 millió Ft forrást tartalmaz az OM fejezeti költségvetésében.

Az intézkedés az általános iskolák mintegy 900 000 tanulóját és a középfokú oktatási intézmények 665 000 fős tanulólétszámát érinti.

2. lépés: Esélyteremtő, korszerű és a kistérségi együttműködést támogató oktatás a kistélepekben

A kistélepek iskolarendszerének átalakítása elsősorban nem gazdasági kérdés. Célunk, hogy azok a diákok, akik alacsony lélekszámú településen élnek, ugyanolyan színvonalú oktatásban részesüljenek, mint a nagyobb városokban élő társaik.

Ösztönözzük, hogy kistérségi társulás keretében minden településen megvalósuljon az óvodai feladatok ellátása. Növeljük a többcélú kistérségi társulások mozgásterét annak érdekében, hogy a **kistelepüléseken működő kisiskolák** fenntartói intézményfenntartó társulásokat alakíthassanak, amelyek koordinációját és anyagi támogatását a többcélú kistérségi társulások keretében oldjuk meg.

Ösztönözzük a középiskolák bevonását a kistérségi közoktatási feladatellátásba, jöjjenek létre a 12 évfolyamos iskolák, amelyek garantálják a tanulók továbbtanulását külön felvételi nélkül. A közoktatási intézmények közösen alkalmazzanak szakembereket, épüljön ki a közös helyettesítési rendszer.

A 2006. évi költségvetési törvény tervezete szerint **2006. január 1-jétől a kistérségi társulások támogatása (15,4 milliárd Ft) normatívvá válik**, ezzel biztosítható a közoktatási intézményfenntartó társulások biztonságos működése és újabb társulások megalakulásának ösztönzése. A közoktatási intézményi feladatot ellátó többcélú kistérségi társulások gyermekenként, tanulóként 62 000 Ft normatív támogatást kapnak

A többcélú kistérségi társulások keretei között **ösztönözzük az iskolabusz rendszer létrehozását, többfunkciós buszhálózat kialakítását.** Ezzel megoldható, hogy ha helyben működik az iskolák „alsó tagozata”, az iskolabusz vigye a gyerekeket a „felső tagozatra”. Az iskolabusz hálózat kialakításában jelentős előrelépést tettünk, a támogatás felhasználásával az elmúlt két évben a többcélú kistérségi társulások több mint 50 iskolabuszt tudnak beszerezni.

A költségvetési törvény tervezete több jogcímen is tartalmaz forrásokat óvodai feladatok megszervezéséhez. A 3 000 fő alatti kistelepülések támogatásban részesülnek az óvodába és általános iskola 1-4. osztályába járó gyermekek száma alapján, a többcélú kistérségi társulásokat kiemelt támogatás illeti meg a községi tagintézményként működő óvodába, általános iskola alsó tagozatába járó gyermekek után. Kiemelt támogatásban részesülnek továbbá azok az ún. egységes iskolák, amelyek a középiskola és az általános iskola együttműködésével jönnek létre. A többcélú kistérségi társulás, vagy az intézményfenntartó társulás által fenntartott középiskola tagintézményeként működő általános iskolák esetében nemcsak az 1-4. évfolyamra vehető igénybe a tagintézményi támogatás, hanem az 5-6. évfolyam után is.

3. lépés: Valódi tudást mindenkinek – korszerű, használható tankönyveket, korszerű iskolákat

Hiába vezettük be az új nemzeti alaptantervet, hiába alakul át az érettségi vizsga, ha az órákon olyan tankönyvekből tanítanak, amelyekben a lexikális ismeretek

túlsúlyban vannak, és a képességfejlesztő feladatokat háttérbe szorítják a magolós feladatok.

Ezért **átalakítjuk a tankönyvjóváahagyás rendszerét** az életkori sajátosságoknak megfelelően, valamint a gyermekközpontú tanulási szempontoknak jobban megfelelő tankönyvek kialakítása érdekében. **A 23/2004. (VIII. 27.) OM rendelet módosításával 2006. január 1-jén hatályba léphet az új tankönyv jóváahagyási rend.**

A mindenki számára hozzáférhető **digitális tananyagfejlesztés** felgyorsításával elősegítjük, hogy a jelenlegi tartalomszolgáltatás kétszerese lesz elérhető digitálisan. A digitális tananyagfejlesztés folyamatos.

2005/2006. tanév végére minden iskola széles sávú internet hálózatra csatlakozik (1Mb/sec). A széles sávú internet bekötés 2006 márciusára teljesül.

A tankönyv jóváahagyás rendjének átalakítása összességében 1 460 000 tanulót érint. A közoktatási intézmények száma 6 000, amely széles sávon kapcsolódhat be az internet hálózatra.

A költségvetés erre a célra az IHM+OM költségvetésében együttesen 2003-ban 2,8 milliárd Ft-ot, 2004-ben 5 milliárd Ft-ot, 2005-ben 7,5 milliárd Ft-ot biztosított. A „Közháló”-programon belül a befejezésre az IHM költségvetése 6,9 milliárd Ft-ot tartalmaz.

4. lépés: Egészséges diákokat – „Szemünk fénye” program

Sok magyar iskolában gazdaságtalan és a szemre is káros világítási technikát alkalmaznak. A modernizáláshoz a fenntartó önkormányzatok nagy részének nincs elegendő pénze.

Ezért a **Kormány 2005 szeptemberében meghirdette a közoktatási intézmények fenntartóit érintő világítás- és fűtéskorszerűsítési „Szemünk Fénye” Programot.** A program célja, hogy az iskolai fűtés és világítás szakmai színvonala feleljen meg a hazai és a nemzetközi szabványoknak. A program finanszírozása a fűtési- és világítási módok korszerűsítésével megvalósuló működtetési költségmegtakarításból fedezendő. A programban résztvevő egy-egy intézmény energiamegtakarítása 30-60%-os sávban mozoghat. A 2011-ig tervezett program mintegy 70 milliárd Ft-os beruházást jelent.

A program az intézményfenntartók szabad döntése alapján közbeszerzési eljárás keretében pályázati úton valósul meg. **A közbeszerzési eljárásról szóló 190/2005. (IX.17.) kormányrendelet hatályba lépett.**

2005. október 6-án az OM felkérte a Központi Szolgáltatási Főigazgatóságot a közbeszerzési eljárás megindítására. **Az előzetes részvételi felhívás 2005. október 15-én megjelent a Közbeszerzési Értesítőben.**

Az OM előzetes igényfelmérése szerint a program mintegy 500 közoktatási intézményt érint, ezek 98%-a részvételi szándékát jelezte. A program megvalósítása folyamatos.

5. lépés: Megbecsülés a pedagógusoknak – ösztönzőbbé tesszük a korengedményes nyugdíjat és a Prémium Évek Programot

Az oktatási rendszer egyik legfontosabb szereplője a tanár. Csakis úgy biztosítható gyermekeink hatékony, színvonalas és kiegyensúlyozott oktatása, ha tanáraik hosszabb távon is biztosítva látják jövőjüket. Ezért a közalkalmazotti bérek történelmi mértékű, 50 százalékos emelése után tovább lépünk, és a pedagógusoknak megadjuk a választás lehetőségét, az iskolafenntartóknak pedig a fedezetet ahhoz, hogy **a tanárok szabadon dönthessenek arról, mikor kívánnak nyugdíjba vonulni.**

A Prémium Évek Programjáról szóló jogszabály módosításával a pedagógusok kedvezőbb feltételekkel kapcsolódhatnak be a programba, ami mintegy **10-12 000 pedagógus számára teremti meg a nyugdíjba vonulás kedvező feltételeit.**

Az intézkedés hatályba lépésének tervezett időpontja **2006. január 1.**

6. lépés: Részmunkaidős foglalkoztatás ösztönzése

Biztosítjuk azt is, hogy a részmunkaidőben történő foglalkoztatás beszámítson a társadalombiztosítási szolgálati időbe.

Az intézkedés hatályba lépésének tervezett időpontja **2006. január 1.**

7. lépés: Megbecsülés a pedagógusoknak – ösztöndíjrendszer kialakítása a pedagógusmunka elismerésére

A tanárok motiválása érdekében lehetővé tesszük, hogy a fővárosi, megyei közalapítványok pályázati rendszerben ismerhessék el az átlagon felüli pedagógus-teljesítményt. Jövő évtől megnyílik a lehetőség a kiemelkedő teljesítményt nyújtó pedagógusok számára az „**Év pedagógusa**”, illetve az „**Év közoktatási intézményi dolgozója**” cím adományozására.

A pályázati rendszer kezdetének tervezett időpontja 2006. január 1.

A pályázati cél teljesítéséhez szükséges forrásokat a 2006. évi költségvetési törvény az egyes közoktatási feladatokhoz rendelt kiegészítő támogatások között tartalmazza.

7. SZAKKÉPZÉS – A PIACKÉPES TUDÁS MEGSZERZÉSE

A magyar gazdaság versenyképességének javításához nélkülözhetetlen a szakképzés színvonalának javítása, új alapokra helyezése. A jelenlegi rendszer diszfunkcionális. A hazai cégek 90 ezer üres állásra nem találnak megfelelő magyar munkavállalót, miközben mintegy 60 ezer munkavállalási engedéllyel rendelkező külföldi dolgozót foglalkoztatnak. 1989-ben még a tizenévesek 45%-a választotta a szakmunkásképzést, addig ma már csak 20%-uk szerez szakiskolai szakképzésben kétkezi szakmát, miközben sok szakmában szakemberhiány van. A helyzet a hátrányos helyzetű régiókban még súlyosabb, az átlagosnál magasabb a legfeljebb 8. osztályt végzettek aránya, és közülük kerül ki a munkanélküliek többsége.

Az ok a hazai szakképzési rendszerben keresendő, amelynek a legnagyobb hibája éppen az, hogy Magyarországon egyszerre van alul- és túlképzés, vagyis miközben néhány szakmában fölöslegesen sok szakembert képeznek, addig más szakmákból kifejezett hiány van. A szakképzés átalakításakor a legnagyobb feladat, hogy az oktatás és a munka világa közelebb kerüljön egymáshoz. Ezért a szakképzés egész rendszerét úgy alakítja át a Kormány, hogy igazodjon a munkaerő-piaci igényekhez.

Olyan szakmákat kell tanítani, és olyan szakképesítéseket kell szerezni, amelyekkel el lehet helyezkedni most, és amelyekkel – az élethosszig tartó tanulás mellett – munkát lehet találni 20 év múlva is. Fényűzés, hogy erejük teljében lévő emberek nem dolgozhatnak, hiába is szeretnének, csak mert egyszer, amikor szakmát kellett választaniuk, szerencsétlen döntést hoztak.

A 100 lépés szakképzéssel kapcsolatos programpontjai abból indulnak ki, hogy a munka nem szerencse dolga, hanem mindenkinek a joga. A szakképzési rendszer megújításával mindenki visszakapja a jogot, hogy olyan szakmája legyen, amelyből tisztességesen megélhet.

Ezért nem halaszthatók azok az intézkedések, amelyekkel emeljük a szakképzés színvonalát, támogatjuk a hiányszakmák oktatását, megerősítjük a munkaerőpiac és a szakiskolák kapcsolatát, megerősítjük a munkaerőpiac és a felnőttképzés kapcsolatát.

A *szakképzés* rendszere átalakításának alapvető célja, hogy a munkaerőpiac igényeinek megfelelő tudással rendelkező emberek hagyják el az iskolapadot, illetve felnőtt korban is esélyt kapjanak új, piacképes szakma elsajátítására. Az 50 éven felüliek a második szakma elsajátításához is számíthatnak az állam támogatására.

1. lépés: Támogatjuk az alapkészségek megerősítését és a szakmai tárgyak alapjainak nagyobb óraszámúban való tanítását a szakiskolai 9-10. évfolyam közismereti képzés keretében

A Kormány 2005 májusában fogadta el az új szakképzés-fejlesztési stratégiát. Az 1057/2005. (V. 31.) kormányhatározat feladatként rögzíti, hogy **át kell alakítani a szakiskolák 9-10. osztályának közismereti oktatását.** Ennek érdekében növelni kell a pályaorientáció és szakmai alapozás időkeretét, amely a szakmai idegen nyelv, informatika, valamint hangsúlyozottan a szakmai alapismeretek és alapkészségek fejlesztésére fordítandó. Mindehhez alapot adnak a 2003-tól a Szakiskola fejlesztési program (SZFP) keretében végrehajtott fejlesztések és ezek gyakorlati bevezetése is.

Az Országos Szakképzési Tanács 2005. július 7-én, a szaktárcák képviselői ezt megelőzően június 22-én, az Országos Közoktatás-politikai Tanács és az Országos Köznevelési Tanács (OKNT) pedig októberben tárgyalta a kormányhatározatnak megfelelő szakiskolai kerettantervek elkészítéséhez és értékeléséhez szükséges lépéseket.

Megkezdődtek a kerettantervi munkálatok, és 2006 január végére elkészülnek az OKNT, illetve annak kerettantervi bizottsága elé terjeszthető szakiskolai kerettantervek.

A módosított kerettantervek 2006. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben léphetnek hatályba. A 2006 szeptemberi bevezetés 90+90 SZFP-ben résztvevő szakiskola 9. évfolyamán 2-2 osztályban történik. (Ez várhatóan 9 000 szakiskolai tanulót érint.) A teljes körű bevezetésre az azt követő tanévtől kerülhet sor, várhatóan több mint 30 ezer 9. évfolyamos szakiskolai tanulóval felmenő rendszerben.

Az SZFP kiterjesztésének, a kerettantervek kidolgozásának fedezete: a Munkaerőpiaci Alaprész képzési alaprészének központi kerete.

2. lépés: A szakiskolák 9-10., valamint a szakközépiskolák 9-12. évfolyamán a szakképzési időn belül finanszírozzuk a pályaorientációs, a szakmai és a szakmacsoportos alapképzést

A Kormány célja a pályaorientációs képzés erősítésével a tanulók orientálása képességeiknek és a munkaerőpiaci igényeknek jobban megfelelő szakmai végzettség felé. A szakmai és szakmacsoportos alapozás erősítésével a szakképzési évfolyamokon már az adott, választott szakképzettség és megfelelő gyakorlati ismeretek és készségek elsajátításával a tanulók korszerűbb, az adott munkakörökben jobban alkalmazható tudással lépnek ki.

Az intézkedés a 2006. év szeptember 1-jével induló tanévtől lép hatályba.

Amennyiben minden szakképző intézményben folya szakmai előkészítés, akkor az intézkedés kb. 240 000 tanulót érintene. Ennek költségvetési kihatása 2006-ban 2,63 milliárd forint.

A 2006. évi költségvetés sajnos nem tartalmazza a normatív finanszírozás keretében ezt a többlet összeget. A finanszírozási többlet azt jelentené, hogy a jelenlegi egyes évfolyamokon a jelenlegi gyakorlati normatíva 20, más évfolyamokon 40%-os többletével finanszíroznák e lépés megvalósítását.

E lépés megvalósításához meg kell teremteni a finanszírozási feltételeket, vagy a bevezetés a következő tanévre tolódhat.

3. lépés: Kiemelten támogatjuk a hiányszakmák oktatását

Jelenleg a tanulószerezéssel gyakorlati képzésben résztvevő tanulók – régióként eltérő arányban – kb. 10%-a tanul hiányszakmát.

2005-ben mintegy 12 000 szakképzettséget igénylő álláshely betöltetlen. Ezen belül pl. 1 600 képzett szakmunkást igényel az építőipar.

Az egyes oktatást érintő törvények módosításával kapcsolatos előterjesztés alapján a szakképzési törvény módosítása folyamatban van. A **2006. január 1-jétől** tervezett módosítás eredményeként a **hiány-szakképesítéseket tanulók kiegészítő pénzbeli juttatásként a minimálbér 20%-ának megfelelő mértékű pénzbeli támogatást kapnak**. A hiány-szakképesítések regionális jegyzékeit a regionális fejlesztési- és képzési bizottságok javaslatára az OM teszi közzé hivatalos lapjában, erre első ízben 2006. szeptember 30-án került sor.

A tanulószerezésekre kifizethető összegek levonhatók lesznek a gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezetek által fizetendő szakképzési hozzájárulásból.

Amennyiben a hiány-szakképesítést tanuló tanulóval köt tanulószerezést a gazdálkodó szervezet, akkor hozzájárulási kötelezettségeként a gyakorlati képzésként felhasznált anyagköltségként a minimálbér 40%-ának megfelelő összeget számolhatja el évenként.

4. lépés: Kialakítjuk a szakképző iskolák teljesítménymérési rendszerét, és ennek alapján jutnak normatív kiegészítő és fejlesztési támogatáshoz.

A szakképzési törvény módosításának 2006. január 1-jei hatályba lépésével a mérési eredmények értékelése alapján kerülnek elosztásra a normatív és fejlesztési finanszírozási források az egyes iskolák valós teljesítményei szerint differenciálva.

Az oktatási miniszter a szakképzési törvény módosításával felhatalmazást kap arra, hogy **meghatározza a pályakövetés rendszerét**, amelynek információi

visszacsatolandók az intézmények értékelésébe. Az eredményes szakmai képzést folytató szakképző iskolák nívódíjban részesülnek, amelyre a regionális fejlesztési és képzési bizottságok tesznek javaslatot.

Az intézkedés megvalósításához szükséges forrás a Munkaerőpiaci Alapból kerül biztosításra, a képzési alaprész decentralizált keretének 5%-a a **2006. január 1-jétől** tervezett törvénymódosítás szerint.

5. lépés: Átalakítjuk az Országos Képzési jegyzéket (OKJ), 400-zal csökkentjük a szakképesítések számát

Az új alapokra helyezett szakképzés felmenő rendszerű bevezetése a 2006/2007. tanévvel indulhat, először két szakmacsoportban a térségi integrált szakképző központokban. Az új szerkezetű OKJ-t a szakmai előkészítő bizottságok kialakították. A **400 szakmából álló OKJ-t** (a régi több mint 800 szakmát tartalmazott) a **Nemzeti Szakképzési Intézet novemberben terjeszti az oktatási miniszter elé.**

Az OKJ felülvizsgálatának és átalakításának (a szakmák száma csökkentésének, integrálásának) célja, hogy korszerűsödjön az iskolai rendszerű és az iskolarendszeren kívüli szakképzésben megszerezhető szakmák tartalma, elegendő gyakorlati idő álljon rendelkezésre a képzési idő alatt. A korszerűsítés módszere a szakképesítések modularizált kialakítása, ezáltal egyes részszakképesítések beszámításával rövidülhet a tanulók képzésre fordított ideje.

Az intézkedés a teljes szakképzési vertikumra kiterjed, érinti felmenő rendszerű bevezetésben a szakiskolák, szakközépiskolák, felsőfokú szakképzés tanulói populációját és az intézményrendszert.

Az intézkedés megvalósításához szükséges forrás a HEFOP keretében biztosítható.

6. lépés: 22 térségi integrált szakképző központot (TISZK) hozunk létre, részben európai forrásból, részben a Munkaerőpiaci Alap finanszírozásával

A TISZK-ek a szakképzés (végzettségek) kínálatában, a források koordinálásában és koncentrált felhasználásában mind helyi, mind regionális szinten jobban, hatékonyabban működnek, mint az elavult képzési szerkezetre épült, széttagolt szakképző intézmények rendszere. Megszüntetik a párhuzamos képzéseket, szerepet vállalnak a felnőtt korúak át- és továbbképzésében is. A központok komplex szolgáltatási funkciót is ellátnak: pályaválasztás, pályaaorientáció, karrier tanácsadás.

Az NFT I. keretében **2005 márciusában döntés született a 16 nyertes TISZK-ről**, ennek eredményeként 7 régióban (régióként 2-2) és Budapesten 2

intézmény jön létre. Jelenleg a szerződéskötési folyamatok zajlanak. A nyertes 16 TISZK 118 szakképző intézmény több mint 30 ezer tanulója érinti.

A Munkaerőpiaci Alapból finanszírozandó, hazai támogatásból létrejövő 6 TISZK tekintetében jelenleg a pályázat előkészítése zajlik.

7. lépés: Javítjuk a szakképzési vizsgarendszer minőségét

A szakképzés-fejlesztési stratégiáról szóló 1057/2005. (V. 31.) kormányhatározat szerint a vizsgáztatás függetlenségének fokozása érdekében **a vizsgát szervező szakképző intézmény vizsgaelnök-jelölő jogát meg kell szüntetni.** Az intézkedés végrehajtása a szakképzésről szóló törvény és a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet módosításával 2006. január 1-jétől tervezetten fog megtörténni.

Az NFT II. keretében a képző intézményektől teljesen független, pártatlan és objektív szakmai vizsgarendszer kialakítását tervezzük.

8. lépés: Előkészítő képzést indítunk azon fiatalok számára, akik nem tudták megszerezni az alapfokú iskolai végzettséget.

2006-tól előkészítő képzés (évfolyam) indulhat minden olyan szakiskolában, ahol erre igény van, és ennek elvégzését követően a továbbhaladók a normál szakiskolában teljes értékű képzést szerezhetnek.

Kialakításra kerül a szakképzést előkészítő évfolyamok pedagógiai programja. Ennek alapján 2006. szeptember 1-jétől bármely szakiskola indíthat szakképzést előkészítő évfolyamot.

A szakképzést előkészítő program kísérleti bevezetése **a 2005/2006. tanévben annak a 23 szakiskolának 300 tanulója érintette, amelyek a szakiskolai fejlesztési programban részt vesznek.**

A szakiskolai előkészítő évfolyamok 524 millió Ft normatívát kapnak, az előkészítő oktatást ún. kétszeres normatívával támogatjuk.

9. lépés: Az „Útravaló” program keretében 2 000 fiatal kap kiemelt támogatást, ösztöndíjat a magasabb színvonalú tudás megszerzéséhez

A hátrányos helyzetű tanulók, fiatalok esélyegyenlőségének elősegítése érdekében a Kormány az 1016/2005. (II. 25.), valamint a 2086/2005. (V. 9.) kormányhatározattal döntött az „Útravaló” ösztöndíjprogram bevezetéséről.

Már a 2005/2006. tanév kezdetétől, **2005. szeptember 1-jével elindult a sikeresnek ígérkező program**, amely évente újabb ösztöndíj pályázatok kiírásával folytatódik.

A program részét képezi az „**Út a szakmához**” ösztöndíjprogram, melynek keretében 2 000 hátrányos helyzetű tanuló és ezek mentorai kapnak 4 000 Ft/hó ösztöndíjat. A mentorok diákonként kapják ezt az összeget, amely adó- és járulégmentes, egy mentor-tanár 5 diák tutor rendszerű képzését, támogatását vállalhatja.

A költségvetési támogatás keretösszege az OM fejezeti kezelésű előirányzatán belül a „Hátrányos Helyzetű Roma fiatalok támogatása” előirányzaton rendelkezésre áll.

10. lépés: 20%-kal, 25-26 ezerre növeljük a tanulószereződéssel rendelkező szakiskolások számát

A Kormány célja a tanulószereződéssel rendelkezők számának növelése annak érdekében, hogy a tanulók jobb minőségű gyakorlati képzést kaphassanak, közelebb kerülhessenek a munka valódi világához már képzési idejük alatt. A munkáltatók érdekeltségének erősítésére **emeljük a gyakorlati képzésben végzők költségátalányának összegét**. A növekvő költségátalány levonható a gyakorlati képzést szervező (tanulószereződést kötő) munkáltatók által befizetendő szakképzési hozzájárulásból.

Az intézkedés jogszabályi feltételét a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló törvény módosításával teremtjük meg, amely **2006. január 1-jén lép hatályba**.

Az előzetes kalkulációk szerint a következő tanévre akár 30 ezerre is nőhet a tanulószereződéssel gyakorlati képzésben résztvevők száma.

11. lépés: A TISZK-ekben és a nagyobb szakképző intézményekben a munkaadók, munkavállalók és a gazdasági kamarák, valamint az iskolafenntartók képviselőiből tanácsadó testületek jönnek létre

A cél, hogy szakmai tanácsadó testületek alakuljanak, amelyek a képzés irányának, tartalmának meghatározásával, befolyásolásával, minőségének felügyeletével hozzájárulnak a munkaerőpiaci igények jobb, elsősorban lokális és regionális szintű kielégítéséhez. Azokban a szakképző intézményekben kell ilyen szakmai tanácsadó testületeket létrehozni, amelyeknek létszáma 3 év átlagában legalább 500 fő. A **2006. január 1-jétől** tervezett szakképzési törvénymódosítás teremt meg ezek létrehozásának jogszabályi alapját.

A tanácsadó testületek kifejezik a munkaerőpiaci szereplők összetett érdekeit, ezek egyeztetésére szolgálnak.

A szakmai tanácsadó testületek működésének szabályozása a térségi integrált szakképző központok esetében a szakképzés megkezdésének és folytatásának feltételeiről szóló 45/1999. (XII. 13.) OM rendelet módosítását igényli, a **hatálybalépés tervezett időpontja e testületeknél is 2006. január elseje.**

A tervezett intézkedés a szakképző intézmények tanulóinak mintegy 40%-át érinti, az intézmények száma ennél kevesebb, hiszen csak az 500 fő képzési átlagú intézményekben kell a tanácsokat megalakítani.

A tanácsadó testületek működésének megszervezése, működtetésük nem jelent külön költségvetési többletigényt. A testületek ülésézéseinek rezszi- és szervezési költségei az adott szakképző intézmény működési költségeibe illeszthetők.

12. lépés: Bevezetjük a Munkavállalói Képzési Kártyát

A Kártya célja a felnőttképzésben résztvevő természetes személyek azonosítása, képzési útjának követhetősége a már **létező nyilvántartási rendszerek közötti kapcsolat** megteremtésével.

A Kártya bevezetésének előkészítésére munkabizottság alakult. A bizottság kidolgozta a megvalósíthatósági tanulmány szempontjait. A megvalósíthatósági tanulmány 2005. december 1-jével készül el. Ezt követően lehet dönteni a bevezetésnek – a finanszírozási feltételek előteremthetősége által meghatározott – célszerű időpontjáról.

A bevezetés pénzügyi feltételei később kerülnek meghatározásra.

13. lépés: Támogatást biztosítunk az 50 éves kor felett munkahelyét elvesztett személyeknek az új szakképzés megszerzéséhez

A Kormány 2005 októberében elfogadta a felnőttképzési normatív támogatási rendszer átalakításáról szóló 206/2005. (X. 1.) kormányrendeletet. Az új rendelet **2005. október 1-jén lépett hatályba**, rendelkezéseit első alkalommal a 2006. évben induló képzésekre benyújtott támogatás iránti igények elbírálása során kell alkalmazni. A korábbi rendszert szabályozó 15/2003. (II. 19.) kormányrendelet rendelkezéseit a 2005-re vonatkozó támogatási igények, valamint a 2005-ben támogatásban részesített, és a 2006-ra áthúzódó képzésekre benyújtott támogatási igények tekintetében még alkalmazni kell.

A kormányrendelet alapján az 50 év feletti felnőttek részére a második szakképesítés megszerzésére irányuló képzések díjmentesen kerülnek biztosításra, amennyiben a felnőttképzési intézmény gondoskodik a képzésben résztvevők garantált munkalehetőségéről.

A kedvezmény a normatív támogatásban részesülők mintegy 10%-át, kb. 1 300 főt érint.

Az intézkedéshez szükséges forrás a 2006. évi költségvetési törvény tervezetében az FMM fejezetben rendelkezésre áll.

14. lépés: Minőségi követelmények érvényesítésével és munkaerőpiaci elemekkel javítjuk a felnőttképzés színvonalát

A Kormány elfogadta a 206/2005. (X. 1.) kormányrendeletet, amelyben a támogatás általános feltételeként került meghatározásra, hogy **a támogatott képzésben résztvevő felnőtt – a képzés befejezését követő legfeljebb 6 hónapon belül – sikeres vizsgát tegyen.** Ehhez kapcsolódóan a képző intézmény számára visszafizetési kötelezettség került előírásra, ha a támogatott képzésben résztvevő a képzést önhibájából nem fejezi be, vagy a képzés lezárását követő 6 hónapon belül a képzésben résztvevő felnőttek legalább 90%-a a vizsgát nem teszi le.

A szakképzés-fejlesztési stratégia végrehajtásához szükséges intézkedésekről szóló 1057/2005. (V. 31.) kormányhatározatban megjelent feladat értelmében „biztosítani kell azt, hogy valamennyi szakképzést folytató intézmény alkalmazhassa – az Európai Unió szakképzési minőségbiztosítási keretrendszerének figyelembevételével kialakított – **minőségbiztosítási rendszert**”.

Ennek bevezetésére munkacsoport jött létre, amelynek célja a Minőségbiztosítási Keretrendszer alkotóelemeinek megvizsgálása, javaslat kidolgozása a CQAF kipróbálására. A CQAF rendszer-szinten és a szakképző intézmények szintjén egyaránt alkalmazható, ezért alkalmas a szakképzés hatékonyságának mérésére. Különös hangsúlyt helyez a szakképzés „végeredményének” és „végtermékének” a foglalkoztathatóság növelése, a kereslet és kínálat illeszkedésének javítása és az egész életen át tartó képzésbe – különösen a hátrányos helyzetű emberek számára – való könnyebb bekerülés szempontjából történő értékelésre. **A munkacsoport munkájának határideje: 2005. november 15. A minőségbiztosítási rendszer teljes körű bevezetését 2008. december 31-ig tervezzük.**

A minőségbiztosítási rendszer bevezetésének pénzügyi feltételei később kerülnek meghatározásra.

8. MEZŐGAZDASÁG

Magyarország uniós csatlakozásának egyik nyertese – a nagyobb verseny, az új követelményeknek való megfelelés kétségtelen nehézségei mellett is – az agrárgazdaság. **2006-ban jelentősen, 22%-kal nő az agrár- és vidékfejlesztési támogatások összege.** A várhatóan 400 milliárdra emelkedő agrártámogatásból növekvő arányt tesz ki az unió alapjaiból érkező 239 milliárd Ft támogatás, amit hazai forrásból 161 milliárd Ft egészít ki. Jövőre a támogatások egy termelőre jutó éves összege eléri a 2 millió Ft-ot.

A vidék fejlődése összefonódik a mezőgazdaság fejlődésével, mert a vidéki lét legfontosabb, de nem egyetlen alkotótényezője a mezőgazdaság. Ugyanakkor nem feledkezhetünk meg arról, hogy a vidéken élők egyötöde a mezőgazdaságból él. Van agrárstratégiánk, ami hosszabb távú biztonságot ad a mezőgazdaságból élőknek, feladatunk ezt nyilvánvalóvá és közérthetővé tenni.

A nemzeti agrárstratégia és az agrárintézkedések alapja a vidék értékeinek megtartása, a kedvező termelési feltételeink kihasználása, a magyar gazdák nemzetközi versenyképességének javítása, esélyegyenlőség a magyar termelők között, biztonságos, jó minőségű élelmiszerellátás.

Olyan országot akarunk, ahol minden magyar gazda boldogul. Fő célunk, hogy a gazdák, a mezőgazdasági vállalkozások és mindazok, akik a vidék értékeinek őrzői az Európai Unió adta lehetőségeket kihasználva megerősítsék gazdálkodásukat. Ezáltal tudjuk érdemben javítani a vidékiek életkörülményeit.

Közös célunk az igazságos Magyarország megteremtése. Igazságosan kell elosztani a forrásokat az egyes ágazatok között, igazságosan kell kezelni az agrárgazdaság különböző nagyságú és különböző feladatú szereplőit. Igazságos erőviszonyokat kell teremteni az eltérő érdekű felek között: tőkeerős, multinacionális kereskedelmi láncok nem lehetetleníthetik el a vidéken élőkét silány minőségű külföldi termékek áradatával.

1. lépés: Az állattenyésztők versenyképességének javítása, az állattenyésztés piaci igényekhez alkalmazkodó fejlesztése

Magyarország számára fontosak az állattenyésztők. Az állam hozzájuk való viszonyán azonban ez ma még nem igen látszik. Jelenleg egy magyar gazdának, ha állattartásra adta a fejét, szigorúbb előírásokat kell teljesítenie, mint uniós versenytársainak. Elköteleztünk magunkat abban, hogy ezen az igazságtalan helyzeten változtassunk.

Lépéseket teszünk azért, hogy a magyar gazdákat ne érje hátrány az EU többi tagországának állattenyésztőivel szemben. Növeljük a gazdák lehetőségeit, hogy

hozzáérjenek az EU támogatásokhoz. A célunk egyértelmű: ezzel a lépéssel is az állattenyésztésből boldogulni akaró magyar gazdák helyzetét javítjuk. Hiszen csak ők, **a sikeres magyar gazdák tudják megőrizni az állattenyésztés területén meglévő munkahelyeket.**

Mezőgazdaságunk csak úgy lesz versenyképes, ha helyreállítjuk a növénytermelési és állattenyésztési ágazatok közötti arányokat. Mára ugyanis ezek az arányok megbomlottak. Ez akadályozza a hazai agráradottságok helyes kihasználását, a vidéki foglalkoztatási és jövedelemszerzési lehetőségek javítását, a magyar fogyasztók ellátását jó minőségű hazai élelmiszerekkel. Ezért alapvető fontosságú a növénytermesztés és állattenyésztés közötti egészséges arányok helyreállítása: az állattenyésztés – különösen a sertés- és baromfitartás – , valamint a tejtermelés visszaesésének megállítása, a tendencia megfordítása.

1.1 2006-ban folytatjuk a sertés és baromfi haszonállat tartás támogatását.

Az állattenyésztési ágazatok versenyképességének javítása céljából **nemzeti költségvetésből támogatjuk az EU-ban nem támogatott sertés- és baromfi haszonállat tartást.** A cél a költségek csökkentése és támogatással előmozdítani a környezetvédelmi előírások betartását.

Az intézkedés a 2006. évi költségvetési törvény hatálybalépését követően a 2006. évi támogatási intézkedések keretében (várhatóan február végéig) hirdethető meg, 10 milliárd Ft tervezett összegben.

1.2 Támogatjuk az állati hulladék és vágóhídi melléktermék ártalmatlanítását

A nemzeti forrásból nyújtandó támogatáshoz az EU Bizottság jóváhagyása szükséges, az egyeztetés folyamatban van.

Az intézkedés eredményeként az összes sertés, szarvasmarha, baromfi, nyúl, juh, kecske, vad és halfeldolgozó, valamint állattartó telep meghatározott mennyiségi korláton belül 8 Ft/kg támogatás igénylésére lesz jogosult.

1.3 Ösztönözzük az állattenyésztők kedvezményes takarmány-gabona elővásárlását

A kedvező gabonatermésből származó előnyök kihasználása érdekében a 70/2005. (VIII. 9.) FVM rendelet módosította az agrártermelők részére érvényesíthető állami segítség feltételeiről szóló rendeletet, amely alapján az állattartók éves takarmánygabona szükségletük legfeljebb 50%-ának megvásárlásához tárolási támogatást és 50%-os kamattámogatást vehetnek igénybe.

1.4 Javítjuk az állattartók földellátottságát

Földbérlet esetén elő-haszonbérleti jogot biztosítunk az állattartó telepek üzemeltetőinek.

Az intézkedés a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosítását igényli, a törvénymódosítást a Kormány 2005. november 5-én benyújtotta az Országgyűlés elé (egyes agrárágazati törvények módosításáról szóló T/18110. számú törvényjavaslat). A hatálybalépés időpontja: 2006. január 1.

A földtörvény módosításával 150-200 állattartó telep számára válik lehetővé az állattenyésztéshez szükséges földterület bérletének stabilitása, kedvezőbb helyzetbe kerülnek az esetleges földvásárlás során.

1.5 Enyhítjük az EU-ban alkalmazottnál szigorúbb környezetvédelmi, állatjóléti, trágya-kezelési szabályokat

Meghosszabbítjuk az EU előírásokhoz való alkalmazkodás határidejét, a trágya-kihelyezési időszakot, az állattartó telepek EU előírásokhoz való alkalmazkodási idejét. Módosítjuk a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezéssel szembeni védelméről szóló 49/2001.(IV. 3.) és a 219/2001.(VII. 21.), valamint a 193/2001.(X. 19.) kormányrendeleteket. Ezek eredményeképpen egyes 2006. és 2007. évre szóló határidők 2009-re halasztódnak, bizonyos nemzeti előírások szigorúsága csökken.

A hatálybalépés időpontja várhatóan 2006. I. negyedév.

Az intézkedés potenciális kedvezményezettje mintegy 90 000 állattenyésztő cég.

1.6 Eltöröljük a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv állatjóléti és környezetvédelmi előírásainak való megfelelés intézkedésének feltételrendszeréből a 200 nagyállat-egységben megállapított felső korlátot

Lehetővé tesszük, hogy a nagyobb létszámú állatállománnyal rendelkezők is hozzájussanak a Nemzeti és Vidékfejlesztési Terv környezetvédelmi és állatjóléti támogatásához. Ehhez a támogatáshoz jutás feltételrendszerében szereplő felső korlát eltörlése szükséges. Így lehetővé válik mintegy 64 000 állattenyésztő vállalkozás számára, hogy az NVT keretein belül támogatáshoz jusson.

A módosítási javaslatot az EU-nak kell jóváhagynia és ezt követően kerülhet sor a hazai szabályozás megváltoztatására. **A várható hatálybalépés az EU kedvező döntése esetén: 2006. I. negyedéve.**

2. lépés: A növénytermesztés korszerűsítésének ösztönzése

Ami ma kihívás a magyar növénytermesztés területén, az egyszerismind lehetőség is a megújulásra. A gabonapiacon már-már menetrendszerűen

kialakuló feszültségekre és a környezetvédelemmel kapcsolatos kihívásokra is választ ad a 100 lépés program, azokkal a pontjaival, amelyek a növénytermesztés szerkezetének átalakítását ösztönzik. A mai magyar mezőgazdaságban közel fele-fele a növénytermesztés és állattenyésztés aránya, pedig optimálisan ez $\frac{1}{3}$ növénytermesztés $\frac{2}{3}$ állattenyésztés lenne.

Lépünk annak érdekében, hogy növekedjen a nem élelmiszer- és takarmány előállítását szolgáló növénytermesztés aránya, mert ezáltal enyhülnek a gabonapiaci feszültségek. Lépünk a megújuló energiaforrások használata felé, hogy ezzel csökkentsük a környezetünk terhelését. A növénytermesztés szerkezetének átalakítása nemcsak a régi munkahelyek megőrzését, hanem újak alakulását is eredményezi majd.

2.1. Az energetikai növénytermesztés, az alternatív földhasználati lehetőség elterjesztése

Az ország jövőbeli energia ellátásában a megújuló energiaforrások szerepe növekvő. A biomassa – a szén, kőolaj és a földgáz után – a világ 4. legnagyobb energiaforrása, és a legfejlettebb országokban már az energiaszükségletek mintegy 35%-át ez a természet- és jövőbarát energiaforrás fedezi. Az energetikai növénytermesztés elterjesztése fontos érdekünk, ezzel alapot tudunk biztosítani a megújuló energiaforrások előírt felhasználási arányának megvalósításához, egyidejűleg a növénytermesztési szerkezet is kedvezőbbé válik. Az ipari felhasználású növények terjedésével csökken az élelmezési, illetve takarmány célú termelésből származó termés elhelyezésének nehézsége.

Az intézkedés megvalósításához szükséges jogszabály-módosításra ez év augusztusában sor került. Az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlegéből finanszírozott egységes területalapú támogatásoknak az energetikai célból termesztett energianövényekhez kapcsolódó 2005. évi kiegészítő nemzeti támogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 74/2005. (VIII. 22.) FVM rendelet megjelent.

A jogszabály megjelenésével egy új típusú támogatás igénybe vételének lehetősége nyílt meg, ennek alapján a várakozások szerint mintegy 2000 termelő vállalkozhat gazdasági döntése alapján energetikai növénytermesztésre. A beérkezett igények feldolgozása jelenleg folyik.

2.2. A mezőgazdasági vízhasználat pénzügyi feltételeinek javítása

2006-tól mentesítjük a mezőgazdasági termelőket a vízkészlet-járulék fizetési kötelezettség alól, segítve ezzel az öntözési lehetőségek jobb kihasználását. Az intézkedés eredményeként mintegy 170 ezer ha öntözhető területen az öntözés költsége hektáronként 600 Ft-tal csökken.

Az intézkedést a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosítási javaslata tartalmazza, a törvényjavaslat T/17643. számon az Országgyűléshez

benyújtásra került. A törvény tervezete szerint a hatálybalépés időpontja: 2006. január 1.

3. lépés: A termőföld-használat ésszerűsítése

Hiába tehetséges és szorgalmas a magyar gazda, ha a földje olyan kicsi, hogy azon az eredmény is kicsinek látszik. Mai elaprózott birtokrendszerünk a teljesítményünket is elaprózza, hátrányba hozza gazdáinkat a versenyben, ráadásul a termőföld jövőjét is bizonytalanná teszi, hiszen a fiatalabb nemzedékek egyre kevesebb vonzerőt találnak ősük foglalkozásában. Ezért lépéseket teszünk a gazdaságos termeléshez szükséges birtokméretek és a kedvezőbb körösszetételű gazdálkodói kör kialakítására.

3.1 A földet életjáradékért program IV. ütemének meghirdetése

Meghirdetjük a földet életjáradékért program IV. ütemét, ezzel lehetővé válik a Nemzeti Földalap számára a védett és védelemre kijelölt termőföldek megvásárlása.

Az intézkedés végrehajtása a **Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény módosítását** igényli, ezt követően kerülhet sor az új pályázat meghirdetésére. A törvény módosítását célzó javaslatot a **Kormány 2005 novemberében tárgyalja és nyújtja be a Parlamenthez. A törvény hatálybalépésének várható időpontja: 2006. január 1.**

Az előzetes becslések szerint mintegy 6 000 nyugdíjast érinthet a program IV. ütemének meghirdetése.

Az intézkedés finanszírozása 2006-ban a Nemzeti Földalap vagyonkezelésében lévő földek eladásából származó bevételből történik.

3.2 A birtokkoncentrációt szolgáló termőföld vásárlás ösztönzése

Megteremtjük a lehetőséget arra, hogy a magángazdálkodók jelzálog hitelintézetek útján kedvezményes hitel igénybevétel vásárolhassanak mezőgazdasági termőföldet.

Az FVM rendelet módosítása 95/2005. (X.25.) számon közzétételre került. A konstrukcióban résztvevő bankok kiválasztása és a program részletes közzététele folyamatban van. A lehetőséggel kb. 5-7 000 fő élhet. Változást jelent, hogy jelzálog mellett legfeljebb 50 millió Ft, 5-20 éves lejáratú, 2 év türelmi idővel rendelkező hitel vehető igénybe, melynek kamata az 5, illetve a 10 éves állampapír hozamhoz igazodik és 50%-os kamattámogatás igényelhető.

3.3 Termőföld biztosítása közfeladatok ellátására

Tartós földhasználatot, illetve vagyonkezelői jogot biztosítunk az önkormányzatok számára közfeladatok ellátásához. Ennek segítségével az

önkormányzatok szociális földprogramot indíthatnak, sportpályákat építhetnek, közmű beruházásokat végezhetnek.

Az intézkedés a Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény módosítását igényli. A módosító javaslat elkészült, a Kormány novemberben tárgyalja és terjeszti a Parlament elé. A hatálybalépés várható időpontja: 2006. január 1.

A program iránt az önkormányzatok részéről nagy az érdeklődés, várakozásunk szerint 500-at meghaladó számú önkormányzat jelentkezhethet a programba.

4. lépés: Javítjuk a hazai agrártermékek piacra jutási esélyeit

A versenyben alulmaradni mindig fájdalmas, de elfogadható, ha nemes vetélkedés során győzött a másik. Éppen ezért tartjuk elfogadhatatlannak, ha a magyar élelmiszerek piacát olyan termékek veszélyeztetik, amelyek az emberek egészségét is károsíthatják. A 100 lépés program ezért egyszerre tesz azért, hogy az elismerten jó minőségű, egészséges és biztonságos magyar élelmiszerek piacra jutását segítse, valamint azért, hogy több és hatékonyabb hatósági ellenőrzéssel megvédje az embereket a veszélyes, vagy egyszerűen gyenge minőségű termékektől.

Az élelmiszerbiztonságból nem engedünk, de enyhítjük az egyéb szabályokat, hogy a kistermelők egyszerűbben, bürokrácia mentesen adhassák el terményeiket.

4.1 Hatékonyabbá tesszük a piacra kerülő hazai és import élelmiszerek minőségi és élelmiszerbiztonsági ellenőrzését

Termelőnek és fogyasztónak egyaránt érdeke a minőségi és élelmiszerbiztonsági ellenőrzés további erősítése. Ehhez szükség van a hatósági ellenőrzést végző szervek feladatainak pontos körülhatárolására és elkülönítésére.

Az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. törvény módosítása és a hatósági ellenőrzés koordinálásáról szóló kormányrendelet tervezete elkészült, a törvényt módosító javaslatot a Kormány 2005 november 9-én elfogadta, és az Országgyűlés elé benyújtotta. Mindkét jogszabály várható hatálybalépése 2006. január 1.

4.2 A kistermelői élelmiszer-előállítás és forgalmazás szabályainak egyszerűsítése

Egyszerűsítjük a kistermelők élelmiszer-előállítási és piacra jutási feltételeit és lehetővé tesszük a saját maguk által termelt alaptermékek és azok feldolgozásából származó élelmiszerek helyben történő értékesítését, anélkül, hogy az élelmiszerbiztonság és a fogyasztói érdekek sérülnének.

Az intézkedés megvalósítására szintén **az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. törvény módosítása keretében kerül sor.**

Új FVM rendelet kiadása is szükséges, ennek várható hatálybalépése 2006. január 1. Az egyéb szükséges jogszabályok (kormányrendelet, GKM-EüM-FVM együttes rendelet) módosítása folyamatban van, hatálybalépésük szintén 2006. január 1-jére várható.

Az intézkedés mintegy 15 000 kistermelő számára jelent könnyítést.

4.3 A szőlő- és bortermeléssel kapcsolatos intézkedések

A borkészítés és a szőlészet támogatása az egész ország mezőgazdaságát segítő program, mert hazánk valamennyi régiójában van borvidék.

Az Európai Unió biztosította lehetőségeket is felhasználjuk, hogy javítsuk a szőlő- és bortermelők helyzetét, hogy a magyar bor hírneve és népszerűsége újra a régi lehessen. Ennek érdekében

- **Kezdeményezzük a melléktermékek hasznosításával és megsemmisítésével kapcsolatos EU szabályok módosítását,** a szőlőfeldolgozás és a borkészítés során keletkező melléktermékek hasznosításának és megsemmisítésének magyar körülményekhez történő igazítása céljából.
- **Szabályozzuk a korszerűtlen ültetvények kivágásához nyújtandó EU támogatások igénybevételenek módját.**

Az intézkedések megvalósításához szükséges jogszabályok (miniszteri rendeletek) egyeztetése októberben befejeződött, **a rendeletek várhatóan 2005 novemberében hatályba lépnek.**

- **0-kulcsossá tesszük a természetes borok jövedéki adó mértékét, és megteremtjük a közösségi bormarketing és a bor-ellenőrzés pénzügyi forrását.** Az eddigi jövedéki adó mértékével megegyező termelői befizetés előírásával biztosítható a finanszírozási forrás, amely a bor közösségi marketing programját 60%-ban és a borellenőrzés szigorítását 40%-ban szolgálja.

A jövedéki adó törvény módosítása a Parlamentben zárószavazás előtt áll, **a hatálybalépés időpontja 2006. január 1.**

A termelői befizetésre vonatkozó törvényjavaslatot november 2-án fogadta el a Kormány, november 5-én benyújtásra került az Országgyűlés elé (egyes agrárágazati törvények módosításáról szóló T/18110. számú törvényjavaslat).

Az intézkedések mintegy 13 000 adóraktárt és egyszerűsített adóraktárt, azaz összesen mintegy 120 000 főt érintenek. Az intézkedéssel a magyar jogrendben eddig nem ismert támogatás igénybevétele teremtjük meg a lehetőséget, megvalósul továbbá a melléktermék megsemmisítésének igazítása a magyar

viszonyokhoz. A közösségi bormarketing célokra a jövőben elkülönített összeg áll rendelkezésre, amellyel a szakmai szervezetek által létrehozott kht. gazdálkodik. Emellett megnyílik a lehetőség a borellenőrzés szigorítására is.

4.4 Javítjuk a termelői szerveződések működési feltételeit

A 25/2004. (III.3.) FVM rendelet módosításával a beszerző, értékesítő szövetkezetek (BÉSZ) és az előzetesen elismert termelői csoportok is nemzeti támogatást vehetnek igénybe működési feltételeik javítására.

A jogszabály-módosítás egyeztetése folyamatban van, várható hatálybalépése 2005 november.

Mintegy 1 000 szerveződés érintett a jogszabály módosításában, 2006-ra a költségvetésben 1 milliárd Ft szerepel erre a célra.

5. lépés: Korszerűsítjük a mezőgazdasági szaktanácsadási rendszert

Az oktatási és kutatási intézményekre alapozott regionális szaktanácsadási tudásközpontok működtetése

A földművelés, a mezőgazdaság nagy múltra tekint vissza Magyarországon, de közös célunk az, hogy legyen jövője is. A hagyományok ápolásán túl tennünk kell azért is, hogy a magyar gazdák hozzáférjenek minden olyan modern tudáshoz, amihez a nyugat-európai gazdák mindannyian hozzáférnek. A 100 lépés program keretén belül olyan szaktanácsadási rendszert szervezünk, amely hasznosítja a legkorszerűbb oktatási-kutatási eredményeket, és lehetővé teszi, hogy azokhoz a magyar termelők is hozzájussanak, illetve a mindennapokban hasznosíthassák ezeket az ismereteket.

2007. január 1-jéig minden tagállamban kötelezően bevezetendő a „Farm tanácsadó rendszer”. Az új tanácsadó rendszer kialakítása és működőképességének megteremtése folyamatos előkészítő munkát igényel. Az előkészítő munkát követően kerülhet sor a későbbiekben új jogszabály megalkotására, vagy meglévő jogszabály módosítására.

Az intézkedések által érintettek egyrészt a középfokú és felsőfokú oktatási és kutatási intézmények, másrészt a szaktanácsadást igénybe vevő termelői kör.

6. lépés: Mezőgazdasági szövetkezeti üzletrész program befejezése

6.1 Speciális koncepciót alakítunk ki az állam által megvásárolt mezőgazdasági szövetkezeti üzletrészek további sorsának megoldására

A főbb célok: az állam által megvásárolt mezőgazdasági szövetkezeti üzletrészek eladása, vagyonkezelésbe adása, végső soron visszajuttatása a szövetkezetekhez.

Az ÁPV Rt. a mezőgazdasági szövetkezeti üzletrészek értékesítésére Értékesítési Szabályzatot és Eljárásrendet dolgozott ki, a döntés azonban még nem született meg, a 2233/2005. (X.26.) kormányhatározat alapján a speciális megoldásról novemberben előterjesztés készül.

A döntés során mérlegelni kell, hogy az érintett kör folyamatosan változik a szövetkezetek átalakulása miatt, továbbá, hogy egyidejűleg döntést kell hozni a mezőgazdasági szövetkezetek üzletrészeit jelenleg birtokló és csőd közeli helyzetben lévő Szövetkezeti Üzletrész Hasznosító Kft. sorsáról is.

6.2 A felszámolással megszűnt mezőgazdasági szövetkezetek volt üzletrészeinek részleges kárpótlása

Az intézkedésre vonatkozóan a döntés még nem született meg.

7. lépés: Javítjuk a mezőgazdasági termelés biztonságosságát

7.1. Kidolgozzuk az elemi kárenyhítés új rendszerét

A mezőgazdaságot sújtó elemi csapások, a nem, vagy túlzott befizetéssel biztosítható károk részbeni megtérítésére Nemzeti Agrár Kárenyhítési Rendszer létrehozásáról született döntés, amelynek forrásait a mezőgazdasági termelők önkéntes befizetése és az ezzel azonos összegű költségvetési befizetés adja. Kárenyhítésre csak az évenként befizetést teljesítő termelők számíthatnak.

A Rendszer létrehozásáról szóló törvénytervezet elkészült, az egyeztetési folyamat még nem zárult le. Az intézkedés bevezetéséhez szükséges az EU Bizottság jóváhagyása. Pozitív döntés esetén ezt követően kerülhet a Parlament elé a törvényjavaslat. **A várható hatálybalépés 2006. II. negyedéve.**

A mezőgazdasági támogatások regisztrációjából következően, összesen mintegy 200 000 termelő válhat érintetté.

A 2006. évi költségvetési törvény tervezetében az FVM 1,4 milliárd Ft-ot különített el ezen a címen.

7.2 A 2003. évben súlyos aszálykárt szenvedett termelők által igénybevett hitel futamidejének meghosszabbítása

Kormánydöntés született a 2003. évben súlyos aszálykárt szenvedő termelők által felvett kedvezményes hitelek futamidejének meghosszabbításáról 5 évről 10 évre. Az intézkedés hatálybaléptetéséhez az EU Bizottság jóváhagyása szükséges, az egyeztetés folyamatban van.

Az intézkedés 3 600 termelőt érintett.

9. LAKÓTELEP PROGRAM

Hazánkban a lakosság ötöde, 2 millió ember „panel” – iparosított technológiával épült – lakásban lakik. Budapesten és a nagyvárosokban az összes lakás közel negyede házgyári technológiával épült. A panellakások döntő többsége az 1970 utáni másfél évtizedben épült, szigetelésüket, fűtési rendszerüket eredetileg 20-30 évre tervezték.

Egy lakótelepi távfűtéses lakásban élő család ma általában sokkal többet fizet a távfűtésért, mint egy gázzal fűtő lakástulajdonos, ráadásul ez a fűtési szezononként 30-50 ezer forintos plusz kiadás éppen azoknál jelenik meg, akik általában amúgy is kisjövedelműek.

Ezért támogatási programot indítottunk el, hogy ösztönözzük a panelházak fűtési rendszerének korszerűsítését, átalakítását annak érdekében, hogy **mindenki a tényleges energiafelhasználásával arányos díjat fizessen.**

Intézkedéseket teszünk annak érdekében, hogy a jövőben befolyásolni tudjuk a távhőszolgáltatók árképzését. A már ma is biztosított jelentős állami támogatás felhasználásának ellenőrzésével kívánunk gátat vetni az indokolatlan többletkiadást jelentő, gyakran önkényes és átláthatatlan ármeghatározásnak. Igazságosabbá, arányosabbá és ésszerűbbé tesszük a melegvíz és a fűtés árát a lakótelepeken is. Mert a közös segítséget oda kell irányítani, ahol a legnagyobb a szükség és a legtöbb a visszásság.

Olyan országot akarunk, ahol a lakótelepek is korszerű, barátságos otthonokat kínálnak az ott élő embereknek, a lakásfenntartás költségei nem jelentenek elviselhetetlen terhet, és színvonalas szolgáltatások, kulturális és sportlehetőségek, összetartó közösség, javuló közbiztonság nyújt élhető, minőségi környezetet.

1. lépés: "Panel Plusz" hitelprogram elindítása, hogy azok a lakóközösségek, önkormányzatok is részt vehessenek a panel-felújítási programban, amelyek nem rendelkeznek elegendő önerővel.

A Kormány az idén megindította a panellakások felújítási programját, 2005-től a panellakások energiatakarékos felújítására minden korábbinál nagyobb támogatást biztosít. Az állam a felújítási költségek 1/3-át, lakásonként 400 ezer Ft-ot átvállal, amennyiben az önkormányzat és a lakóközösség is ugyanennyivel járul hozzá a korszerűsítéshez. Nagyon sok esetben azonban a lakóközösség nem tudja biztosítani a rá jutó részt, és/vagy az önkormányzatnak nincs forrása az egyharmados hozzájáruláshoz. Rajtuk segít a "Panel Plusz" hitelprogram, amely hosszúlejáratú, kedvező kamatozású hitelt biztosít a lakóközösségek önerésének, vagy az önkormányzat támogatásának pótlására.

A Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény módosítását a Kormány 2005. május 25-én, az Országgyűlés 2005. június 27-én fogadta el, **2005. június 29-én lépett hatályba.**

A **Sikerés Magyarországért Panel Plusz Hitelprogram** keretében lakásszövetkezet, illetve társasház által felvett kölcsönhöz kapcsolódó támogatás nyújtásáról szóló 156/2005. (VIII. 15.) kormányrendeletet, valamint a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) kormányrendeletet a Kormány 2005. augusztus 15-én fogadta el, előbbi 2006. január 1-jén lép hatályba, utóbbi 2005. október 6-án már hatályba lépett. A Sikerés Magyarországért Panel Plusz Hitelprogram augusztus 15-ével került meghirdetésre, a programhoz 17 kereskedelmi bank csatlakozott.

A 2005. december 30-ig meghosszabbított **pályázatra várhatóan több mint 13 milliárd Ft támogatási igény érkezik** majd, amihez mintegy 9-11 milliárd Ft hitel társul. A program révén így ebben az évben közel 50 ezer lakás felújítása kezdődhet meg.

A 20 milliárd Ft-os forrással rendelkező "Panel Plusz" hitelt a lakóközösségek és az önkormányzatok 15 éves futamidőre, és az állam támogatása révén 5-6% közötti kamat mellett vehetik igénybe. A hitelből az önkormányzatok és lakóközösségek az épületek környezetének korszerűsítését, felújítását is megvalósíthatják.

Átlagos felújítási költséget feltételezve a fizetendő kamat 400 ezer Ft-nyi hitel felvétele mellett havi 1 900 Ft, a három éves türelmi időt követően 12 évig fizetendő tőketörlesztés (3 300 Ft) már jórészt a korszerűsítés révén elért energia megtakarításból fedezhető.

2. lépés: A megélhetési gondokkal küzdők kamatterhét az állam magára vállalja.

Annak érdekében, hogy az alacsony jövedelműek számára a Panel Plusz hitel törlesztése ne jelentsen túlzott költséget, a Kormány a szociálisan rászorulóknál a kamatfizetés összegét teljes mértékben átvállalja, így őket csak a tőketörlesztés terheli.

A Sikerés Magyarországért Panel Plusz Hitelprogram keretében lakásszövetkezet, illetve társasház által felvett kölcsönhöz kapcsolódó támogatás nyújtásáról szóló 156/2005. (VIII. 15.) kormányrendeletet a Kormány 2005. augusztus 15-én fogadta el, 2006. január 1-jén lép hatályba.

A kormányrendelet elfogadásával megteremtettük a lehetőséget arra, hogy mindazok, akik ma lakásfenntartási támogatásra is jogosultak (főszabályként az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum 150%-át és a

lakásfenntartási kiadások a háztartás jövedelmének több mint 20%-át teszik ki) havi maximum 1 900 Ft kamattámogatásban részesülhessenek.

3. lépés: Támogatást adunk a távfűtéses lakások egyéni hőszabályozásának kialakításához, a távfűtés költségeinek mérsékléséhez.

A program a távfűtéssel ellátott lakótelepi lakóközösségeknek, lakástulajdonosoknak a mérhető és szabályozható távfűtési energia felhasználást és ennek egyéni fizethetőségét kívánja lehetővé tenni.

A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) kormányrendeletet a Kormány 2005. szeptember 21-én fogadta el, 2005. október 6-án lépett hatályba.

A távfűtéses lakótelepi lakásokban élő családok fűtési költségeinek jelentős része kényszerfogyasztás, mivel nincs lehetőségük arra, hogy egyéni igényüknek megfelelően szabályozzák lakásukban a hőmérsékletet. A fűtés egyedi szabályozása és az egyéni hőfogyasztás mérésének beruházási költsége lakásonként 80-120 ezer forint, ami belátható időn belül megtérül az alacsonyabb fűtésszámlában.

4. lépés: A fűtési rendszerek korszerűsítésével, a távfűtés árának felülvizsgálatával, a szolgáltatók árképzésének ellenőrzésével és adóintézkedésekkel – változatlan energiaárak mellett – átlagosan 5-10%-kal csökkentjük a távfűtéses lakásokban élők költségeit.

Az állam évről évre növekvő gázár kompenzációja mellett a távfűtés fogyasztói ára irreálisan magas, és hatalmasak a területi különbségek. A szolgáltatási díjak között ma 40-50%-os a különbség.

A Kormány a termelői árak terén meglévő árhatósági jogát a jövőben kiterjeszti a távhőszolgáltatók árképzésének ellenőrzésére is, nyilvánossá teszi az egyes szolgáltatók árait és költségeit, kötelezi őket ezek összehasonlítható közlésére, s ezzel gátat vet a lakosság számára indokolatlan többletkiadást jelentő ma gyakorta önkényes, és átláthatatlan ármeghatározásnak. Az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvényt a Kormány 2005. május 21-én, az Országgyűlés 2005. július 4-én fogadta el, **2005. október 1-jén lépett hatályba.**

A távhőszolgáltató társaságok tulajdonosai tipikusan a helyi önkormányzatok, amelyek egyúttal az árhatósági jogkört is gyakorolják ezen a területen, az államnak az ármeghatározásba csak korlátozott a beleszólása. A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium előre bekérte az önkormányzatoktól az érvényes díjrendeleteiket és a legnagyobb távhőszolgáltatók költségeit felülvizsgálta, amellyel sikerült feltárni megtakarítási lehetőségeket. Ezeket az önkormányzati díjrendeletek megalkotásánál a szaktárca megpróbálja érvényesíteni.

A rászorulóknak terheinek közvetlen csökkentése érdekében fogadta el a Kormány a „nyugdíjasok távhő-szolgáltatási támogatásáról” szóló 212/2005. (X. 5.) kormányrendeletet.

Október 1-jétől rendszeres **díjtámogatásban** részesülnek a **távfűtéses** lakásban élő **nyugdíjasok** (október 1-jétől március 31-ig havi 2000 Ft, április 1-jétől szeptember 30-ig havi 1000 Ft), amennyiben jövedelmük

- egyszemélyes háztartásban nem haladja meg a mindenkori nyugdíjminimum háromszorosát (idén 74 100 Ft);
- két és többszemélyes háztartásban a nyugdíjminimum kétszeresét (idén 49 400 Ft).

5. lépés: A lakótelepi rendőrségek létrehozásával egyre több lakótelepen válik biztonságosabbá az élet.

A lakótelepek bűnügyi szempontból többnyire a települések legveszélyeztetettebb területei. A lakótelepek közbiztonságának javítása érdekében felgyorsítjuk a lakótelepi rendőrségek létrehozását. A „lakótelepi rendőrség” kiterjesztésével az a célunk, hogy javuljon a lakótelepek lakosságának szubjektív biztonságérzete, ugyanakkor ténylegesen visszaszoruljanak, megelőzhetőek legyenek a leginkább lakótelepekre jellemző betörések, a gépjárművekkel kapcsolatos bűncselekmények.

A fővárosban közel egy éve működik, vagy a közelmúltban került létrehozásra 7 lakótelepi rendőri egység (Békásmegyeren, Káposztásmegyeren, Kelenföldön, Gyöngyösi sétányon, az Újpalotai, Alacskai és a Kispesti lakótelepen). Az ország területén már 19 városban működik „lakótelepi rendőrség” (Győrben, Szolnokon, Pécsen, Komlón, Szigetváron, Siklóson, Szombathelyen, Szegeden, Kecskeméten, Baján, Békéscsabán, Tatabányán, Esztergomban, Sopronban, Veszprémben, Miskolcon, Nyíregyházán, Debrecenben, valamint Kaposváron).

A felsorolt városok lakótelepi rendőri egységgel ellátott lakótelepein összességében körülbelül 700 ezer ember él. A lakótelepi rendőrségek működésének eredményeképpen jelentősen csökkent a lakótelepeken elkövetett bűncselekmények száma, javult a közbiztonság és a rendőrség megítélése a lakosság körében. 2006-ban a program folytatásaként újabb 6 városban (Kiskunhalason, Szolnokon, Békésen, Mosonmagyaróváron, Budaörsön és Székesfehérváron) kerül létrehozásra lakótelepi rendőrség.

Az intézkedések költségvetési többlet terhet nem jelentettek, részben az önkormányzatok infrastrukturális és dologi (épület, jármű) támogatásával, részben a rendőrségi források belső átcsoportosításával valósultak meg.

Nem a lakótelepekhez kapcsolódik, mégis a kormányzat pozitív lépései között említhetjük a „látható rendőrség” program egy másik fontos elemét, a „City

Rendőrség” programot. A program a főváros három, idegenforgalom, turizmus tekintetében frekventált régiójában (Belvárosi, Budai és Belső-központi régiók) működő rendőri szervek összehangolt fellépését jelenti.

6. lépés: Pályázati támogatással segítjük az élhetőbb, modern lakókörnyezet kialakítását.

Az emberek életminőségét, de a lakótelepi lakások értékét is jelentősen meghatározza, hogy milyen a lakás környezete, a zöldterületek minősége, vannak-e játszóterek, közösségi terek, szolgáltatások.

A Kormány pályázatot hirdet az önkormányzatok és a civil szervezetek számára új közösségi helyek, találkozási pontok létrehozására, együttműködési formák kialakítására, működtetésére; parkok, játszóterek létesítésére, fejlesztésére, gondozására; a helyi közlekedésbiztonság megteremtésére; közösségi pontok, centrumok oktatási intézményekben történő létrehozására; a civil szervezetekkel, kitüntetetten a társasházi közös képviselők szervezeteivel való együttműködés erősítésére.

10. TŐZSDEÉLÉNKÍTÉS

A Budapesti Értéktőzsde működésének 15 éve alatt látványos fejlődésen ment át és a régió egyik vezető tőkepiacává vált. Gazdasági jelentősége azonban még ma sem éri el a magyar gazdaság fejlődése szempontjából kívánatos szintet, ami egyfelől a tőzsdei befektetések iránti korlátozott hazai kereslet (a lakosság viszonylag fejletlen befektetési szokásainak, a hazai intézményi befektetők konzervatív befektetési politikájának), másfelől a szűkös tőzsdei kínálat (a sajátos nagyvállalati struktúrának, a hazai vállalatok egyoldalú, bankközpontú vállalatfinanszírozási gyakorlatának) következménye.

A BÉT az elmúlt évek során a potenciálistól elmaradó mértékben tudott csak fejlődni. **A kormányzat, illetve a pénzügyi szféra összehangolt erőfeszítéseivel a hazai tőzsde fejlődése fokozható**, s ezzel az egész magyar gazdaság fejlődésében betöltött pozitív szerepe is erősíthető.

A magyar lakosság pénzügyi megtakarításainak több mint 40%-át készpénzben és bankbetétben tartja, tőzsdei részvényekben pedig mindössze 1,3%-át. Az EU fejlettebb országaiban és különösen a legfejlettebb pénzügyi kultúrával rendelkező angolszász országokban a lakosság lényegesen magasabb arányban – akár 25-30%-ban is – a tőzsdén fekteti be megtakarításait.

A tőzsde élénkítését szolgáló 6 pontos intézkedéscsomag fontos szerepet játszhat abban, hogy a részvények aránya a lakossági megtakarításokon belül növekedjen, ezt célozzák az ilyen formában történő megtakarítást ösztönző különböző adókedvezmények, a nyugdíj-előtakarékosság új formájának elindítása.

A kedvezmények egy része kifejezetten a kismegtakarításokhoz kapcsolódik („a tőzsde nem csak a gazdagoké”), ezt segíti a pénzügyi kultúra elterjedését célzó képzési program is. A lakosság részvénytartási szándékának ösztönzése egyben javítja a középvállalkozások tőzsdére jutási esélyét, és ezzel hozzájárul a magyar tőkepiac régió belüli versenyképességének javulásához.

1. lépés: A kisbetéteseket és kismegtakarításokat nem érinti a kamat- és árfolyamnyereség adó

A Kormány 2005. szeptember 14-én döntött arról, hogy az öt évre szóló adókonceptióba illesztve a kamatból és az árfolyamnyereségből származó jövedelmekre 2007-től 10%-os, 2010-től 18%-os adó kerül bevezetésre a közteherviselés és a szolidaritás erősítése érdekében. Az intézkedéssel a munkabér és a tőkejövedelmek közterhe közelebb kerül egymáshoz.

Annak érdekében, hogy ez az adó ne terhelje túlságosan az alacsonyabb jövedelműeket, **az ilyen típusú jövedelmek 50 ezer Ft-ig adómentesek**

maradnak. Mindezekon túl, ha a birtokunkban lévő egyes részvények veszítettek értékükből, akkor az árfolyamnyereségből nemcsak a részvények megszerzésének költségei, hanem a **veszteségek is levonhatók** az adó kiszámításakor.

A lépés mindenkit érint, akinek megtakarítása (bankbetét, befektetési alap, kötvény, állampapír, részvény tulajdona) van, számukra az innen származó és 50 ezer Ft-ot meghaladó jövedelem 10%-át 2007-től a szokásos éves adóbevallás részeként be kell vallani, majd befizetni.

Az adó mértéke 2010-től 18%-ra emelkedik, ezzel párhuzamosan azonban a külön adózó jövedelmek (jelenleg 25%-os) adómértéke is 18%-ra csökken.

2. lépés: A tőzsdére bevezetett társaságok osztalékának adóját kevesebb mint a felére csökkentjük

A gazdaság számára különösen fontos, hogy minél több vállalat jelenjen meg a tőzsdén, mivel ez elősegíti az átláthatóságot, lehetővé teszi mind a kis-, mind a nagybefektetők tulajdonszerzését, hozzájárul a gazdaságunk számára nélkülözhetetlen külföldi tőke beáramlásához, bővíti a megtakarítók lehetőségeit.

A cégek tőzsdére lépésének elősegítését szolgálja, hogy a tőzsdei társaságok által magánszemélyeknek kifizetett osztalék adója az egyébként előírt 25% helyett kevesebb mint a felére, 10%-ra csökken. Ezáltal a tőzsdei társaságok által a magánszemélynek fizetett osztalékot terhelő adó mértéke – először a 2007-re kifizetett osztalék után – a tőzsdén elért árfolyamnyereség utáni adóval azonossá válik.

Az intézkedés révén a tőzsdére bevezetett társaságok részvényei vonzóbbá válnak a befektetők számára.

3. lépés: A tőzsdére való bevezetés költségeihez támogatást adunk

A közepes méretű vállalatok tőzsdére lépését segíti, hogy azok a cégek, amelyek úgy döntenek, hogy részvényeiket be kívánják vezetni a tőzsdére, pályázat formájában támogatást vehetnek igénybe. A támogatással **a bevezetés költségei mérsékelhetők**, az intézkedés révén a vállalatok számára olcsóbbá és vonzóbbá válik a tőzsdei bevezetés.

Az intézkedésről a Kormány 2005. szeptember 28-án, az Országgyűlés várhatóan 2005. december 19-én dönt, a törvény **2006-ban lép hatályba**.

A BÉT által létrehozott Tőzsdeképes Cégek Klubjának 17 tagja van, ők potenciális igénybe vevői a támogatásnak, ugyanakkor számos olyan vállalat van még, amely fontolgathatja a tőzsdére lépést.

4. lépés: Bevezetjük a nyugdíj-előtakarékossági befektetési számlát.

A Kormány 2005 szeptemberében döntött a nyugdíj-előtakarékossági befektetési számla 2006. évi bevezetéséről. Az új előtakarékosági konstrukció létrehozását biztosító törvény kidolgozása folyamatban van. E konstrukció megalkotásával a jelenlegi nyugdíjrendszer keretein belül **új önkéntes megtakarítási lehetőséget teremtünk**, amely kiegészíti az öngondoskodási rendszer már meglévő elemeit, és hozzájárul a nyugdíjasok öregkori jólétének emeléséhez.

A nyugdíjtakarékoskodás ezen új formájához **állami támogatást** nyújtunk, hiszen a tőzsdei befektetések tipikusan a hosszú távú megtakarítások eszközei.

A nyugdíj-előtakarékossági számlával rendelkezőket támogatás illeti meg: a befizetett összeg 30%-a, legfeljebb 100 ezer Ft azzal, hogy erre a magánszemély adójának fedezetet kell nyújtania. A támogatás összege – a nyugdíjpénztári szabályokhoz hasonlóan – a befektetési számlán kerül jóváírásra.

A kedvezmények körét 2007-ben tovább bővítjük, a nyugdíj-előtakarékossági számlán elhelyezett befektetési eszközök kamata és a befektetési eszközökkel végzett ügyleteken elért nyereség adómentessé válik.

A Budapesti Értéktőzsde becslése szerint 2006-ban 18-25 ezer számlanyitás várható.

5. lépés: Képzéssel, ismeretterjesztéssel segítjük az eligazodást a pénzügyi világban.

A megtakarítók hiányos pénzügyi műveltsége komoly akadály a tőzsde fejlődésének útjában. A Kormány és a BÉT ezért a közeljövőben elindítja azt a **képzési programot**, amely a szükséges közgazdasági alapismeretek minél fiatalabb életkorban kezdődő megszerzését célozza, illetve segítséget nyújt a felnőttek számára szervezett ismeretterjesztéshez.

Az intézkedés lényegében az egész lakosságot érinti. A megvalósítás a felnőttek számára ismeretterjesztő foglalkozások (előadások, televíziós műsorok stb.), a fiatalok/gyermekek (középiskolások) számára új tantárgy tanrendbe vételét jelenti.

6. lépés: Átláthatóbbá tesszük a befektetési formákat, felülvizsgáljuk az adminisztrációs előírásokat.

Módosítjuk a kockázati tőkealapok és a kockázati tőkealap-kezelők szabályozását, a korábbinál rugalmasabb rendelkezésekkel biztosítjuk a piaci igényekhez és a nemzetközi gyakorlathoz való harmonikus illeszkedést.

A kockázati tőkealapok és a kockázati tőkealap-kezelők tevékenységét korábban „a kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról” szóló 1998. évi XXXIV. törvény szabályozta. Az ennek helyébe lépő új szabályozás tartalmi és koncepcionális változtatásokat jelent. **Az új szabályokat a tőkepiacról szóló törvény tartalmazza.**

A nyugdíjpénztárak a hosszú távú megtakarítások kezelői és gyarapítói, ennek megfelelően csak hosszabb távon vizsgálva lehet összehasonlítani teljesítményüket. Ezért kötelezővé tesszük számukra, hogy **egységesen 5 évre vonatkozóan mutassák be az általuk elért hozamot.**

Az 5 éves hozamjelentés révén a megtakarítóknak nem kell külön számításokat végezniük ahhoz, hogy könnyen ki tudják választani, hova kívánják befektetni a pénzüket.

Felülvizsgáljuk az adminisztrációs előírásokat annak érdekében, hogy ezzel csökkentjük a cégek terheit, javuljon a pénzügyi szféra hatékonysága.

A kockázati tőkealapokkal kapcsolatos jogszabály-módosítást a Kormány 2005. október 12-én, az Országgyűlés várhatóan 2005 novemberében-decemberében fogadja el, **2006. január 1-jétől lép hatályba.**

11. KORTÁRS MŰVÉSZET TÁMOGATÁSA

A képzőművészeti alkotások vásárlásának társasági adóalap-kedvezményét a Horn-kormány vezette be, mértéke az adóévi beruházások értékének maximum 2 ezreléke volt, majd 2000-től 1 százaléka. A mostani törvénymódosítás – változatlanul hagyva a régebbi korok képzőművészeti alkotásaira vonatkozó kedvezményt – tágabb lehetőséget biztosít arra, hogy kitüntetetten a kortárs képző- és iparművészet élvezze a beruházók, befektetők támogatását, s ezáltal a jövőben az alkotó művészet társadalmi szerepe is hangsúlyosabbá válhat.

Új adókedvezmény igénybe vételi lehetőségével ösztönözni kívánjuk, hogy a műkereskedelem által közvetített művészetértékesítés mellett maga a befektető, beruházó, kis- és nagyvállalkozó, aki megrendelője a képző- és iparművészeti alkotásoknak, is konkrét mecénássá válhasson.

A kedvezmény igénybevételi lehetősége immár kiterjed a kortárs iparművészetre is, ami reményeink szerint élénkítően hat a kortárs iparművészek megbízására például az építési beruházások esetében.

Lépés: A műalkotások beszerzési értékét a vállalkozások 5 év alatt levonhatják az adóalapjukból.

Célunk, hogy a művészi értéket képviselő kortárs művészet közvetett támogatásával a művészeti tevékenységből származó jövedelmek mind nagyobb hányada láthatóvá váljon, a művészi alkotások forgalma növekedjen.

A kortárs képzőművészeti, iparművészeti alkotások vásárlói számára – a jelenleg meglévő adókedvezmény mellé – választási lehetőséget ad a társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény: **a műalkotások beszerzési értékét 5 év alatt** – évente azonos összegben, azaz annak 20%-át – a **vállalkozás levonhatja az adóalapból.**

Az Országgyűlés 2005. november 7-én elfogadta, **2006. január 1-jétől lép hatályba.**

Az intézkedés eredményeként a jövő évtől a kortárs alkotások esetén nemcsak a képző-, hanem az iparművészeti alkotások vásárlása után is vehető igénybe az adókedvezmény.

A kortárs képzőművészeti (és iparművészeti) alkotások után az adózó nem csak az adott évben elszámolt beruházásai értékének 1%-ával (maximum az alkotás értékével) csökkentheti az adóalapot, hanem választása szerint az előző módszer helyett a beszerzési értéket – nagyságától függetlenül – 5 év alatt egyenlő részletekben levonhatja az adóalapból.